

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
pro nižší stupeň víceletého gymnázia
(osmiletého, šestiletého) zpracovaný podle
RVP ZV

***GYMNÁZIUM JAROSLAVA VRCHLICKÉHO,
KLATOVY, NÁRODNÍCH MUČEDNÍKŮ 347***

Obsah

1	Identifikační údaje	4
1.1	Název ŠVP	4
1.2	Vzdělávací program	4
1.3	Studijní forma vzdělávání.....	4
1.4	Údaje o škole	4
1.5	Zřizovatel	4
1.6	Platnost dokumentu	4
2	Charakteristika školy	6
2.1	Základní charakteristika a vybavení školy	6
2.2	Charakteristika pedagogického sboru	8
2.3	Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce.....	8
2.4	Spolupráce se zákonnými zástupci a jinými subjekty	8
2.5	Charakteristika žáků	8
3	Charakteristika školního vzdělávacího programu	10
3.1	Cíle ŠVP	10
3.2	Zaměření školy	10
3.3	Profil absolventa.....	10
3.4	Organizace přijímacího řízení	10
3.5	Organizace maturitní zkoušky	11
3.6	Výchovné a vzdělávací strategie	11
3.7	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	12
3.8	Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných	13
3.9	Začlenění průřezových témat.....	14
4	Učební plán	22
5	Učební osnovy	25
5.1	Český jazyk a literatura (osmileté a šestileté studium.....	26
5.2	Anglický jazyk (osmileté a šestileté studium).....	45
5.3	Matematika (osmileté a šestileté studium)	56
5.4	Informatika (osmileté a šestileté studium)	74
5.5	Dějepis (osmileté a šestileté studium)	80
5.6	Občanská výchova (osmileté a šestileté studium).....	93
5.7	Fyzika (osmileté a šestileté studium)	110
5.8	Chemie (osmileté a šestileté studium).....	118
5.9	Biologie a geologie (osmileté a šestileté studium).....	144

5.10	Zeměpis (osmileté a šestileté studium)	179
5.11	Hudební výchova (osmileté a šestileté studium)	193
5.12	Výtvarná výchova (osmileté a šestileté studium)	203
5.13	Tělesná výchova (osmileté a šestileté studium)	214
5.14	Německý jazyk (osmileté a šestileté studium)	233
5.15	Francouzský jazyk (osmileté a šestileté studium)	240
5.16	Ruský jazyk (osmileté a šestileté studium)	250
5.17	Práce s počítačem (osmileté studium)	257
5.18	Konverzace v anglickém jazyce	260
5.19	Španělský jazyk (osmileté a šestileté studium)	263
6	Učební osnovy nepovinných předmětů	272
6.1	Seznam nepovinných předmětů	272
7	Hodnocení žáků a autoevaluace školy	278
7.1	Pravidla pro hodnocení žáků	278
7.2	Autoevaluace školy	281
8	Strategie předcházení školní neúspěšnosti žáka	283

1 Identifikační údaje

1.1 Název ŠVP

Školní vzdělávací program pro nižší stupeňvíceletého gymnázia zpracovaný podle RVP ZV

1.2 Vzdělávací program

Osmileté a šestileté studium

1.3 Studijní forma vzdělávání

Denní forma vzdělávání

1.4 Údaje o škole

Název školy:

Gymnázium Jaroslava Vrchlického v Klatovech, Nár. mučedníků 347

Adresa školy:

Gymnázium J. Vrchlického v Klatovech

Národních mučedníků 347

339 01 KLATOVY

Ředitel školy:

Mgr. Václav Vogeltanz

Koordinátoři:

Mgr. Iva Křišťanová

Mgr. Karel Dvořák

Kontakty:

telefon: +420 376 310 847

web: www.klatovynet.cz/gymkt

e-mail: vvogeltanz@gym-kt.cz

e-mail: rsalvetr@gym-kt.cz

e-mail: vskrivan@gym-kt.cz

IČO: 61750972

IZO: 000076996

REDIZO: 600009327

1.5 Zřizovatel

Plzeňský kraj

Škroupova 18

301 00 Plzeň

IČO: 70890366 telefon: 377 195 111

web: www.kr-plzensky.cz

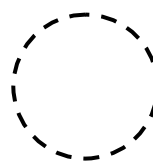
1.6 Platnost dokumentu

Od 9. 10. 2020

ŠVP byl schválen Radou školy dne 24. ledna 2022 a zapsán pod čj. 2/22.

.....

Mgr. Václav Vogeltanz
ředitel školy

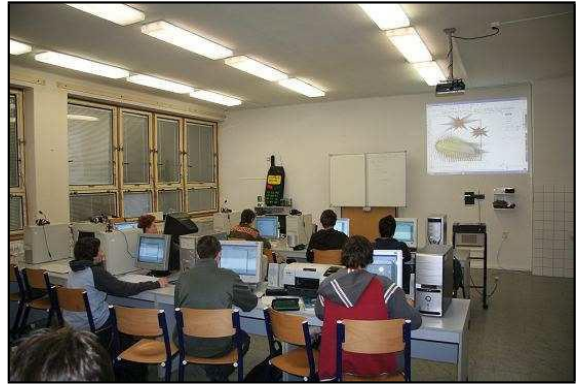
razítko školy

2 Charakteristika školy

2.1 Základní charakteristika a vybavení školy

Gymnázium J. Vrchlického patří mezi nejstarší gymnázia v Čechách. Bylo založeno již v roce 1812.

V současnosti nabízíme všechny délky gymnaziálního studia (čtyřleté, šestileté, osmileté). Standardně máme v ročníku dvě třídy víceletého studia a dvě třídy čtyřletého studia. V současné době má škola 22 tříd (8 tříd čtyřletého, 8 tříd osmiletého a 6 tříd šestiletého studia). Kapacita školy je 675 žáků. Po odchodu základní školy z objektu disponuje gymnázium celou původní budovou z r. 1959 včetně renovovaných prostor pro tělesnou výchovu a přilehlých pozemků, dále pak přístavbou s převážně odbornými učebnami, která byla dostavěna v r. 1987. V objektu se nachází 22 kmenových tříd, odborné učebny pro výuku fyziky, biologie, chemie, hudební výchovy, výtvarné výchovy, informatiky, zeměpisu aj. Zmodernizovány byly laboratoře biologie a chemie a dovybavena byla laboratoř fyziky. Škola disponuje venkovními stoly s lavičkami a altánem, které mohou být využity žáky i při volných hodinách. Všechny učebny jsou vybaveny multimediální technikou. Ve škole je zřízena klubovna pro žáky a studovna se školní knihovnou. V r. 2005 bylo vybudováno nové víceúčelové školní hřiště s umělým povrchem, které slouží jak výuce těl. výchovy, tak volnočasovým aktivitám žáků. Škola nemá vlastní jídelnu a ubytovací zařízení, tyto služby jsou však s dostatečnou kapacitou zajišťovány v zařízeních sousedních středních škol. V roce 2010 byly rozšířeny prostory pro výuku tělesné výchovy (posilovna, sauna, malý sál). Roku 2018 byly vybudovány 4 nové učebny v podkroví (elektrotechniky a robotiky, digitálních technologií, přírodovědná a jazyková). V souvislosti s tím byl také zajištěn bezbariérový přístup do budovy venkovním výtahem.

2.2 Charakteristika pedagogického sboru

Gymnázium má více než padesátičlenný pedagogický sbor. Poměr mužů (40 %) a žen (60 %) ve sboru je příznivý. Mnozí učitelé jsou absolventy této školy. Předností sboru je téměř stoprocentní aprobovanost. Je zřízena funkce výchovného poradce, ale také metodika prevence, který zajišťuje i prevenci sociálně-patologických jevů. Na škole působí koordinátor ICT s vysokou odborností. Jeden z vyučujících biologie je koordinátorem environmentálního vzdělávání. Vedení školy se skládá z ředitele a dvou zástupců. Na škole pracuje velmi funkčním způsobem 14 předmětových komisí. Jejich předsedové jsou součástí rozšířeného vedení školy jako poradního orgánu ředitele školy. Učitelé se aktivně zúčastňují akcí v rámci Dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP). Všichni absolvovali základní kurz počítačové gramotnosti, asi čtvrtina z nich pak kurz pro pokročilé uživatele, často se zaměřením na vyučované předměty.

2.3 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Naší partnerskou školou je Dominicus-von-Linprun-Gymnasium v bavorském Viechtachu. Styky našich škol byly zahájeny již v roce 1990 a realizují se jak společnými akcemi žáků, tak učitelů. Skupiny žáků se seznamují a spolupracují jednak při vzájemných jednodenních návštěvách v Klatovech a Viechtachu, dále při společných výletech a také v rámci účasti na různých projektech. Učitelé udržují vzájemné kontakty občasnými setkáními zájemců z obou sborů střídavě v Čechách a v Německu. Výměna zkušeností při těchto příležitostech je vždy velmi vítaná a oceňovaná. Každoročně studuje několik našich žáků v zahraničí, především na gymnáziích v Bavorsku v rámci programu Gastschuljahr. Konají se také výměnné pobyty našich žáků studujících francouzský jazyk a žáků lycea ve francouzském Poligny, což je družební město Klatov. Podle zájmu žáků jsou pořádány zájezdy do anglicky, německy, španělsky a francouzsky mluvících zemí.

2.4 Spolupráce se zákonnými zástupci a jinými subjekty

Na škole pracuje Sdružení rodičů (SR), spolupráce mezi výborem SR a vedením školy je na velmi dobré úrovni. SR se finančně podílí na odměňování nadaných žáků (úspěšných účastníků soutěží a olympiád), dovybavení moderními učebními pomůckami, zlepšování prostředí školy, sportovních akcí a výjezdech do zahraničí. SR také přispívá na maturitní plesy a je jejich hlavním pořadatelem. V roce 2005 byla zřízena Školská rada. Jejími členy jsou zástupci zřizovatele, pedagogických pracovníků školy, zletilých žáků a zákonných zástupců nezletilých žáků. Kompetence ŠR jsou vymezeny Školským zákonem. Rada se schází 2x ročně. Každé 3 roky se volbami obměňuje její složení. Zákonní zástupci dostávají informace o výsledcích vzdělávání svých dětí prostřednictvím elektronické klasifikace a zejména pak na plenárních rodičovských schůzkách a při individuálních návštěvách. Veřejnost může získat základní informace o škole z jejich webových stránek www.klatovy-net.cz/gymkt.

Škola spolupracuje s několika vysokými školami, zejména při organizování pedagogických praxí studentů. Odborníci z vysokých škol konají přímo na škole přednášky a besedy. V oblasti umístění absolventů spolupracujeme s Úřadem práce v Klatovech.

V potřebných případech škola spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou. Kontaktní pracovníci je výchovná poradkyně.

2.5 Charakteristika žáků

Spádová oblast uchazečů o studium na Gymnáziu v Klatovech je dostatečná pro získání kvalitních studentů do 4 tříd v ročníku. Zahrnuje totiž asi 2/3 klatovského okresu (zbytek vykrývá Gymnázium v Sušici). Narůstá i zájem z některých sousedních okresů. Uchazeči do osmiletého studia jsou většinou z Klatov a jejich nejbližšího okolí. Pro žáky dojíždějící z větších vzdáleností je vhodnější studium šestileté (uchazeči ze 7. tříd). Tito žáci mohou být též ubytováni v internátech SZePŠ a OA v Klatovech. Pro uchazeče z 9. tříd otevíráme už řadu let dvě třídy čtyřletého studia. Problémem není početní

naplnění těchto tříd, ale získání kvalitních uchazečů, které může gymnázium nejlépe připravit na náročné vysokoškolské studium.

Na naší škole funguje studentský parlament, zástupci jednotlivých tříd se scházejí s ředitelem školy obvykle 2krát ročně.

3 Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Cíle ŠVP

Základním cílem celého gymnaziálního vzdělávacího programu je efektivní příprava pro vysokoškolská studia všech zaměření. Vzdělávání a výchova na nižším stupni gymnázia má pak zejména:

- v rámci teoretické i praktické výuky pěstovat kompetence žáků
- poskytovat solidní základy znalostí v jednotlivých oblastech pro studium vyššího stupně gymnázia
- vytvářet studijní návyky (důslednost, pečlivost, zodpovědnost)
- naučit vyhledávat a zpracovávat informace (školní knihovna, internet)
- poskytnout solidní znalost základů alespoň jednoho cizího jazyka
- posilovat sebereflexi a sebehodnocení žáků
- pracovat s moderní technikou a pomůckami v rámci praktické výuky v odborných učebnách a laboratořích
- rozvíjet zájmy a mimovyučovací aktivity žáků (pěvecký sbor, kroužky, sportovní soutěže)
- zvyšovat zájem o vybraný obor účasti žáků v soutěžích a olympiádách
- vést k pozitivním vztahům mezi žáky (žáky a učiteli) a vytvářet příjemné prostředí pro studium na škole, posilovat mezilidské vztahy, smysl pro vzájemnou spolupráci
- vést žáky ke zdravému způsobu života

3.2 Zaměření školy

Gymnázium Jaroslava Vrchlického v Klatovech poskytuje všeobecné vzdělání, snaží se poskytnout široký rozhled, který je podmínkou pro účinnou flexibilitu absolventů v průběhu jejich zaměstnání a zvyšuje možnosti jejich uplatnění. Na škole nejsou zřizovány studijní "větve" a škola jako celek nemá speciální zaměření, základním cílem celého gymnaziálního vzdělávacího programu je efektivní příprava pro vysokoškolská studia všech typů.

Diferenciace vzdělávání podle zaměření studenta je dosahováno širokou nabídkou volitelných předmětů v ročnících vyššího stupně gymnázia, které jsou bohatě hodinově dotovány zejména v posledním ročníku vyššího gymnázia. To se ukazuje mnohem efektivněji než časná specializace od 1. ročníku vyššího gymnázia.

3.3 Profil absolventa

Absolvent gymnázia je osobnost dosahující vysokého stupně všeobecného vzdělání, a navíc velmi nadprůměrnými znalostmi disponuje v oblasti svého budoucího studia. Na velmi dobré úrovni ovládá aktivně jeden cizí jazyk a bez větších problémů komunikuje v jazyce druhém. Má vytvořené efektivní studijní návyky, dokáže získávat informace klasickými způsoby i pomocí moderních technologií (ICT), zpracovávat je a třídit. Orientuje se v občanských hodnotách demokratické společnosti, zná zásady zdravého životního stylu. Umí vhodnou formou prezentovat výsledky své práce i své názory. Absolvent naší školy by se měl vyznačovat také tolerancí, úctou, zodpovědností a slušným vystupováním.

3.4 Organizace přijímacího řízení

Na škole bude i nadále zřizováno studium čtyřleté, šestileté a osmileté. V každém ročníku se předpokládají dvě třídy čtyřletého studia a dvě víceletého (jedna šestiletá a jedna osmiletá). Rozsáhlá sběrná oblast je zárukou zachování přiměřené kvality uchazečů.

Zájemci o všechny typy studia skládají povinnou přijímací zkoušku, jejíž váha činí 90 % u osmiletého studia, 70 % u šestiletého a 67 % u studia čtyřletého. Dále se hodnotí také prospěch na základních školách za poslední tři pololetí. Konkrétní kritéria pro přijetí se mohou v jednotlivých letech mírně lišit. Budou vždy včas zveřejněna v zákonném termínu, stejně jako počet volných míst v jednotlivých typech studia.

3.5 Organizace maturitní zkoušky

Maturitní zkouška se skládá ze společné (státní) a profilové (školní) části. Žák získá střední vzdělání s maturitní zkouškou, jestliže úspěšně vykoná obě součásti zkoušky. Společná část se skládá ze dvou zkoušek, které se konají formou didaktického testu. Povinnými předměty jsou český jazyk a literatura, dále pak cizí jazyk nebo matematika dle výběru každého žáka. Ve společné části si lze zvolit až 2 nepovinné předměty včetně rozšiřující matematiky.

Profilovou část maturitní zkoušky skládají maturanti ze tří až čtyř předmětů. Povinnou součástí je písemná práce a ústní zkouška z českého jazyka a literatury. Pokud si žák zvolil ve společné části cizí jazyk, skládá v profilové části také písemnou a ústní zkoušku z tohoto jazyka. Dále jsou její součástí ústní zkoušky ze dvou povinně volitelných předmětů, u nichž součet týdenních vyučovacích dob v jednotlivých ročnících stanovených učebním plánem školního vzdělávacího programu činí po dobu vzdělání nejméně průměrně 4 vyučovací hodiny týdně. Profilovou část je možno rozšířit o další dvě nepovinné zkoušky z dalších předmětů ze stejné nabídky. Konkrétní nabídka volitelných a nepovinných předmětů pro daný rok je včas zveřejňována ve škole a také na webových stránkách.

Profilovou zkoušku z cizího jazyka lze nahradit výsledkem standardizované zkoušky dokládající jazykové znalosti žáka na úrovni B1 nebo úrovni vyšší podle SERR pro jazyky.

3.6 Výchovné a vzdělávací strategie

Škola buduje a rozvíjí klíčové kompetence žáků těmito strategiemi:

a) Kompetence k učení

Žák efektivně organizuje svůj učební proces a přebírá za něj odpovědnost. Za podpory učitele vybírá a využívá vhodné způsoby a metody učení daného oboru. Využívá vhodné dostupné informační zdroje, informace kriticky třídí a zapracovává do systému poznatků získaných ve škole i z jiných pramenů.

Škola rozvíjí tuto kompetenci individuálním způsobem u každého žáka. Do vyučování jsou zařazovány činnosti, které podporují zvědavost, aktivitu a tvořivost (samostatné a seminární práce žáků, účast žáků v soutěžích).

b) Kompetence k řešení problémů

Do výuky jsou v maximální možné míře zařazovány problémové úlohy a úlohy aplikační. Frontální výuka je stále více nahrazována aktivizujícími metodami. Žák je veden k vnímání věcí v souvislostech. K poznatkům zaujímá fundovaně kritický postoj. Vytváří si komplexnější pohled na přírodní a společenské jevy. Při řešení problémů využívá žák informací získaných moderními technologiemi (ICT).

c) Kompetence občanské

Jsou rozvíjeny hlavně metodami sociálního učení, sebepoznáváním a seznamováním žáků s jejich právy, odpovědnostmi a povinnostmi. Žáci jsou vedeni k respektování národních a kulturních tradic. Spolupráce a styky se školami v zahraničí přispívají k chápání života v nadnárodním prostředí. Žáci jsou vedeni k aktivní účasti na školním životě. Volí své zástupce do školního parlamentu, který úzce spolupracuje s vedením školy. Názory žáků na školní klima jsou zjišťovány prostřednictvím setkání vedení se studentskou radou a dotazníkovými šetřeními.

d) Kompetence komunikativní

Žáci dostávají dostatečný prostor pro vyjádření svých názorů při hodinách, na školních akcích a ve studentském parlamentu. Prezentací samostatných prací žáků se rozvíjí jejich komunikativní dovednosti. Spolupráce ve skupinách a řízená diskuze žáků při hodinách přispívá k respektování názorů druhých a k pěstování zdravého sebevědomí jedince.

e) Kompetence sociální a personální

Školním řádem jsou vymezena základní pravidla pro soužití žáků a učitelů na škole. V rámci těchto pravidel je na škole vytvářena atmosféra demokracie, spolupráce a přátelství. Učitel je chápán jako spolupracovník a rádce žáka. Sociální kompetence jsou utužovány styky se žáky zahraničních

družebních škol (Gymnázium Viechtach, lyceum v Poligny). Žáci společně chrání životní a pracovní prostředí ve škole. Chrání zdraví své i ostatních spolužáků. Kladné interpersonální vztahy jsou vytvářeny a upevňovány účastí žáků ve sportovních soutěžích, hlavně pak při kolektivních sportech.

f) Kompetence pracovní

Jsou rozvíjeny hlavně formou praktických činností při laboratorních cvičeních, zacházením s pomůckami, počítači a multimediální (audiovizuální) technikou. Při výuce jsou realizovány exkurze do výrobních podniků, vzdělávacích a výzkumných zařízení (vysokých škol – FAV, ZČU Plzeň, archiv, knihovny). Styk s praxí je podporován i zajišťováním podkladových materiálů pro práce Středošolské odborné činnosti. Při všech činnostech ve škole i mimo ni jsou žáci vedeni k ochraně zdraví a životního prostředí.

3.7 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Dítětem, žákem a studentem se speciálními vzdělávacími potřebami se rozumí osoba, která k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám dítěte, žáka nebo studenta. Děti, žáci a studenti se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření školou a školským zařízením.

Při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je nutná spolupráce školy, žáka, jeho zákonných zástupců a školského poradenského zařízení (PPP). Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na vzdělávání, jehož obsah, formy a metody odpovídají jejich vzdělávacím potřebám a možnostem, na vytvoření nezbytných podmínek, které toto vzdělávání umožní, a na poradenskou pomoc školy a školského poradenského zařízení.

Škola zabezpečuje vzdělávání těchto žáků ve spolupráci s odborníky v oblasti pedagogiky a psychologie (PPP), kontakty zajišťuje výchovný poradce školy. Gymnázium vychází vstříc žákům s diagnostikovanou dyslexií a dysgrafií, kterým může být na základě odborného doporučení vypracován individuální vzdělávací plán. Při písemných zkouškách je u těchto žáků upravena doba jejich vypracování.

Škola je připravena na žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

V případě jakýchkoliv problémů souvisejících se žákem se speciálními vzdělávacími potřebami (časté absence, problémy v kontaktu s rodiči, chování apod.) škola úzce spolupracuje s pracovníky péče o mládež a okamžitě tyto problémy řeší.

Výuka žáků se speciálními vzdělávacími potřebami probíhá v souladu s právními předpisy o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných. ŠVP je v souladu s těmito dokumenty a podrobněji stanovuje podmínky vzdělávání těchto žáků.

Zabezpečování výuky žáků se SVP na naší škole je podmíněno přiznáním podpůrných opatření 1. až 3. stupně.

3.7.1 Podpůrná opatření 1. stupně

Podpůrná opatření 1. stupně poskytuje žákům škola – učitelé, a to úpravou metod, postupů, forem, prostředků a hodnocení vzdělávání.

Žákům je zpravidla třídním učitelem nebo učitelem jednotlivých předmětů zpracován písemný plán pedagogické podpory (dále jen PLPP) dle vzoru ve vyhlášce č. 27/2016 Sb. ve znění pozdějších předpisů. Podle PLPP pracují učitelé 3 měsíce.

Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy a s žákem.

V případě, že PLPP stanovený učiteli nebude v době jeho tříměsíční platnosti dostatečně účinný a potíže žáků se budou i přes nastavená podpůrná opatření zhoršovat, bude žák odeslán s informovaným souhlasem zákonného zástupce žáka k vyšetření do školského poradenského zařízení (dále ŠPZ).

PLPP může být zpracován i pro kratší období než je jeden rok. PLPP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

3.7.2 Podpůrná opatření 2. stupně

Za spolupráci se ŠPZ odpovídá na naší škole výchovný poradce.

Stanoví-li ŠPZ po vyšetření žáka a po dohodě s vedením školy podpůrná opatření 2. stupně, budou žákovi poskytnuta stanovená podpůrná opatření, v případě nutnosti bude podle doporučení ŠPZ žákovi vypracován individuální vzdělávací plán podle vyhlášky 27/2016 Sb. ve znění pozdějších předpisů.

3.7.3 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP

Individuální vzdělávací plán sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. IVP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín platnosti IVP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem. IVP může být zpracován i pro kratší období než 1 školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP řediteli školy, který je spolu s výchovným poradcem zaznamená do školní matriky.

3.7.4 Podpůrná opatření 3. stupně

Stanoví-li ŠPZ po vyšetření žáka a po dohodě s vedením školy podpůrná opatření 3. stupně, bude žákovi vytvořen individuální vzdělávací plán podle vyhlášky 27/2016 Sb. ve znění pozdějších předpisů.

3.7.5 Hodnocení žáků se SVP

Žáky hodnotíme komplexně podle úrovně zvládnutí a osvojení učiva dle ŠVP pro daný ročník a předmět, vždy je zohledňován individuální pokrok. Způsob hodnocení a klasifikace vychází ze zákona 561/2004 Sb. ve znění pozdějších předpisů, vyhlášky č.48/2005 Sb.

3.7.6 Obecné zásady uplatňované při výuce žáků se SVP

- vytváření klidného prostředí
- jasně stanovený řád
- důslednost
- orientace na kladné stránky žákovy osobnosti, možnost prožití úspěchu
- usměrňování aktivity žáka
- střídání činností
- poskytování delšího času na vypracování a kontrolu úkolů
- ocenění projevené snahy
- omezení psaní časově limitovaných písemných prací

3.8 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Při vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných naše škola spolupracuje zejména s PPP Klavíry.

3.8.1 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory

PLPP nadaného a mimořádně nadaného sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli konkrétních vyučovaných předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. PLPP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. PLPP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. PLPP může být upravován a doplňován v průběhu školního roku. Výchovný poradce komunikuje se zákonným zástupcem žáka a průběžně ho informuje o poskytování podpůrných opatření.

3.8.2 Pravidla průběhu tvorby a realizace individuálního plánu

Individuální vzdělávací plán (IVP) mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovaných předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským centrem. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Práce na sestavování IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je stanoven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení IVP, naplňování IVP a může obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP řediteli školy, který je spolu s výchovným poradcem zaznamená do školní matriky.

3.9 Začlenění průřezových témat

Začlenění průřezových témat je patrné z příložených tabulek. Tematické okruhy průřezových témat jsou integrované v jednotlivých vyučovacích předmětech, pokud není uvedeno jinak.

Komentář k tabulce:

P – praktikum

PRO – projekt

B – beseda

E – exkurze

LK – lyžařský kurz

Čj – Český jazyk a komunikace

Aj – Anglický jazyk

M – Matematika

Inf – Informatika

D – Dějepis

Ov – Občanská výchova

F – Fyzika

Ch – Chemie

Bi – Biologie a geologie

Z – Zeměpis

Hv – Hudební výchova

Vv – Výtvarná výchova

Tv – Tělesná výchova

Nj – Německý jazyk

Fj – Francouzský jazyk

Rj – Ruský jazyk

Šj – Španělský jazyk

Předměty bez specifikace integrují průřezová témata do vyučovacích hodin.

Osobnostní a sociální výchova				
Název tematického okruhu OSV/ročník	prima	sekunda	tercie	kvarta
Osobnostní rozvoj				
Rozvoj schopností poznávání	Čj, Aj, D, M, F, Bi, Hv, Tv P/Bi	Čj, D, M, F, Bi, Hv, Tv P/F	Čj, Fj, Rj, M, F, Bi, Tv, Šj P/Bi	Čj, Ov, M, F, Bi, Tv P/F, Bi
Sebepoznání a sebepojetí	Čj, Ov, M, F, Vv, Tv	Čj, Ov, M, F, Tv LK/Tv	Ov, Fj, M, F, Bi, Tv, Rj P/Bi	Čj, Ov, M, F, Tv
Seberegulace a sebeorganizace	Ov, M, F, Tv	Ov, M, F, Tv LK/Tv	Čj, Ov, Fj, M, F, Bi, Tv	Čj, Ov, M, F, Tv
Psychohygiena	Ov, M, F	M, F, Vv	M, F, Bi	Čj, M, F
Kreativita	D, M, F, Bi, Hv, Vv, Tv	Ov, M, F, Bi, Hv, Tv E/D	Čj, Aj, Fj, M, F, Bi, Vv, Tv, Šj	Čj, Fj, M, F, Bi, Vv, Tv, Šj
Sociální rozvoj				
Poznávání lidí	Ov, Tv	Ov, Tv LK/Tv	Čj, Fj, Tv, Rj, Šj	Čj, Fj, Ov, Tv, Šj
Mezilidské vztahy	Ov, Bi, Hv, Vv, Tv	Tv P/F LK/Tv	Čj, Hv, Tv, Rj P/Bi	Čj, Aj, Fj, Ov, Hv, Vv, Tv P/F, Bi
Komunikace	Čj, M, F, Bi, Hv, Vv, Tv	Čj, M, F, Bi, Hv, Vv, Tv LK/Tv	Čj, Aj, Fj, Nj, M, F, Bi, Hv, Tv, Rj, Šj	Čj, Fj, Rj, Nj, D, M, F, Bi, Hv, Tv, Šj
Kooperace a kompetice	Ov, Bi, Tv P/Bi	F, Bi, Tv LK/Tv	Čj, Fj, Bi, Tv P/Bi	Čj, Ov, F, Bi, Tv P/Bi
Morální rozvoj				
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Ov, M, F, Bi	M, F, Bi, Tv LK/Tv	Čj, M, F, Bi, Tv	Čj, Ov, M, F, Bi, Tv
Hodnoty, postoje, praktická etika	Ov, F	Čj, Ov, F	F	Čj, Aj, Fj, Ov, F, Vv

Výchova demokratického občana				
Název tematického okruhu DEM/ročník	prima	sekunda	tercie	kvarta
Občanská společnost a škola	Čj, Hv	Čj	Ov	Čj, Aj, Hv
Občan, občanská společnost a stát	Ov, Bi, Vv	Aj, D, Bi	Ov, F	Ov, F, Bi, Šj
Formy participace občanů v politickém životě	Aj	D, Vv	Ov, F	Ov, D, F
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	Aj		Ov, D	Fj, Ov, D, F

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech				
Název tematického okruhu SOU/ročník	prima	sekunda	tercie	kvarta
Evropa a svět nás zajímá	Čj, Aj, D, F, Bi, Hv	Nj, F, Bi, Z, Hv	Fj, Rj, Ov, Bi, Hv, Šj	Aj, Fj, Nj, Ov, F, Bi, Hv, Rj Šj
Objevujeme Evropu a svět	Čj, Ov, Bi	Ov, Aj, Bi, Z	Aj, Fj, F, Bi, Vv, Šj	Ov, F, Bi E/D
Jsme Evropané	Čj, D, Hv, Vv	Ov, Z, Vv	Fj, Vv, Rj, Šj	Rj, D, Ov, Z, Rj E/D

Multikulturní výchova				
Název tematického okruhu MUL/ročník	prima	sekunda	tercie	kvarta
Kulturní difference	Čj, Ov	Aj, Ov, Z, Vv	Čj, Rj, Bi, Z	Ov, F, Hv
Lidské vztahy	Ov	Čj, Aj	Ov, Hv	Ov, Vv, Hv, Rj
Etnický původ	D, Ov, F, Bi	Aj, Ov, F, Z, Hv	Čj, F, Bi, Z, Hv	Čj, Ov, F
Multikulturalita	Ov	Aj, Ov, Z	Čj, Fj, Z, Šj	Čj, Nj, Fj, Ov, Rj, Šj B/Rj
Princip sociálního smíru a solidarity		Ov	Ov	Ov

Environmentální výchova				
Název tematického okruhu ENV/ročník	prima	sekunda	tercie	kvarta
Ekosystémy	Bi, Vv P/Bi E/Bi	Bi E/Bi	Bi E/Bi	Bi
Základní podmínky života	D, Bi, Vv	Bi	Bi	F, Bi
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	D, Ov, Bi, Z E/Z	Čj, D, Bi, Vv	Aj, Nj, Bi	Aj, F, Bi, Z E/Z
Vztah člověka k prostředí	D, Ov, F, Bi, Z, Vv, Tv E/Z	Bi, Hv, Vv LK/Tv	Aj, Fj, Ov, F, Bi, Vv, Tv, Šj	Aj, Nj, Rj, Fj, F, Bi, Z, Hv, Tv, Šj E/Z

Mediální výchova				
Název tematického okruhu MED/ročník	prima	sekunda	tercie	kvarta
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	F, Bi	F, Bi	Čj, Aj, F, Bi	Čj, Rj, M, F, Bi
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	F, Bi	F, Bi	Čj, F, Bi	Čj, M, F, Bi
Stavba mediálních sdělení			Čj,	Čj
Vnímání autora mediálních sdělení		Čj		D
Fungování a vliv médií ve společnosti	Čj	Ov	Aj,	Čj, Vv
Tvorba mediálního sdělení	Čj		Čj, Ov	Čj, Rj
Práce v realizačním týmu			Čj/PRO – třídní časopis	

4 Učební plán

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	1.	2.	3.	4.	celkem 1. - 4.	min. dle RVP	povinné	Svět práce	Výchova ke zdraví	disponib. bez VOL
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk a literatura	5	4	4	4	17	15	15	0	0	2
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	4	4	3	4	15	12	12	0	0	3
	Další cizí jazyk	Německý/Franc./Ruský/ Španělský jazyk	0	0	3	3	6	6	6	0	0	0
Matematika a její aplikace		Matematika	5	4	4	4	17	15	15	0	0	2
Informační a komunikační technologie		Informatika	0	0	1	1	2	1	1	1	0	0
Člověk a společnost	Dějepis	Dějepis	2	2	2	2	8	11	8	0	0	0
	Výchova k občanství	Občanská výchova	1	1	1	1	4		3	0	0	1
Člověk a příroda	Fyzika	Fyzika	2,5	2,5	2	2,5	9,5	21	6	1	0	2,5
	Chemie	Chemie	0	1,5	2,5	2	6		4	0,5	0	1,5
	Přírodopis	Biologie a geologie	2,5	2	2,5	2,5	9,5		5	0,5	2	2
	Zeměpis	Zeměpis	2	2	2	2	8		6	0	0	2
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	4	10	4	0	0	0
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	2	2	1	1	6		6	0	0	0
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	2 hod. v Bi	0	0	1	1	2	10				
	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2	8		8	0	0	0
Člověk a svět práce		(povinné téma v rámci Ov)	0	1	1	1	3	3				
Volitelné předměty	Další volitelné předměty	Práce s počítačem	0	1	0	0	1	2	0	0	0	2
		Konverzace v Aj	0	0	1	0	1					
CELKEM			29	29	32	32	122	101	101	3	2	18

Poznámky k učebnímu plánu

Průřezová témata nemají vlastní hodinovou dotaci, jsou zařazena do dotací předmětů. Barevná pole vodorovná se nezapočítávají do součtů.

Biologie a geologie

Integrace celých vzdělávacích obsahů vzdělávacích oborů a části vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru			
Obor X – plná časová dotace	Obor Y – plná časová dotace	Obor Z – část časové dotace	Název a výsledná časová dotace integrovaného předmětu v ŠVP
Přírodopis	Výchova ke zdraví	Člověk a svět práce	Biologie a geologie
5 hodin	2 hodiny	0,5 hodiny	7,5 hodiny

Fyzika

Integrace celého vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru a části vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru		
Obor X – plná časová dotace	Obor Y – část časové dotace	Název a výsledná časová dotace integrovaného předmětu v ŠVP
Fyzika	Člověk a svět práce (tematický okruh Práce s laboratorní technikou)	Fyzika
6 hodin	1 hodiny	7 hodin

Informatika

Integrace celého vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru a části vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru		
Obor X – plná časová dotace	Obor Y – část časové dotace	Název a výsledná časová dotace integrovaného předmětu v ŠVP
Informační a komunikační technologie	Člověk a svět práce (tematický okruh Využití digitálních technologií)	Informatika
1 hodina	1 hodina	2 hodiny

Občanská výchova

Integrace celého vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru a části vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru		
Obor X – plná časová dotace	Obor Y – část časové dotace	Název a výsledná časová dotace integrovaného předmětu v ŠVP
Výchova k občanství	Člověk a svět práce (tematický okruh Svět práce)	Občanská výchova
3 hodiny	0 hodin	3 hodiny

Chemie

Integrace celého vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru a části vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru		
Obor X – plná časová dotace	Obor Y – část časové dotace	Název a výsledná časová dotace integrovaného předmětu v ŠVP
Chemie	Člověk a svět práce (tematický okruh Svět práce)	Chemie
4 hodiny	0,5 hodiny	4,5 hodiny

Do časové dotace integrovaných předmětů nejsou zahrnuty disponibilní hodiny.

5 *Učební osnovy*

5.1 Český jazyk a literatura (osmileté a šestileté studium)

5.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Předmět Český jazyk a literatura je vyučován ve všech ročnících nižšího gymnázia. Jeho vzdělávací obsah vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura, který je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace.

Český jazyk a literatura má mezi vyučujícími předměty stěžejní postavení, neboť dovednosti, které si v jeho rámci žáci osvojují, jsou velice důležité nejen pro vlastní vzdělávání v oblasti literatury a jazyka samého, ale zároveň vytvářejí průpravu pro získávání poznatků v řadě oborů jiných.

Důraz je kladen především na rozvoj komunikačních dovedností, tomu je podřízena výuka gramatiky. V rámci programu výuky literatury musí být žáci seznámeni s nástinem literárního vývoje, avšak důraz bude položen hlavně na práci s uměleckým textem, žánrovou rozmanitost, kompoziční provedení, a i specifické jazykové ztvárnění.

V rámci uskutečnění výuky českého jazyka a literatury jsou realizována některá průřezová témata, jejichž posláním je u studentů vytvořit širší poznávací zázemí, ale i větší morální a sociální vyspělost mladé osobnosti.

Jsou to především:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

Časové vymezení předmětu

prima	5 hod./týden
sekunda	4 hod./týden
tercie	4 hod./týden
kvarta	4 hod./týden

Z důvodu přehlednosti a systematičnosti je předmět realizován v jednotlivých blocích: jazyková výchova, komunikační a slohová výchova, výchova literární. Školní výuka bude doplňována pravidelnými návštěvami divadelních a filmových představení, a i jiných kulturních akcí.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vést žáka k vyhledávání a třídění informací z Čj na základě jejich pochopení, k tvůrčí práci s nimi
- seznamovat žáky s mluvnickými a literárními termíny souvisejícími s probíraným učivem
- vést studenty k systematickému ukládání si jazykových a literárních informací

Kompetence k řešení problémů

- zásadně žáka zaměřovat na kritické myšlení, na uvážlivá rozhodnutí i vědomí odpovědnosti za své činy
- vytvořit u žáka dovednosti používat znalosti z jazykového vzdělávání i v jiných oblastech

Kompetence komunikativní

- vést k vyjadřování myšlenek v logickém sledu, výstižně a jazykově čistě
- zajišťovat u žáka porozumění různých typů textů a jiných komunikačních prostředků jako východiska pro zapojení do společenského
- vytvořit systematicky příležitosti k zapojení žáků do diskuse v jakémkoli společenském kontextu

Kompetence sociální a personální

- naučit žáky spolupráci ve skupině a při vytváření kooperativních přístupů v týmové činnosti, a to zejména při analýze literárních textů
- přispívat u studentů prostřednictvím poznání jazykových i literárních materiálů k rozvoji jeho mladické osobnosti

Kompetence občanské

- formovat u žáků kladné občanské postoje v souvislosti s humanitním i kulturotvorným odkazem našeho slovesného dědictví
- chápat ze strany žáků přínos literatury a jazyka jako širší součást společenských hodnot
- vytvářet u studentů trvalý smysl pro tvořivost, kulturu i kladný vztah k uměleckým dílům

Kompetence pracovní

- využívat získaných poznatků z jazyka i literatury v zájmu vlastní přípravy pro budoucnost, činit rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

Péče o nadané žáky

- zadávat mimořádné a specializované úkoly
- zapojovat je do předmětových soutěží z literatury i jazyka
- zajišťovat jejich účast na přiměřených odborných projektech
- vést je k prvotní tvorbě

5.1.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: prima

Vyučovací předmět: český jazyk a literatura

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
JAZYKOVÁ VÝCHOVA				
Žák: • Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova • Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami • Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci • Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí • Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití • V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovo-tvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	Žák: • Rozpozná samohlásky a souhlásky • Seznamuje se se základními zásadami spisovné výslovnosti • Vyslovuje samohlásky s náležitou délkou • Chápe a aktivně zvládá výslovnost souhláskových skupin • Určí slovní a větný přízvuk • Využívá větnou melodii, důraz, tempo a pauzy při tvorbě mluveného komunikátu • Seznamuje se se základními jazykovými příručkami • Vysvětlí ustálená spojení a rčení podle jazykových příruček • Vyhledá spisovné tvary slov v jazykových příručkách a využije je při tvorbě komunikátu • Rozeznává druhy slov a třídí je • Určuje mluvnické významy u ohebných slovních druhů • Rozeznává správné tvary ohebných slovních druhů • Používá správné tvary v komunikačních situacích • Seznamuje se s odchylkami pravidelného skloňování, rozpozná je a umí	Zvuková stránka jazyka Jazykové příručky (Pravidla, SSČ, SSJČ) Tvarosloví (slovní druhy, mluvnické významy, tvary slov) Skladba (stavba věty, rozvíjející větné členy, souvětí) Obecné poučení o jazyce (národní a mateřský jazyk, rozvrstvení slovní zásoby) Pravopis lexikální, morfologický a syntaktický (vyjmenovaná slova, pravopis podstatných a přídavných jmen, zájmen, číslovek, shoda přísudku s podmětem)	OSV Komunikace OSV Sebepoznání a sebepojetí	Anglický jazyk Hudební výchova Zeměpis

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	správně použít tyto tvary, složitější případy ověř v jazykových příručkách • Určuje základní skladební dvojice v jednoduchých větách • Analyzuje závislost větných členů na členu řídícím • Rozliší vztahy slov ve větě • Určí rozvíjející větný člen • Doplní rozvíjející větný člen do jazykového projevu • Rozliší větu jednoduchou a souvětí a graficky je znázorní • Vytváří složitější komunikáty • Chápe rozdíl mezi řečí a jazykem • Vnímá a analyzuje výpověď z hlediska spisovnosti • Ovládá základní pravopisné jevy lexikální a morfologické týkající se jmen • Používá ve složitějších případech ve psaném textu správné tvary podle shody přísudku s podmětem			
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA				
• Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci • Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	• Vyplňuje běžné úřední formuláře • Předá vzkaz formou psanou nebo mluvenou • Vhodně vybere stylistické prostředky podle toho, komu je komunikát určen • Rozumí textu inzerátu a objednávky a sestaví vlastní věcně správný text při použití vhodných stylistických prostředků • Rozliší zprávu od oznámení	Tiskopisy Jednoduché komunikační žánry (vzkaz, inzerát, objednávka) (zpráva, oznámení, pozvánka) (vliv médií) Výtah a výpisky Dopis	DEM Občanská společnost a škola MED Fungování a vliv médií ve společnosti Tvorba mediálního sdělení OSV	Výtvarná výchova Hudební výchova Občanská výchova

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát • Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu • Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru • V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	• Vybere klíčové informace • Ověří fakta pomocí jiných zdrojů a vytvoří vlastní komunikát • Vybere a uspořádá hlavní myšlenky textu, pořídí výpisky a výtah přečteného textu • Přednese ústně referát • Komunikuje podle závad kultivovaného projevu • Rozlišuje formální a neformální korespondenci • Vybere podstatné znaky objektu • Zformuluje je vhodnými jazykovými prostředky • Vytvoří ucelený text • Odlišuje a používá přímou a nepřímou řeč • Vytváří jednoduchý umělecký text • Pojmenuje základní prostředky neverbální komunikace • Užívá tyto neverbální prostředky	(soukromý a úřední) Popis (popis předmětu, osoby, děje) Vypravování Neverbální komunikace	Komunikace OSV Komunikace	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA				
• Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora • Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového	• Čte s prožitkem • Volně reprodukuje přečtený nebo slyšený text • Zaznamená a reprodukuje hlavní myšlenky • Jednoduše text interpretuje • Přednáší vhodné literární texty • Seznamuje se s literárními hrdiny, jejich typickými znaky	Lidová slovesnost (hádanky, říkadla, rozpočítadla, slovní hříčky) Mýtus, báj, pověst Píseň Pohádka Legenda Balada	OSV Rozvoj schopností poznávání SOU Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané MUL	Dějepis Hudební výchova Výtvarná výchova

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
představení a názory na umělecké dílo • Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	• Porovnává slovní zásobu významných představitelů žánru • Analyzuje a pojmenovává typické znaky stylu autora • Popíše literárního hrdinu • Reprodukuje hlavní myšlenku děje • Jednoduše zformuluje vlastní dojmy a obhájí je příklady z textu • Dramatizuje text předlohy • Převádí monolog na dialog a obráceně • Chápe využití dialogu a monologu • Vytváří vlastní texty • Výtvarně doprovází literární texty	Drama (dialog, monolog, prolog, epilog, tragédie, komedie, dramatizace)	Kulturní difference	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
JAZYKOVÁ VÝCHOVA				
Žák: - Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh - Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci - Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	Žák: - Chápe pojem význam slova - Rozlišuje význam gramatický a lexikální - Pracuje s formou a významem slov - Používá samostatně výkladové a jiné slovníky - Rozumí zásadám obohacování slovní zásoby v češtině - Vytváří správné tvary slov - Vytváří a užívá správné tvary ohebných i neohebných slovních druhů - Určuje mluvnické významy flexivních slov - Píše lexikálně a gramaticky správně - Rozlišuje rozdíl mezi větou a výpovědí - Chápe základní principy výstavby věty a větu vystaví - Určuje rozvíjející větné členy - Doplňuje chybějící valenční pozice - Užívá při vytváření písemného textu znalosti o syntaktickém pravopisu	Nauka o významu slov Nauka o tvoření slov Tvarosloví (mluvnické významy, neohebné slovní druhy) Skladba (věta a výpověď, stavba věty, rozvíjející větné členy, souvětí)	OSV Komunikace	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA				
Odlíší spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky	- Vybírá vhodné jazykové prostředky podle funkce komunikátu - Rozlišuje objektivní fakta od subjektivního sdělení	Popis Vypravování Charakteristika	OSV Rozvoj schopností poznávání OSV	Občanská výchova Výtvarná výchova Hudební výchova

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru - Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát - Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	- Analyzuje záměr autora - Chápe, jak rozdílné motivace mají vliv na konečný text - Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých situacích - Ověřuje věrohodnost informací - Využívá informační a komunikační služby v souladu s etickými a legislativními požadavky - Využívá čtení jako zdroj informací - Analyzuje a hodnotí fakta - Vybírá nejdůležitější prvky - Tvoří vlastní shrnující text - Předává text ústní nebo písemnou formou	Líčení Žádost Životopis Výpisky, teze, výtah	Sebepoznání a sebepojetí Komunikace DEM Občanská společnost a škola MED Vnímání autora mediálních sdělení	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA				
- Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty - Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele - Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na	- Reprodukuje přečtený nebo slyšený text - Vyjadřuje vlastními slovy své dojmy - Zobecňuje hlavní myšlenky textu - Porovnává různá zpracování téhož příběhu - Posoudí umělecké zpracování příběhu - Pojmenuje literární druhy - Zařadí texty k literárním druhům - Uvede z textu příklady uměleckých jazykových prostředků autora - Uvede významné představitele žánru	Fakta a fikce Literatura faktu Próza (povídka, novela) Čtenářsky oblíbené prozaické tematické okruhy (dobrodružná, detektivní a fantastická próza) Literární druhy Poezie (rým, rytmus, přirovnání, metafora, metonymie)	MUL Lidské vztahy OSV Hodnoty, postoje, praktická etika ENV Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Hudební výchova Výtvarná výchova Občanská výchova Zeměpis Fyzika Biologie

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
základě osvojených znalostí základů literární teorie	• Napíše vlastní text na základě osvojených znalostí • Předvede praktickou ukázkou loutkové hry	Drama (hudební a loutkové divadlo)		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
JAZYKOVÁ VÝCHOVA				
Žák: • Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova • Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci • Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí • V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovo-tvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí • Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	Žák: • Vytváří a užívá správné tvary slov • Rozlišuje slova aktivní a pasivní slovní zásoby • Odhaluje původ cizích slov a význam ověřuje ve Slovníku spisovné češtiny • Vyhledává významy neznámých slov ve Slovníku cizích slov • Píše slova cizího původu podle zásad českého pravopisu • Skloňuje obecná jména přejatá a cizí vlastní jména • Užívá správně tvary cizích vlastních jmen v textu • Rozpozná rozdíl mezi souvětím souřadným a podřadným • Uvědomuje si rozdíly mezi spojovacími výrazy v souvětí • Provádí jazykové rozbory složitějších souvětí • Určuje významové poměry mezi souřadně spojenými větami hlavními, větnými členy a větami vedlejšími • Zvládá pravopis lexikální, morfologický i syntaktický • Orientuje se v dělení slovanských jazyků	Obohacování slovní zásoby (slova přejatá) Tvarosloví (obecná jména přejatá a cizí vlastní jména) Skladba (souvětí) Pravopis Obecné poučení o jazyku (slovanské jazyky, útvary českého jazyka, jazyková kultura)	MUL Multikulturalita Etnický původ OSV Seberegulace a sebeorganizace	Anglický jazyk Matematika Fyzika Chemie Biologie Zeměpis

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	• Rozumí pojmu staroslověnština • Překládá jednoduchý text psaný slovensky • Rozliší spisovnou a nespisovnou češtinu • Převádí texty z nářečí a obecné češtiny do češtiny spisovné • Věnuje trvalou péči jazyku tím, že poznává normu a realizuje ji			
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA				
• Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát • Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci • Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj • Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru • Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta po-	• Analyzuje text • Vytváří výtah přečteného textu • Přednese referát na základě vlastního výtahu textu • Zaujímá stanovisko k referátu • Diskutuje o textu • Obhájí vlastní názor nebo vyvrátí názor oponenta • Určuje hodnotící prostředky ve zpravodajství • Identifikuje prvky prezentace názoru novináře • Uvědomí si, proč zpravodajství není úplným odrazem reality • Popíše, podle jakých kritérií jsou vybírány zprávy do zpravodajství • Pozná, co se děje s příběhem na cestě mezi vysílatelem a příjemcem zprávy • Prozkoumá přednosti, možnosti a limity zpravodajství, zprávy a vypravování	Výtah, referát Proslov Publicistika (zpráva, zpravodajství, komentář, reportáž) Charakteristika literární postavy Líčení Výklad Úvaha	MED Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Stavba mediálních sdělení Práce v realizačním týmu (projekt) Tvorba mediálního sdělení MUL Kulturní difference	Zeměpis Dějepis Fyzika Informatika Občanská výchova Dějepis Hudební výchova Výtvarná výchova Dějepis Fyzika Chemie Biologie Informatika

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
mocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji - Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů - Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	- Zmapuje, co asi prožívají a jak se cítí ti, o nichž jsou napsány novinové zprávy - Přemýšlí o funkci titulků a uvědomí si, jak mohou manipulovat se čtenářem - Identifikuje některé stereotypy ve svém vnímání menšin - Rozpozná stereotypy v mediálních sděleních - Sestaví mediální sdělení, ve kterých se vyvaruje použití stereotypů - Čte s prožitkem - Chápe čtení jako zdroj informací - Vnímá naslouchání a vizuální vnímání jako podnět k jednání - Vcíťuje se do postavy a atmosféry - Vytváří charakteristiku literární postavy a subjektivně zabarvený popis - Vyhledává informace - Shrnuje nejvýznamnější znaky daného jevu - Dává daný jev do širších souvislostí - Podává ústní nebo písemný výklad daného jevu - Uvažuje o daném jevu, zaujímá k němu stanovisko, diskutuje a svůj názor rozvíjí a obhajuje			
LITERÁRNÍ VÝCHOVA				
Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového	Vyjadřuje vlastními slovy své city a prožitky	Lyrika (City, prožitky, postoje) Drobná epika	OSV Rozvoj schopností poznávání	Dějepis Výtvarná výchova Informatika

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
představení a názory na umělecké dílo • Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele • Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování • Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	• Zaujímá postoj k přečtenému nebo slyšenému textu • Zařadí dílo k určitému literárnímu druhu a žánru • Analyzuje jazykové prostředky autora • Shrnuje znaky díla a zařazuje dílo do širších literárně historických souvislostí • Posoudí smysl literárního díla • Diskutuje o poměru fikce a faktů v literárním díle • Pracuje s ukázkami z literatury faktu a nalezne její znaky • Nalezne a pojmenuje hlavní rozdíly mezi filmovým a literárním zpracováním téhož námětu • Vytvoří krátkou, jednoduchou ukázkou filmového scénáře • Popíše vlastními slovy, jak vzniká kniha • Připraví přehled novin a časopisů • Porovná obsahovou náplň jednotlivých tiskovin • Posoudí vhodnost časopisů pro děti a mládež • Definuje pojem knihovna a katalog • Orientuje se v jednotlivých typech katalogů • Vyhledává informace v katalozích i dalších informačních zdrojích	(anekdota, bajka) Velká epika (epos, bylina, poema) Literatura faktu (kronika, deník, paměti) Literatura a film Knihy, časopisy, noviny jako zdroje informací	Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
JAZYKOVÁ VÝCHOVA				
Žák: - Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémách - Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci - Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí - V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovo- tvorný, morfologický i syntak- tický ve větě jednoduché i souvětí - Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova - Rozlišuje spisovný jazyk, ná- řečí a obecnou češtinu a zdů- vodní jejich užití - Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných ja- zkových projevů podle ko- munikační situace	Žák: - Posoudí vhodnost užití slov z hle- diska slohového rozvrstvení slovní zásoby - Užívá synonyma a vysvětluje roz- díly v jejich významu - Rozumí běžně užívaným frazé- mům a používá je ve vlastním textu - Posoudí vhodnost užití slov ci- zího původu - Srovnává podobné tvary slov čes- kých s tvary slov svého domi- nantního cizího jazyka a vyvodí mezinárodní charakter těchto slov - Cizí slova píše podle Pravidel českého pravopisu - Jmenuje způsoby tvoření nových slov - Vysvětlí význam běžně užíva- ných zkratk a aktivně je používá - Třídí slovní druhy a určuje mluv- nické významy ohebných slov - Vyhledá v textu přechodníky, ro- zumí jejich významu - Používá přechodníky ve vhodné komunikační situaci	Nauka o významu slov (slovní zásoba a její roz- vrstvení, význam slova) Nauka o tvoření slov (obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov) Tvarosloví (slovní druhy, mluvnické vý- znamy a tvary slov, přechod- níky) Skladba (věta a výpověď, větný ekvi- valent, souvětí, řeč přímá a ne- přímá, pořádek slov ve větě, stavba textu) Pravopis Zvuková stránka jazyka (zásady spisovné výslov- nosti, zvuková stránka věty) Obecné poučení o jazyce (slovanské jazyky, roz- vrstvení národního jazyka, norma a kodifikace, kultura řeči a jazyka)	MUL Multikulturalita OSV Seberegulace a sebeorgani- zace MUL Etnický původ DEM Občanská společnost a škola	Anglický jazyk Hudební výchova Fyzika

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	• Rozpozná a pojmenuje věty dvojčlenné, jednočlenné a větné ekvivalenty • Aplikuje poznatky o jednočlenných větách a větných ekvivalencích v různých komunikačních situacích • Vysvětlí rozdíl ve významu vět s mluvnickým a slovním zápořem • Vyjadřuje složitější myšlenky nebo více myšlenek pomocí souvětí • Chápe změnu významu textu s ohledem na změněný pořádek slov • Písemně i ústně vystaví text, ve kterém aplikuje své znalosti o pořádku slov • Vyjmenuje základní pravopisné poučky pravopisu lexikálního, slovotvorného, morfologického i syntaktického • Aplikuje zásady pravopisu v písemném projevu v různých komunikačních situacích • Rozezná základní styly výslovnosti • Aplikuje základní styly výslovnosti na různých textech v různých komunikačních situacích • Chápe rozdíl mezi pojmy řeč a jazyk • Rozezná v textu prostředky spisovného i nespisovného jazyka			

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	• Zdůvodní užití spisovného jazyka, nářečí i obecné češtiny • Používá tyto prostředky záměrně k charakteristice prostředí i postav při výstavbě textu v různých komunikačních situacích			
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA				
• Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát • Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování • Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci • Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci • Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu • V mluveném projevu připraveném i improvizovaném	• Analyzuje přečtený text • Vybere nejdůležitější informace • Vysvětlí vztahy mezi komponenty jevu • Vytvoří vlastní písemný text a přednese jej jako referát • Zaujme k jevu vlastní stanovisko a posoudí jev z různých rovin • Formuluje kultivovaně své myšlenky • Diskutuje v řízené skupinové diskusi • Obhájí nebo vyvrátí názory svých spolužáků • Popíše a analyzuje hlavní znaky jevu • Vytvoří vlastní text na základě osobních zájmů, zkušeností a fantazie • Uvede příklady médií • Pochopí význam médií pro šíření informací i jako formy podnikání a prosazování veřejných či soukromých zájmů • Posoudí různé marketingové strategie	Referát, výklad Úvaha Proslov Diskuse Popis Charakteristika Vypravování Publicistika (média, reklama, fejeton)	OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Kreativita Komunikace Hodnoty, postoje, praktická etika Komunikace MED Fungování a vliv médií ve společnosti Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Stavba mediálních sdělení Tvorba mediálního sdělení SOU Kreativita	Biologie Fyzika Dějepis Zeměpis Občanská výchova Dějepis Výtvarná výchova Hudební výchova

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
vhodně užívá verbálních, non-verbálních i paralingválních prostředků řeči - Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů - Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji - Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj - Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	- Popíše, jakými prostředky působí reklama - Uvede konkrétní příklady jednotlivých typů reklam - Analyzuje přesvědčovací techniky reklam - Vytvoří vlastní reklamu - Vnímá přechodové žánry publicistiky - Vyjádří vlastními slovy základní společenský problém, který je představen - Použije automatizované jazykové prostředky pro přiblížení aktuálního společenského problému - Vystaví vlastní text s využitím aktualizovaných jazykových prostředků - Zaujme v jazykovém textu vlastní stanovisko			
LITERÁRNÍ VÝCHOVA				
- Rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora - Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	- Definuje základní literární druhy a žánry - Přiřadí literární texty k jednotlivým žánrům - Analyzuje strukturu literárního díla - Najde rozdíly ve výrazných individuálních stylech vybraných autorů	Struktura literárního díla Velká epika (román) Esej Lyrika (moderní básnictví – polytematicnost, automatismus, čas a prostor, experimenty) Drama	OSV Rozvoj schopností poznávání Mezilidské vztahy Poznávání lidí Kooperace a kompetice Kreativita	Hudební výchova Výtvarná výchova Dějepis

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele • Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	• Zařadí významné představitele k základním literárním směrům české i světové literatury • Recituje vybrané texty • Vytváří a předvádí vlastní texty • Doprovází je vhodnými ilustracemi • Posoudí vlastní tvorbu a zaujme k ní stanovisko	(dialog a monolog v moderním dramatu, kabaretu, autor-ském divadle)		

5.1.3 Pravidla pro hodnocení žáků

Kritéria hodnocení vycházejí z platného klasifikačního řádu školy.

5.2 Anglický jazyk (osmileté a šestileté studium)

5.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Anglický jazyk vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Cizí jazyk, který je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Vyučovací předmět směřuje k hladině A2 (podle SEERR), tj. k položení co nejdokonalejších základů ovládnutí cizího jazyka ve všech dovednostech. Ty budou studentovi sloužit k chápání a objevování skutečností, které mu mateřský jazyk nemůže zprostředkovat. Anglický jazyk se jako nejrozšířenější komunikační prostředek k tomuto účelu nejvíce nabízí.

Student bude rozvíjet nejen komunikativní kompetence, ale díky probíraným tématům si rozšíří celkový kulturní obzor. Významnou složkou dialogu mezi učitelem a žákem bude seznamování se s realitami života v zemích s dlouhou demokratickou tradicí a jinými kulturami obecně. Obsah výuky se též dotkne pocitové a morální složky studentovy osobnosti. V otevřené společnosti demokratických států našeho kontinentu, kde je diskuse jediným prostředkem k řešení vyvstalých problémů, je co nejlepší ovládnutí cizího jazyka podmínkou připravenosti a následného úspěchu při těchto setkáních. Využití později zmíněných průřezových témat dává hodně příležitostí k posílení mezipředmětových vztahů.

Ve vyučovacím předmětu Anglický jazyk jsou realizována tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

K dosažení cílů ŠVP slouží jako základní učebnice English Plus 1, Ben Wetz, Diana Pye; Oxford University Press při výuce primy a sekundy a Maturita Solutions Pre-Intermediate, Tim Falla, Paul A Davies; Oxford University Press při výuce tercie a kvarty.

Časové vymezení předmětu

Pro výuku anglického jazyka je určena časová dotace čtyř vyučovacích hodin týdně pro každý jednotlivý ročník nižšího gymnázia. Zhruba to činí 130 hodin ročně. Frekvence výuky plynule navazuje na nižší stupeň základní školy. Třídy se dělí na skupiny čítající kolem 15 žáků. Výuka probíhá v klasických učebnách vždy se základním audiovizuálním vybavením. Též je možno i využít speciálních učeben s multifunkčním vybavením.

Výchovné a vzdělávací strategie

Při výuce výše zmíněného předmětu má učitel příležitost k rozvoji následujících kompetencí svých žáků:

Kompetence k učení

- schopností komunikovat je student motivován pro objevování poznatků zejména v oblasti svých zájmů, učitel klade důraz na spojení studia a praktického života

Kompetence k řešení problémů

- učitelé připravují studentům řešení problémových situací odpovídajících praktickému životu, studenti jsou vybízeni k vyjádření vlastních názorů v písemné i ústní formě

Kompetence komunikativní

- při řešení problémových situací učitel dbá na kultivaci formy vyjádření, povzbuzuje studenty ke vstřícnosti vůči okolí
- student je veden k tomu, aby informace a obsah výuky nejen přijímal, ale i v ústní a písemné formě dál sděloval

Kompetence sociální a personální

- střídáním různých rolí při problémovém vyučování je student veden k zaujímání různých postojů vůči okolí, při práci ve skupině se učí tolerantnosti a vstřícnosti

Kompetence občanské

- při vhodných příležitostech dává učitel příklady občanských postojů v zemích s dlouhou demokratickou tradicí

Kompetence pracovní

- při výuce cizího jazyka rozvíjíme dovednosti spojené s touto činností jako práce se slovníky, užití internetu, respektování školního řádu obecně.

Nadaným studentům vytváříme příležitosti pro rozvoj talentu.

5.2.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: prima

Vyučovací předmět: anglický jazyk

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
POSLECH S POROZUMĚNÍM				
Žák: - Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	Žák: - Rozumí jednoduchým poslechovým cvičením. - Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace. - Zaznamená požadované informace z vyslechnuté promluvy, konverzace	Sloveso být, mít Přítomné časy (prostý a průběhový) Zájmena Přídavná jména Stupňování příd. jmen Vazba there is/are Vyjadřování množství Zvuková podoba jazyka Schopnost rozlišovat sluchem prvky fonetického systému AJ	DEM Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování Formy participace občanů v politickém životě OSV Rozvoj schopností poznávání SOU Evropa a svět nás zajímá Pozn: Průřezová témata budou uplatňována při výuce průběžně	Český jazyk a literatura Dějepis Zeměpis Hudební výchova Občanská výchova Výtvarná výchova
MLUVENÍ				
- Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby,	- Zeptá se na základní informace. - Adekvátně reaguje v běžných situacích. - Mluví o sobě, své rodině, škole, městě, zemi... - Popíše osobu, věc, zvíře. - Vypráví jednoduchý příběh. - Dbá na správnou výslovnost	Naše třída a škola Názvy dnů a měsíců Představování Záliby a volný čas Telefonování Město a orientace v něm Příroda – živočišná říše Zeměpisné údaje Rozvíjení výslovnosti		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
místa a věci ze svého každodenního života		Slovní a větný přízvuk Intonace		
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM				
• Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech • Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	• Vyhledá požadované informace v textu. • Rozumí krátkým a jednoduchým textům. • Umí text přeložit do mateřského jazyka. • Je schopen reprodukovat krátký text.	Volný čas a záliby Poznáváme svět Ochrana přírody Realie anglicky mluvících zemí Práce se slovníkem		
PSANÍ				
• Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • Reaguje na jednoduché písemné sdělení	• Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. • Napíše jednoduchý text o sobě, rodině, škole, městě a zemi. • Popíše fotografii. • Ovládá pravopis	Email Popis města Zpráva o zemi Popis fotografie Práce se slovníkem		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
POSLECH S POROZUMĚNÍM				
Žák: - Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	Žák: - Rozumí jednoduchým poslechovým cvičením. - Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace. - Zaznamená požadované informace z vyslechnuté promluvy, konverzace - Shrne základní informace z vyslechnutého textu	Modální sloveso can Minulý čas sloves Základní nepravidelná slovesa Vyjadřování budoucnosti (will, going to) Tvoření slov Počitatelnost podst. jmen Much, many, a lot of Some, any Předložky času	DEM Občan, občanská společnost, stát MUL Multikulturalita SOU Objevujeme Evropu a svět Pozn.: Průřezová témata budou uplatňována průběžně při výuce	
MLUVENÍ				
- Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	- Parafrázuje přečtený, vyslechnutý text - Shrnuje důležitá fakta - Dokáže se vyjádřit v procvičených řečových situacích - Sestaví krátkou promluvu - Dbá na správnou výslovnost	Pozvání, návrhy – přijetí a odmítnutí Školní a mimoškolní činnosti Zaměstnání Sport Cestování Počasí	MUL Kulturní difference Lidské vztahy Etnický původ	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM				
• Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech • Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	• Orientuje se v jednoduchém neznámém textu • Vyhledá požadované informace • Stručně shrne obsah přečteného • Čte nahlas se správnou výslovností	Život v internátní škole Vzdělávání Jazyk a literatura Kultura Hry, moderní technologie Dobrodružný příběh Reálie anglicky mluvících zemí Práce se slovníkem		
PSANÍ				
• Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • Reaguje na jednoduché písemné sdělení	• Napíše jednoduché texty na procvičená témata • Odpoví na písemné sdělení • Ovládá pravopis	Email Článek o městě Profil a blog Práce se slovníkem		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
POSLECH S POROZUMĚNÍM				
Žák: - Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	Žák: - Rozumí poslechovým textům - Zaznamená požadované informace - Reprodukuje základní informace - Odhadne význam neznámých slov podle kontextu	Přítomné časy Minulé časy (prostý a průběhový) Předpřítomný čas Slovesné vazby Stupňování přídavných jmen Zájmena a číslovky (some, any, much, many (a) few, (a) little) Členy Záporné předpony Kolokace Složená podst.jm. Tvoření příd. jm. Předložky místa	SOU Objevujeme Evropu a svět ENV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí MED Fungování a vliv médií ve společnosti Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení Pozn.: Průřezová témata budou uplatňována průběžně při výuce nebo u části žáků při exkurzi / zájezd do Velké Británie/	Občanská výchova Hudební výchova Český jazyk a literatura Zeměpis Dějepis
MLUVENÍ				
- Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	- Vede rozhovor - Sestaví krátkou promluvu - Parafrázuje čtený či vyslechnutý text - Parafrázuje vlastními slovy roli osoby z poslechu - Naučí se z paměti kratší báseň	Pocity a nálady Charakteristika osobnosti Sport Příroda a město Nakupování a móda Kultura		

• Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života		Vyjádření názoru Stížnost		
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM				
• Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech • Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	• Vyhledá požadované informace • Odhadne význam neznámých slov podle kontextu • Umí pracovat se slovníkem • Reprodukuje obsah přečteného • Odpovídá na otázky k textu • Klade otázky	Kultura Sport Osobnosti Volba povolání Reálie angl. mluvících zemí Práce se slovníkem	OSV Kreativita Komunikace	
PSANÍ				
• Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • Reaguje na jednoduché písemné sdělení	• Sestaví svůj osobní profil • Napíše krátký článek • Vymyslí leták • Ohodnotí film • Napíše neformální dopis • Ovládá pravopis • Používá souvětí	Osobní profil Neformální dopis Formální dopis Prázdninový blog Recenze Práce se slovníkem		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
POSLECH S POROZUMĚNÍM				
Žák: - Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, které se týkají osvojovaných témat - Čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného obsahu	Žák: - Rozumí poslechovým textům - Zaznamená požadované informace - Reprodukuje základní informace - Odhadne význam neznámých slov podle kontextu	Vyjadřování budoucnosti – will, going to Způsobová slovesa (must, mustn't, needn't) Vedlejší věty podmínkové Přací věty Předminulý čas Časová souslednost (základní změny) Trpný rod Frázová slovesa	DEM Občanská společnost a škola OSV Mezilidské vztahy Hodnoty, postoje, praktická etika ENV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Pozn.: Průřezová témata budou uplatňována průběžně při výuce nebo u části žáků při exkurzi / zájezd do Velké Británie/	Občanská výchova Dějepis Zeměpis Biologie Český jazyk
MLUVENÍ				
- Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	- Vede rozhovor o slyšených faktech, aktivně vystupuje v často se opakujících problémových situacích, zapojí se do diskuse, je schopen interview a hovořit po telefonu - S odpovídající slovní zásobou a gramatikou reprodukuje slyšený a přečtený text - Plynule popisuje zadaný obrázek	Moderní technologie Média Člověk a společnost Stravovací návyky Společnost a její problémy Pozvání Poskytnutí rady Diskuse	SOU Evropa a svět nás zajímá EVN Vztah člověka k prostředí	

		Vyjádření návrhu		
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM				
• Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech • Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	• Vyhledá požadované informace • Odhadne význam neznámých slov podle kontextu • Umí pracovat se slovníkem • Reprodukuje obsah přečteného • Odpovídá na otázky k textu • Klade otázky	Moderní technologie Přírodní pohromy Životní prostředí Zločin Příběhy Reálie angl. mluvících zemí Práce se slovníkem		
PSANÍ				
• Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • Reaguje na jednoduché písemné sdělení	• Napíše krátký formální dopis, příběh, esej, recenzi • Umí zapsat poznámky • střídá jednoduché věty, souvětí, jednodušší příklady nepřímé řeči, spojovací výrazy • Ovládá pravopis	Vzkaz Pozvání Esej Email Neformální dopis Práce se slovníkem		

5.2.3 Pravidla pro hodnocení žáků

Kritéria hodnocení vycházejí z platného klasifikačního řádu školy.

5.3 Matematika (osmileté a šestileté studium)

5.3.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Matematika pro nižší stupeň víceletého gymnázia vychází z oboru Matematika a její aplikace RVP pro základní vzdělávání. V matematice budeme realizovat Osobnostní a sociální výchovu, která prolíná všemi předměty na nižším stupni gymnázia.

Časové vymezení předmětu

Předmět matematika je vyučován od primy do kvarty s týdenní hodinovou dotací stanovenou v učebním plánu ŠVP Gymnázia v Klatovech (tzn. postupně dle ročníků s dotací 5 + 4 + 4 + 4).

Jedna hodina v týdnu je věnována převážně procvičování učiva a třída je při ní dělena na dvě skupiny. Kromě tradičních metod výuky matematiky použijeme k výuce vhodných témat a k procvičování učiva učebnu s počítačovou technikou. Výuka matematiky je doplňována už tradičně účastí žáků primy až kvarty v Matematické olympiádě, odkud nejlepší postupují do okresního či krajského kola. Dále se většina žáků nižšího gymnázia účastní mezinárodní soutěže Matematický klokan v příslušné kategorii.

Výchovné a vzdělávací strategie

Jedna hodina v týdnu je věnována převážně procvičování učiva a třída je při ní dělena na dvě skupiny. Kromě tradičních metod výuky matematiky použijeme k výuce vhodných témat a k procvičování učiva učebnu s počítačovou technikou. Výuka matematiky je doplňována už tradičně účastí žáků primy až kvarty v Matematické olympiádě, odkud nejlepší postupují do okresního či krajského kola. Dále se většina žáků nižšího gymnázia účastní mezinárodní soutěže Matematický klokan v příslušné kategorii.

Základní formou práce v předmětu je problémové vyučování, dále výklad a aplikační činnost žáků. Žáci jsou formou motivačních úloh vedeni k objevování nových vztahů, k jejich zobecnění a zdůvodnění s důrazem na přesnou formulaci a argumentaci.

Matematickým vzděláním v průběhu nižšího stupně gymnaziálního vzdělání významně přispíváme k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků. Matematika totiž názorně demonstruje přechod od konkrétního k abstraktnímu, vyžaduje tvůrčí přístup a různorodé metody práce, podporuje samostatnost i nutnost spolupráce při řešení problémů, při hledání řešení je nutné vyjádřit své myšlenky a obhájit je; přitom sledovat i jiný myšlenkový postup, který vede ke stejnému cíli. Získané matematické poznatky a dovednosti žáci uplatní nejen v praxi, ale i v ostatních předmětech (např. fyzika, chemie, zeměpis, informatika, výtvarná výchova). Chceme, aby v souladu s profilem absolventa školy dosáhl každý v matematické gramotnosti takové úrovně, aby splnil požadavky přijímacího řízení na vyšší stupeň víceletého gymnázia nebo jinou střední školu.

Předmět matematika se významným způsobem podílí na rozvoji osobnostní a sociální výchovy žáků.

Ve výuce matematiky jsou realizovány tematické okruhy OSV.

Kompetence k učení

- umožnit žákovi vyzkoušet různé metody a formy činnosti: žák procvičuje použití nabytých poznatků při řešení úloh, studuje jednoduché matematické texty během výkladu nového učiva nebo při nastudování řešených příkladů, získává soubory dat k dalšímu zpracování,
- při práci s učebnicí vyžadovat správné porozumění textu, stručné a srozumitelné vyjádření zadaného problému, formulaci předpokladů a tvrzení, matematizaci úlohy
- řešit úlohu z více hledisek, zadáváním vhodných slovních úloh a příkladů z běžného života aplikovat matematické poznatky a dovednosti v praxi
- zařazovat práci v týmu, žák se naučí spolupracovat a komunikovat
- hodnotit průběžně výsledky práce žáka a tím vyvolávat sebereflexi žáka: žák sám hodnotí svou práci a její výsledky, ujasní si obtíže i rezervy své přípravy

- vyžadovat slovní komentář při objasnění postupu řešení úloh, žák se naučí srozumitelně formulovat své postupy

Kompetence k řešení problémů

- přecházet důsledně od jednoduššího problému ke složitějšímu (princip postupnosti)
- zařazovat problémové úlohy
- podporovat logické, empirické i heuristické postupy při řešení
- vysvětlovat na příkladech induktivní, deduktivní přístup při řešení problému
- rozebírat příčiny vzniku logické chyby v postupu řešení
- nechat žáky najít a opravit chybný krok v jiném způsobu řešení

Kompetence komunikativní

- vést žáky ke spisovnému a věcně správnému vyjadřování
- trvat na používání odborné terminologie
- podporovat komunikaci žáků při řešení problému v rámci skupiny: žáci se snaží pochopit úlohu, rozdělí si úkoly, hledají a navrhuji způsoby řešení a zdůvodňují je v rámci skupiny, skupina předvádí a obhájí řešení před třídou, formuluje a vyvrací neoprávněné námitky
- vyžadovat komentář při řešení úlohy
- ukazovat postup při řešení slovní úlohy: společné čtení, pochopení zadání, matematizace, matematické řešení, posouzení reálnosti výsledku, odpověď
- používat různé formy a metody práce k udržení pozornosti a aktivity
- využívat moderní způsoby komunikace (multimédia)
- motivovat žáky k využívání multimédií pro studijní účely: výukové programy, studijní materiály, získávání a zpracování informací atd.

Kompetence sociální a personální

- vést s žákem při prověřování znalostí dialog, během kterého je žák schopen reflexe, odhaduje výsledky vlastního jednání a chování
- podporovat práci v týmu, žák uplatňuje své individuální schopnosti, vědomosti a dovednosti, učí se i toleranci k jiným názorům, kriticky vyhodnocuje perspektivnost navrženého postupu a spolupracuje s ostatními při řešení úkolu

Kompetence občanské

- motivovat svou důsledností žáky k zodpovědnému plnění uložených úkolů
- vést žáky ke kritickému přijímání tvrzení a informací
- umožnit žákovi posoudit efektivitu využití času a volbu metod domácí přípravy

Kompetence pracovní

- vést žáky k dodržování vymezených pravidel
- kontrolovat plnění závazků a povinností
- střídáním činností adaptovat žáky na změněné nebo nové pracovní podmínky
- vést žáky k vhodnému a efektivnímu používání pomůcek, kalkulaček a ICT

5.3.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: prima

Vyučovací předmět: matematika

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
ČÍSLO A PROMĚNNÁ				
Žák: • Čte a zapisuje tvrzení v symbolickém jazyce • Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel • Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	Žák: • Zapisuje a určí množinu výčtem prvků, charakteristikou vlastností a množinovými operacemi • Rozlišuje a zdůvodňuje vztah inkluze a rovnosti množin • Určuje sjednocení a průnik množin • Rozlišuje prvočíslo a číslo složené • Využívá znaky dělitelnosti • Nalézá charakteristické vlastnosti číselných řad • Rozkládá složené číslo na součin prvočísel • Najde největšího společného dělitele a nejmenší společný násobek čísel • Řeší slovní úlohy využívající dělitelnost	Přirozená čísla (opakování) Základní množinové pojmy Dělitelnost přirozených čísel (Násobek, dělitel, znaky dělitelnosti prvočíslo a číslo složené, rozklad na prvočinitele.) Nejmenší společný násobek, největší spol. dělitel. (prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, ...) Slovní úlohy	OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace, sebeorganizace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
• Provádí početní operace v oboru celých čísel, užívá je ve výpočtech • Analyzuje a řeší jednoduché problémy,	• Zobrazí celé číslo na číselné ose • Uspořádá čísla podle velikosti • Objasní pojem záporné číslo • Objasní pojem opačné číslo	Celá čísla Zavedení záporných celých čísel, číselná osa, absolutní hodnota čísla. Základní početní výkony s celými čísly.	OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace, sebeorganizace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
Modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých čísel	Pomocí číselné osy určuje absolutní hodnotu čísla jako vzdálenost čísla od nuly			
- Provádí operace s dest. čísly a užívá je ve výpočtech - Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát - Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá osobní kalkulator	- Ovládá čtení, psaní a zobrazení desetinných čísel - Dovede zaokrouhlovat čísla na požadovaný řád - V jednoduchých případech efektivně počítá z paměti - Převádí fyzikální jednotky - Dělí, násobí, sčítá a odčítá deset. čísla - Seřadí desetinná čísla dle velikosti	Desetinná čísla Pamětné sčítání a odčítání desetinných čísel, zaokrouhlování des. čísel. na počet platných číslic nebo na řád Násobení a dělení desetinných čísel 10,100,1000 Násobení desetinných čísel. Dělení desetinných čísel. Řešení rovnic a nerovnic s desetinnými čísly. Základní početní výkony s des. čísly na kalkulačce. Slovní úlohy s des. čísly. Aritmetický průměr.	OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace, sebeorganizace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Fyzika – převody veličin, zaokrouhlování
- Analyzuje a řeší jednoduché problémy, - Modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru racionálních čísel - Provádí početní operace v oboru rac. čísel	- Uvede zlomek do základního tvaru - Uspořádá zlomky podle velikosti - Zobrazí zlomek na číselné ose - Určí převrácené a opačné číslo - Upravuje složené zlomky - Rozlišuje pojmy číslo opačné, převrácené a záporné	Racionální čísla Zlomek, rovnost zlomků, rozšiřování a krácení zlomků. Desetinný zlomek. Sčítání a odčítání zlomků. Smíšené číslo. Násobení rac. čísel. Dělení rac. čísel, složený zlomek Slovní úlohy (zápis čísla v desítkové soustavě, smíšené číslo, zlomek, převrácené číslo).	OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace, sebeorganizace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Fyzika – výpočet hustoty

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU				
- Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary - Načrtne a sestrojí základní rovinné útvary - Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem - Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů - Využívá potřebnou matematickou symboliku - Odhaduje a počítá obvod a obsah rovinného útvaru	Graficky sčítá, odčítá úsečky, úhly	Konstrukční geometrie Rýsování základních obrazců Úhel – základní konstrukce, měření úhlu. Druhy úhlů, úhly trojúhelníka. Operace s úhly Mnohoúhelník a jeho úhly, pravidelný mnohoúhelník.	Toto téma je částečně opakováním látky 1. stupně OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace, sebeorganizace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Fyzika – těžiště Fyzika – převody veličin Možné využití geometrického výukového softwaru při výuce.
- Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), - Analyzuje jejich vlastnosti - Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles - Načrtne a sestrojí síť základních těles - Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	- Sestrojuje a črtá prostorové útvary ve volném rovnoběžném promítání (nadhled, podhled), zobrazuje tělesa při pohledu shora, zepředu, zleva, zprava - Zhotovuje modely jednoduchých těles a vytváří si o nich reálné představy - Odhaduje, měří a počítá velikosti objektů v praktickém životě, - Počítá délky, obsahy, objemy, povrchy - Provádí převody jednotek	Krychle, kvádr Objem a povrch tělesa, jednotky a jejich převody Zobrazení krychle a kváдру ve vol. rovnoběžné projekci Objem krychle a kváдру Slovní úlohy	OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace, sebeorganizace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Výtvarná výchova – zobrazování těles Fyzika – převody veličin, určení objemu při výpočtu hustoty Možné využití geometrického výukového softwaru při výuce.

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové, osové souměrnosti a posunutí, určí osově a středově souměrný a posunutý útvar	• Odhaduje, měří a počítá velikosti objektů v praktickém životě, počítá vzdálenosti, úhly, obvody a obsahy	Shodnost, shodná zobrazení Osová a středová souměrnost, zobrazení základních útvarů Posunutí, zobrazení základních útvarů	OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace, sebeorganizace Kooprace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Možné využití geometrického výukového softwaru při výuce.

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
ČÍSLO A PROMĚNNÁ				
Žák: • Určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti • Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) • Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem	Žák: • Upravuje poměr krácením a rozšiřováním • Početně dělí celek na části v daném poměru • Určuje vztah přímé, anebo nepřímé úměrnosti, řeší jednoduché úlohy na trojčlenku	Poměr, přímá a nepřímá úměrnost, trojčlenka Poměr, postupný poměr, měřítko Pravoúhlá soustava souřadnic v rovině Přímá a nepřímá úměrnost Trojčlenka a její použití v slovních úlohách	OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace, sebeorganizace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Fyzika – funkční závislost Zeměpis – měřítko mapy Výtvarná výchova – výroba modelů v daném poměru
• Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	• Úlohy řeší logicky např. přechodem přes 1 %, bez použití vzorců • Používá trojčlenku při řešení úloh s procenty	Procenta Procento, procentový základ, procentová část Výpočet procentové části, základu a procenta Slovní úlohy (včetně úloh na jednoduché úrokování)	OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace, sebeorganizace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Chemie – směsi
• Užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	• V jednoduchých úlohách určuje z paměti hodnotu číselného výrazu s druhou mocninami a odmocninami	Druhá mocnina a odmocnina Definice a základní vlastnosti Určování mocnin a odmocnin na kalkulačce Reálná čísla	OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace, sebeorganizace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
• Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic	• Matematizuje a řeší reálnou situaci s využitím rovnic,	Lineární rovnice Rovnost, rovnice	OSV Rozvoj schopností poznávání	Fyzika – slovní úlohy o pohybu; kalorimetrická

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	hledá efektivní způsoby řešení, odhaduje, ověřuje a interpretuje výsledky Používá ekvivalentní úpravy rovnic jako úpravu obou stran rovnice	Ekvivalentní úpravy rovnic Řešení lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav Slovní úlohy Výpočet neznámé ze vzorce	Seberegulace, sebeorganizace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	rovnice; vyjádření neznámé ze vztahu Chemie – směsi
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY				
Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	- Zapisuje a pojmenovává výrazy s proměnnou - Upravuje číselné výrazy, odstraňuje závorky, používá přednost početních operací	Výraz a jeho úpravy Číselný výraz Výraz s proměnnou a jeho hodnota Sčítání, odčítání jednoduchých výrazů s proměnnou Násobení a dělení jednočlenem Vytýkání před závorku	OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace, sebeorganizace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU				
Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	- Třídí a popisuje trojúhelníky (výška, těžnice, těžiště, atd) - Sestrojí kružnici opsanou a vepsanou trojúhelníku rozlišuje pojmy těžiště trojúhelníku, střed kružnice opsané a vepsané	Trojúhelník Trojúhelník a jeho základní prvky Druhy trojúhelníků a jejich vlastnosti Shodnost trojúhelníků (věty a jejich použití) Další prvky trojúhelníka (střední příčky, těžnice, výšky, osy stran a úhlů, kružnice vepsaná a opsaná) Konstrukce trojúhelníka ze základních prvků	OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace, sebeorganizace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů	• Odhaduje, měří a počítá velikosti objektů v praktickém životě, počítá vzdálenosti, obvody a obsahy	Pythagorova věta Pythagorova věta a její obrácení Použití Pythagorovy věty	OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace, sebeorganizace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Fyzika – skládání sil

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
ČÍSLO A PROMĚNNÁ				
Žák: • Provádí početní operace v oboru racionálních čísel, užívá druhou a třetí mocninu a odmocninu, • Užívá mocninu s přiroz. exponentem • Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	Žák: • V jednoduchých úlohách určuje z paměti hodnotu číselného výrazu s mocninami a odmocninami • Částečně odmocňuje a odhaduje výslednou hodnotu • V jednoduchých případech odstraňuje odmocninu ze jmenovatele • Provádí základní operace s mocninami s přirozeným a celočíselným mocnitelem • Používá dekadický rozvoj zápisu čísla, používá pojem řád první platné číslice, zápis ve tvaru $a \cdot 10^n$	Mocniny Druhá mocnina a odmocnina (opakování) Třetí mocnina a odmocnina - mocniny s přirozeným exponentem a počítání s nimi zápis čísel ve tvaru $a \cdot 10^n$ (i pro n záporné)	OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace, sebeorganizace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Fyzika – zápis velkých a malých čísel Informační a komunikační technologie – desítková, dvojková, šestnáctková číselná soustava
• Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	• Zapisuje a pojmenovává výrazy s proměnnou • Efektivně upravuje výrazy (odstraňování závorek, přednost početních operací) • Určuje definiční obor výrazu	Úprava algebraických výrazů Úpravy dle vzorců $(a \pm b)^2$, $a^2 - b^2$, seznámení s vzorci $a^3 \pm b^3$, $(a \pm b)^3$ Úprava výrazů na součin dle předcházejících vzorců a vytýkáním Rozšiřování a krácení lomených výrazů – podmínky existence lom. výrazů Násobení lomeného výrazu celistvým	OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace, sebeorganizace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
		Největší spol. dělitel a nejmenší spol. násobek výrazů Početní operace s lomenými výrazy (násobení, dělení, sčítání, odčítání) Složené zlomky Dělení mnohočlenu mnohočlenem		
- Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav - Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát	- Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav - Rozlišuje pojmy rovnost, rovnice - Logicky chápe podstatu ekvivalentních úprav rovnice - Chápe význam zkoušky při řešení rovnice a jejich soustav - Řeší soustavu rovnic metodou sčítací i dosazovací - Vypočítá neznámou ze vzorce	Lineární rovnice, soustavy rovnic Řešení lineární rovnice a nerovnice pomocí ekvivalentních úprav – opakování Rovnice s neznámou ve jmenovateli Řešení soustavy dvou rovnic o dvou neznámých Slovní úlohy Výpočet neznámé ze vzorce	OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace, sebeorganizace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Fyzika – výpočet neznámé veličiny ze vzorce Fyzika – pohybové úlohy Chemie – směsi
- Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí nerovnic - Čte a zapisuje tvrzení v symbolickém jazyce matematiky - Aplikuje operace a vztahy mezi množinami na číselných množinách, intervalech	- Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí nerovnic - Chápe podstatu ekvivalentních úprav nerovnice - Operuje s intervaly - Ověřuje správnost řešení nerovnice	Lineární nerovnice Nerovnost a nerovnice Řešení jednoduchých nerovnic ekvivalentními úpravami a znázornění výsledku na číselné ose	OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace, sebeorganizace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU				

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; • Využívá potřebnou matematickou symboliku • Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	• Odhaduje, měří a počítá velikosti objektů v praktickém životě, počítá vzdálenosti, úhly, obvody a obsahy • Sestrojuje a črtá rov. útvary • Sestrojuje a črtá prostorové útvary ve volném rovnoběžném promítání • Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu • Provádí převody jednotek	Rovnoběžníky a hranoly Rovnoběžníky, jejich rozdělení a vlastnosti, lichoběžník Konstrukce rovnoběžníku, lichoběžníku Obsah a obvod rovnoběžníku, trojúhelníku a lichoběžníku Hranol, jeho zobrazení ve volném rovnoběžném promítání, síť hranolu, objem a povrch hranolu	OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace, sebeorganizace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Možné využití geometrického výukového softwaru při výuce. Fyzika – rovnoběžník sil
• zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku • Odhaduje a počítá obvod a obsah kruhu a jeho částí • Načrtne a sestrojí síť válce • Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	• Odhaduje, měří a počítá velikosti objektů v praktickém životě, počítá vzdálenosti, úhly, obvody, obsahy a objemy • Zavádí pojem Thaletovy kružnice	Kruh, kružnice, válec kruh, kružnice, kruhový oblouk, kruhová výseč vzájemné polohy přímky a kružnice a dvou kružnic, délka kružnice a obsah kruhu, délka kruhového oblouku, obsah kruhové výseče Slovní úlohy: povrch a objem válce Slovní úlohy: Thaletova kružnice	OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace, sebeorganizace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
• Načrtne a sestrojí rovinné a prostorové útvary v různých zobrazeních • Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti	• Seznámí se s pravoúhlým promítáním, osvojí si čtení technických výkresů	Pravoúhlé promítání a kótování základy kótování zobrazování a kótování plochých těles, čtení technického výkresu, měřítko. základní pojmy (průmět bodu,	OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace, sebeorganizace Kooperace a kompetice	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
z různých tematických a vzdělávacích oblastí		přímky a úsečky) zobrazování průmětů základních těles v průčelné poloze	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
ČÍSLO A PROMĚNNÁ				
Žák: řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	Žák: - úlohy řeší logicky např. přechodem přes 1 %, bez použití vzorců - pracuje s pojmy úrok, jistina	Finanční matematika procenta a složené úrokování, finanční matematika	OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace, sebeorganizace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Řešení slovních úloh z praxe s procenty (finance, ekonomika, ...)
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU				
- využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	- v rozboru konstrukční úlohy načrtne vyřešenou úlohu se zadanými prvky a hledá a zdůvodňuje způsoby řešení - užívá symbolický jazyk matematiky ke stručnému zápisu rozboru úlohy i postupu konstrukce - diskutuje o počtu řešení, řešitelnosti úlohy	Planimetrie opakování základních konstrukcí množina bodů s danou vlastností Thaletova kružnice – užití konstrukční úlohy	OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace, sebeorganizace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Možné využití geometrického výukového softwaru při výuce.
- užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	- graficky rozdělí, změní úsečku v daném poměru - vyhledá podobné trojúhelníky, zdůvodní podobnost a určí poměr podobnosti - vypočítá obsah, povrch, objem podobných útvarů, těles	Podobnost opakování – věty o shodnosti podobnost rovin. útvarů podobnost trojúhelníků, věty o podobnosti, užití podobnosti	OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace, sebeorganizace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Zeměpis – měřítko mapy

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů				
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY				
- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných pomocí funkčních vztahů - vyjádří funkční vztah tabulkou, předpisem, grafem - používá grafů funkcí k řešení rovnic a jejich soustav	- zakreslí bod, přečte souřadnice bodu v pravouhlé soustavě souřadnic - rozliší pojmy závisle a nezávisle proměnná - sestrojí graf funkce	Funkce a jejich užití v praxi definice funkce, $D(f)$, $H(f)$, graf přímá úměrnost, monotonie funkce lineární funkce a její graf absolutní hodnota, kvadratická funkce, nepřímá úměrnost graf řešení lin. rov. , soustavy 2 lin. rovnic se 2 nezn., (kvadr. rov.)	OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace, sebeorganizace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Fyzika – funkční závislost
- vyjádří funkční vztah gon. funkcí - vyjádří je tabulkou, předpisem, grafem - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	- vyhledá podobné trojúhelníky, zdůvodní podobnost a určí poměr podobnosti - pomocí zavedených gon. funkcí řeší pravoúhlý trojúhelník - pomocí zavedených gon. funkcí řeší aplikační úlohy z praxe	Goniometrické funkce definice gon. funkcí $\sin$, $\cos$, $\tan$, $\cot$ řešení pravoúhlého trojúhelníka slovní úlohy	OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace, sebeorganizace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU				
určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	- sestrojuje a črtá prostorové útvary ve volném rovnoběžném promítání - vytváří si reálné představy o jednoduchých tělesech	Jehlan a kužel objem a povrch krychle, kvádra, hranolu, válce, objem a povrch jehlanu a kužele (koule)	OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace, sebeorganizace	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• odhaduje a vypočítá objem a povrch těles • načrtne a sestrojí síť základních těles • načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině • analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	• odhaduje, měří a počítá velikosti objektů v praktickém životě (délky, obsahy, objemy, povrchy) • provádí převody jednotek	řešení úloh z praxe	Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
ČÍSLO A PROMĚNNÁ				
• provádí početní operace v oboru přiroz., celých, racionálních, irac. čísel • užívá ve výpočtech druhou a třetí mocninu a odmocninu • užívá k výpočtům absolutní hodnotu • zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností • účelně využívá kalkulátor • modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel • užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, • poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) • upravuje efektivně výrazy s proměnnými, určuje definiční obor výrazu	• v jednoduchých úlohách určuje z paměti hodnotu číselného výrazu s mocninami a odmocninami • provádí základní operace s mocninami s přirozeným a celočíselným mocnitelem • efektivně upravuje výrazy, odstraňuje závorky, používá přednost početních operací • zapisuje a pojmenovává výrazy s proměnnou • vypočítá neznámou ze vzorce	Základní poznatky Číselné obory, operace s čísly přirozenými a celými. Prvočísla, čísla složená, dělitelnost a znaky dělitelnosti, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel. rac. a irac. čísla. Druhá a třetí odmocnina a jednoduché výpočty s nimi, částečné odmocňování. Číselná osa a reálné číslo. Absolutní hodnota reálného čísla. Mocniny s přiroz. a cel. exponentem – úpravy výrazů s mocninami. Zápis čísla ve tvaru $a \cdot 10^n$, práce s kalkulátorem. Odhad a zaokrouhlování. Úpravy výrazů – proměnná, výraz, mnohočleny a operace s nimi	OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace, sebeorganizace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Fyzika – výpočet neznámé veličiny ze vzorce

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
- rozkládá mnohočleny na součin vytýkáním a užitím vzorců - provádí operace s mocninami a odmocninami		(sčít., odčít., násb., dělení mnohočl., umocňování dle vzorců Největší spol. dělitel a nejmenší spol. násobek výrazů Lomen. algebr. výrazy, složené lom. výrazy. Vyjádření neznámé ze vzorce.		
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY				
- vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data - porovnává soubory dat	na příkladech závislostí z praktického života se seznámí se základními statistickými pojmy s jejich vlastnostmi, s diagramy, s grafy a s tabulkou	Základní statistické pojmy	OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace, sebeorganizace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MED	Občanská nauka – statistická šetření Informační a komunikační technologie – zpracování statistických dat (kalkulačka, Excel, Access)

5.3.3 Pravidla pro hodnocení žáků

Kritéria hodnocení vycházejí z platného klasifikačního řádu školy.

5.4 Informatika (osmileté a šestileté studium)

5.4.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Informatika vychází ze vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie, vzdělávacího oboru Informační a komunikační technologie.

Studenti jsou vedeni k chápání a správnému užívání pojmů z oblasti hardware, software, počítačových sítí i komunikačních technologií. Dále jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s textem, tabulkami, grafikou, k tvorbě prezentací, k zvládnutí technologie internetu a tvorbě www stránek. Důraz je kladen na aktivní práci a cloudovými službami včetně sdílení dat.

Důraz je kladen na rychlé a přesné vyhledávání informací na internetu.

Studenti aktivně využívají lokální počítačovou síť školy.

Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů se učí používat elektronickou poštu.

Nejdůležitější integrovaná průřezová témata: Mediální výchova, Osobnostní a sociální výchova.

Časové vymezení předmětu

Vyučovací předmět je realizován v tercii a kvartě šestiletého i osmiletého studia po jedné hodině týdně.

Třídy jsou děleny do dvou skupin, aby bylo možné zajistit aktivní činnost studentů na počítači a také individuální přístup ke studentům, který respektuje jejich rozdílné vstupní znalosti a praktické zkušenosti.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- zadávanými úkoly vést žáky k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě. Pro toto poznávání využívat zkušeností s jiným SW, nápovědu u jednotlivých programů, literaturu apod.
- vést žáky k pořizování si pomocného poznámkového aparátu a jeho využití při praktické práci s technikou

Kompetence k řešení problémů

- zadávat úlohy k tvořivému a pluralitnímu přístupu při jejich řešení
- využívat informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem.
- při řešení problémů podněcovat žáky ke konzultacím s vyučujícím
- vést žáky k nalézání řešení problémových úloh, k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

Kompetence komunikativní

- při komunikaci na dálku využívat vhodné technologie – práce odevzdávat prostřednictvím počítačové sítě
- při komunikaci dodržovat vžitá konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)

Kompetence sociální a personální

- naučit plánování práce, hlídání časového harmonogramu apod.

Kompetence občanské

- seznamovat žáky s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...).

Kompetence pracovní

- dodržovat bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou
- využívat ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst

5.4.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: tercie

Vyučovací předmět: Informatika

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM				
Žák: - Využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie - Respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady - Chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím	Žák: - Rozlišuje jednotlivé HW a SW komponenty a jejich specifika. - Používá znalosti při rozlišování klíčových znaků z ceníků počítačových sestav - Definuje základní legislativní rámec pro legální využívání SW	Bezpečnost práce s počítačem, bezpečnost práce v počítačové síti a na internetu. Informace a informační zdroje Hardware – základ struktura PC, periférie, zásady údržby Software – základ OS, soubory, multimédia	OSV Rozvoj schopností poznávání Psychohygiena Kreativita Komunikace Mezilidské vztahy	Fyzika Matematika Občanská výchova
ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ				
- Pracuje s textem v textovém editoru - Ovládá práci s textovými editory a využívá vhodných aplikací - Uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem	- Řeší a předvádí samostatné úkoly. - Plánuje a organizuje postup pro zpracování samostatných úkolů. - Diskutuje různé varianty pro provedení úkolu	Práce se základními aplikacemi operačního systému Práce v GUI OS Práce s textovým editorem základy	OSV Rozvoj schopností poznávání Kreativita MED Stavba mediálních sdělení	Český jazyk Výtvarná výchova
VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE				
- Při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty - Vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích	Je schopen porovnat způsoby vyhledání www stránek na internetu	Základy internetu Tok informací Způsoby komunikace Nástroje pro efektivní vyhledávání	OSV Rozvoj schopností poznávání MED Stavba mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních	Občanská výchova

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• Komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení • Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost • Pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví • Používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji	• Je schopen prozkoumat strukturu www stránek a posoudit jejich obsahovou a strukturální stavbu. • Sociální sítě a ochrana osobních údajů • Autorské právo na internetu	Formy formulace požadavku na vyhledávání Vývojové trendy IT Ověřování relevance informací	sdělení a reality Vnímání autora mediálních sdělení Tvorba mediálního sdělení	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ				
Žák: Ovládá práci s tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací	Žák: - Řeší a předvádí samostatné úkoly. - Plánuje a organizuje postup pro zpracování samostatných úkolů - Diskutuje různé varianty pro provedení úkolu	Práce s tabulkovým editorem – základy jednoduché vzorce, porovnávání dat	OSV Rozvoj schopností poznávání Kreativita	Matematika Fyzika
- Pracuje s obrázkem v grafickém editoru - Ovládá práci s grafickými editory a využívá vhodných aplikací - Uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s obrazem - Pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	- Je schopen porovnat a posoudit vhodnost využití konkrétního typu editoru pro zpracování konkrétní grafiky (rastrový, vektorový editor) - Je schopen aplikovat teoretické znalosti z oblasti počítačové grafiky - Je schopen předvést výsledek samostatné grafické práce a zkombinovat s vytvořenými digitálními fotografiemi.	Základní pojmy počítačové grafiky Práce s grafickým editorem Digitální fotografie, pojmy, kompozice obrazu, práce s digitálním fotoaparátem Práce s digitálním fotoaparátem a digitálními zařízeními. Autorské právo, ochrana duševního vlastnictví	OSV Rozvoj schopností poznávání Kreativita MED Stavba mediálních sdělení	Matematika Výtvarná výchova
Zpracuje a prezentuje na užitelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	Je schopen vystavět multimediální prezentaci v prezentačním programu.	Prezentační programy Základy práce s multimédií	OSV Rozvoj schopností poznávání Kreativita MED Stavba mediálních sdělení	Estetická výchova

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ				
• Ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky • Propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení • Pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava • Ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením • Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu	• Student je schopen teoretického i praktického užití základní digitální techniky a jejímu propojení s PC • Rozlišuje jednotlivé typy počítačových sítí a jejich infrastruktury. • Základní síťové služby	Počítačové sítě – typy (LAN, WAN, Ethernet, WiFi, ...) Základní digitální technika – přehled. Základní způsoby připojení k internetu	OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace Mezilidské vztahy	Fyzika Občanská výchova Matematika

5.4.3 Pravidla pro hodnocení žáků

Kritéria hodnocení vycházejí z platného klasifikačního řádu školy.

5.5 Dějepis (osmileté a šestileté studium)

5.5.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Dějepis vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Dějepis, který je součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Jeho posláním je na naší škole probrat se žáky prim až kvart v základních obrysech vývoj lidských dějin od jejich civilizačních počátků do současnosti.

Důraz je samozřejmě položen zejména na zlomové události světové, jejich charakter a i průběh, a dále na tematiku českých dějin ve všech jejich údobích, včetně událostí regionálních.

Obecná výuka dějepisu by měla přispět k tomu, aby žák i v ostatních předmětech doceňoval jejich genezi a rozuměl jí.

Obsahový rozsah předmětu je rozčleněn do čtyř ročníků, v primě bude výuka probíhat ve světových dějinách od počátku lidského vývoje do konce starověku, v českých dějinách se zaměří na pravěké kultury na našem území; sekunda pojímá látku od počátku vývoje středověké Evropy po důsledky třicetileté války, v českých zemích pak od příchodu Slovanů a vývoje prvních státních útvarů až k poměrům za Rudolfa II.; tercie přináší poznání o různých revolučních událostech, které změnily tvář Evropy, v českých dějinách se preferuje vznik průmyslu a názorový vývoj české politické reprezentace až do 1. světové války; kvarta se zaměří na látku moderních dějin od 1. světové války až po změny v Evropě, i na území Čech, po 2. světové válce.

Průřezová témata

V rámci uskutečňování výuky dějepisu jsou realizována některá průřezová témata, jejichž posláním je vytvářet u studentů širší poznávací zázemí, avšak i větší občanskou vyspělost.

Jsou to:

- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Osobnostní a sociální výchova
- Mediální výchova

Časové vymezení předmětu

prima	2 hod./týden
sekunda	2 hod./týden
tercie	2 hod./týden
kvarta	2 hod./týden

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vést žáky k systematickému ukládání historických poučení a informací
- vytvářet u studentů komplexní pohled na politické, společenské, kulturní i náboženské jevy minulosti, a i na hledání paralely mezi událostmi minulými a i současnými
- vést žáky k pravdivému odhalování kořenů událostí minulých

Kompetence k řešení problémů

- naučit studenty kriticky myslet, rozlišovat v historii mýty, polopravdy a skutečnost
- vypěstovat u žáků objektivní hodnocení faktů i schopnosti dešifrovat údajné záhady minulosti

Kompetence komunikativní

- naučit žáky stylizovat pravdivé historické poznání
- v historii zajistit užívání moderních informačních prostředků
- vést žáky k formulování vlastních názorů na jevy minulosti

Kompetence sociální a personální

- vést k diskusi v menší skupině i v rámci celé třídy o historických událostech, lidech a hodnotách
- naučit se doceňovat vlastní názor a uplatňovat ho

Kompetence občanské

- vést žáky k vědomé příslušnosti k evropské kultuře a jejím tradicím

- vypěstovat u studentů trvale pozitivní vztah k českému historickému dědictví, a i k naší duchovní tradici

Kompetence pracovní

- podněcovat studiem dějepisu ochotu, a i pohnutky k dalšímu studiu, nejlépe k celoživotnímu vzdělávání

Péče o nadané žáky

- zapojovat je do předmětových i ostatních soutěží z dějepisu
- postupně jim zadávat jednoduché badatelské úkoly
- průběžně je orientovat na nově vycházející odbornou literaturu

5.5.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: prima

Vyučovací předmět: dějepis

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
ČLOVĚK V DĚJINÁCH				
Žák: • Uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků	Žák: • Pochopí důležitost a potřebnost dějepisných poznatků • Uvede konkrétní příklady	Význam zkoumání dějin	OSV Rozvoj schopností poznávání	Český jazyk a literatura Zeměpis Přírodopis Výtvarná výchova
• Uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány	• Seznámí se s mýty, legendami, pověstmi různých národů • Rozezná druhy historických pramenů • Chápe význam péče o historické památky • Uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví • Vyhledá knihovnu, archiv, muzeum, galerii v místě bydliště • Diskutuje o významných památkách ve svém okolí (regionu)	Získávání informací o dějinách Historické prameny Péče o památky	ENV Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
• Orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	• Přiřazuje historické události na časovou osu	Historický čas a prostor		Zeměpis – mapa Občanská výchova
POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI				

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
- Charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu - Objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost - Uvede příklady archeologických kultur na našem území	- Rozezná jednotlivé etapy pravěku a časově je zařadí - Pochopí vývoj člověka – lovec, zemědělec, řemeslník a rozvoje jeho náboženských představ - Porovnává faktory, které ovlivňovaly vývoj společnosti (poloha, podnebí...)	Člověk a lidská společnost v pravěku	ENV Základní podmínky života Vztah člověka a prostředí	Přírodopis – vývoj člověka Zeměpis – podnebné pásy Výtvarná výchova Občanská výchova
NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY				
Rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací	Nachází kulturní rozdíly mezi starověkými civilizacemi Předního a Dálného východu	Nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz		Zeměpis Český jazyk a literatura Výtvarná výchova
- Porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie - Uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	- Rozlišuje a charakterizuje království × republika × císařství - Křesťanství uvede do souvislosti s judaismem - Ukazuje na příkladech důležitost vzdělání a výchovy v antické společnosti - Uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci	Antické Řecko a Řím	SOU Evropa a svět nás zajímá	Zeměpis Občanská výchova Tělesná výchova – olympiáda Matematika
Demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem	- Pochopí přínos antické kultury a demonstruje na konkrétních příkladech - Seznámí se s počátky křesťanství	Evropa a její styky se Středomořím		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA				
Žák: • Popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	Žák: • Vysvětlí podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku „stěhování národů“ • Popíše příchod nových etnik do Evropy • Seznámí se se vznikem a vývojem raně středověkých státních útvarů	Nový etnický obraz Evropy Utváření států v Evropě		
• Porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti	• Rozezná základní rozdíly v kultuře, vědě, filozofii i náboženství	Kultura byzantské říše Příchod Slovanů Islám a islámská říše (Arabové, Turci)	SOU Jsme Evropané MUL Etnický původ	
• Ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	• Pochopí postavení společenských vrstev ve středověku • Rozlišuje znaky románské a gotické architektury • Uvede příklady románské gotické kultury • Aplikuje na významné památky ve svém okolí	Struktura středověké společnosti Kultura středověké společnosti	OSV Kreativita	Výtvarná výchova
• Vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám	• Seznámí se s úlohou křesťanství a víry v životě středověkého člověka • Vymezí konflikty mezi světskou a církevní mocí	Křesťanství Papežství, císařství Křížové výpravy		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
Objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	- Objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu, jejich postavení v evrop. souvislostech - Nalézá odkaz svatováclavské tradice pro současnost	První státní útvary na našem území v 9. – 10. století		Občanská výchova
OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY				
Objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center	Seznámí se s obdobím vlády Přemyslovců, Lucemburků a Jagellonců	Vnitřní vývoj českého státu v 11. – 15. století a jeho postavení v Evropě		
- Vysvětlí znovuoobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky - Vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	- Seznámí se s myšlenkami žádajícími reformu církve - Vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	Reformace v Evropě Základní poznatky o husitství		
Popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	- Zná průběh konkrétních zámořských a uvědomí si důsledky pro jednotlivé státy - Orientuje se na mapě - Charakterizuje jednotlivá období zámořských objevů	Zámořské objevy	ENV Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Zeměpis
Vysvětlí znovuoobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky	- Rozezná prvky renesanční architektury a aplikuje je na konkrétních příkladech ve svém okolí a v naší zemi - Demonstruje znalosti z období humanismu na konkrétních osobnostech	Renesance a humanismus	OSV Rozvoj schopností poznávání	Výtvarná výchova Český jazyk a literatura

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	Pozná typické renesanční památky, pochopí význam humanismu			
Objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	- Charakterizuje českou stavovskou společnost před Bílou horou - Uvědomí si postavení evropských států v době válečného konfliktu, orientuje se na mapě	Český stát a velmoci na poč. 16. st.	DEM Formy participace občanů v politickém životě	
Objasní příčiny a důsledky vzniku 30leté války a posoudí důsledky	- Pochopí postavení českého státu v rámci Evropy - Zhodnotí důsledky 30leté války pro naše země	Třicetiletá válka		
Rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek	- Uvědomí si jednotlivé představitele barokní kultury především v regionu Klatovska - Rozezná prvky barokní architektury, aplikuje je na konkrétních příkladech ve svém okolí a v naší zemi	Barokní kultura	OSV Kreativita (exkurze)	Výtvarná výchova

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY				
Žák: • Na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus	Žák: • Uvědomí si prudký rozvoj průmyslu jako předpoklad společenských změn	Osvícenství, průmyslová revoluce a její sociální důsledky v 18. a 19. století		
MODERNIZACE SPOLEČNOSTI				
• Vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti • Objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé	• Uvědomí si důsledky definitivního rozbití • středověkých, politických a společenských struktur	Velká francouzská revoluce	DEM Občan, občanská společnost a stát	
• Porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů • Charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin, uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích • Charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích	• Uvědomí si emancipační hnutí národů jako důsledek změn ve vývoji společnosti, chápe národní obrození jako jev celoevropský – utváření novodobých národů • Seznámí se s úsilím o vytvoření jednotlivých národních celků • Uvědomí si dokončení boje jednotlivých skupin jako předpoklad ustavení	Národní obrození Revoluční rok 1848 Válka Severu proti Jihu Vývoj ve Francii, sjednocení Itálie Vznik Rakouska-Uherska, vznik hnutí, spolků politických stran Konzervatismus, liberalismus, demokracie, sociální a občanská práva		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• Na vybraných příkladech demonstuje základní politické proudy • Vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií	moderních politických stran • Charakterizuje a vysvětlí přelom 19. a 20. století jako předzvěst budoucích válečných konfliktů	Kolonialismus, monopoly, konflikty mezi velmocemi, průmyslová revoluce		
MODERNÍ DOBA				
• Na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	• Chápe okolnosti vzniku samostatného Československa, zahraniční situaci v období první republiky	Příčiny a vznik 1. světové války, politické, hospodářské, sociální a kulturní důsledky válek Vznik Československa		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
MODERNÍ DOBA				
Žák: • Na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky • Rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů • Charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu • Na příkladech vysvětlí antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv • Zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	Žák: • Chápe 1. polovinu 20. století jako období dvou nejničivějších válek • Chápe okolnosti vzniku samostatného Československa, zahraniční situaci v období první republiky • Uvědomí si změnu mezinárodních politických vztahů vznikem komunistického režimu, uvědomí si souvislosti mezi nepříznivým stavem ekonomiky a tendencí řešit problémy extrémními způsoby, chápe rozměr pojmů nacionalismus, agrese • Zdůvodní vývoj Československa od vzniku do 8. 5. 1945	Vznik Československa, demokracie, totalitní režimy, tržní ekonomika v kapitalistické společnosti, hospodářské krize, antisemitismus, rasismus, holocaust, boj za lidská práva Příčiny a vznik 2. světové války, její politické, hospodářské, sociální a kulturní důsledky Vývoj Československa od vzniku do 8. 5. 1945	DEM Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	
ROZDĚLENÝ A INTEGROJÍCÍ SE SVĚT				
• Vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků	• Umí posoudit situaci v jednotlivých částech světa • Chápe možnost interpretace mnohostranných historických faktů	Poválečné uspořádání světa, mezinárodní konference Studená válka, rozdělení	DEM Formy participace občanů v politickém životě MED Vnímání autora mediálních	Občanská výchova Zeměpis

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
Vysvětlí a na příkladech do- loží mocenské a politické dů- vody euroatlantické hospo- dářské a vojenské spolupráce	- Uvádí příklady střetávání dvou bloků - Seznámení se se situací ve vybraných západních zemích - Umí vysvětlit příčiny západo- evropské prosperity - Dovede odlišit demokratic- kou a totalitní formu vlády - Učí se chápat poválečný vý- voj Československa, který vyústil v únorové události - Umí rozpoznávat znaky tota- litní společnosti - Seznámení se s postavením Československa v mezinárod- ních vztazích - Seznámí se s vnitřní situací v naší republice – rok 1968	světa do vojenských bloků Charakteristika západ- ních zemí Poválečné Československo v letech 1945–1948, úno- rový převrat Postavení poúnorového Československa, jeho za- čleňování do sféry vlivu SSSR, projevy sovětizace v Československu až do roku 1989 Vnitřní situace v zemích východního bloku	sdělení SOU Objevujeme Evropu a svět (exkurze) DEM Principy demokracie jako forma vlády a způsobu rozho- dování	
Posoudí postavení rozvojo- vých zemí	- Dovede chápat rozpad koloni- álního systému jako proces - Uvědomuje si nutnost respek- tovat identitu druhých zemí	Rozpad koloniálního sys- tému, mimoevropský svět		
Prokáže základní orientaci v problémech současného světa	- Dovede posoudit neživotnost tzv. třetí cesty - Učí se chápat postupný roz- pad východního bloku rozkla- dem komunistických systémů - Seznámení se s vnitřní situací v Československu v roce 1989 a v 90. letech - Pochopí význam a přínos ustavení demokratického re- žimu	Krise sovětského impéria a tzv. perestrojka Obnova demokracie ve vý- chodní Evropě a sametová revoluce Rozpad Československa, vznik samostatné ČR Česká republika na pře- lomu tisíciletí	OSV Komunikace SOU Jsme Evropané (exkurze)	Český jazyk a literatura Občanská výchova

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	• Poznání vnitřních procesů v porevolučním Československu • Pochopí dialektiku vztahu mezi Čechy a Slováky • Ujasnění si začlenění České republiky do integračního procesu • Umí formulovat přínos České republiky společným zájmům EU • Umí myslet v globálních souvislostech současného světa • Dovede se pomocí médií včleňovat do různých duchovních proudů současného světa	Technika, věda a kultura ve 2 polovině 20 století; evropská integrace, globalizace		

5.5.3 Pravidla pro hodnocení žáků

Kritéria hodnocení vycházejí z platného klasifikačního řádu školy.

5.6 Občanská výchova (osmileté a šestileté studium)

5.6.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Občanská výchova vychází z celého vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Výchova k občanství, který je součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost, a z tematického okruhu Svět práce (část vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Člověk a svět práce), jenž je určen k realizaci v 8. a 9. ročníku, tzn. v tercii a kvartě nižšího stupně gymnázia. Tento vyučovací předmět je zaměřen na postupné formování a rozvíjení občanského profilu žáků, na jejich orientaci ve významných okolnostech společenského života. U žáků by se mělo formovat vědomí odpovědnosti za vlastní život a posílit vnitřní postoj k důležitým oblastem lidského života. Také by měl vést žáky k sebepoznání.

V rámci výuky předmětu Občanská výchova jsou realizována tato průřezová témata.

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

Časové vymezení předmětu

prima až kvarta nižšího gymnázia

1 vyučovací hodina týdně

Výchovné a vzdělávací strategie

Předmět Občanská výchova vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu.

Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí sounáležitosti k evropským kulturním kořenům. Důležitou součástí je vzdělávání je i prevence rasistických, xenofobií a extremistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv a výchova k úctě a ochraně přírodních a kulturních památek.

Obsah předmětu je složen z několika složek:

1. vlastivědná
2. právní
3. etická
4. ekonomická
5. ekologická
6. antropologická
7. politologická

Na jejich výstavbě se ovšem podílejí poznatky z mnoha vědních oborů, např. bohemistiky, religionistiky, psychologie, etiky...

Pro nadané žáky je normální výuka obohacována – prohlubováním učební látky, rozšiřováním poznatků a poskytováním dostatečného množství podnětů k další činnosti. Je i dostatečná nabídka podpůrných materiálů ke studiu.

Kompetence k učení

- vyhledávat a třídit informace o probíraných oblastech podle zadaných kritérií
- seznámit se s obecně používanými znaky, termíny a symboly oboru výchova k občanství a dávat je do vzájemných souvislostí s pojmy z oborů zeměpis a dějepis
- nabízet žákům řadu aktivačních metod, které jim přiblíží problematiku občana v demokratickém státě

Kompetence k řešení problémů

- vnímat nejrůznější společenské problémy v jejich vývoji
- při řešení problémů objevovat paralely s historií
- svá řešení posuzovat z nejrůznějších společenských aspektů
- vést žáky k porovnávání mediálních tvrzení a vlastních praktických zkušeností a vyvozování optimálního názoru

Kompetence komunikativní

- souvisle a výstižně formulovat své názory na společenské dění
- pochopit potřebu vyslechnout odlišný názor a zabývat se jím
- osvojit si postupy při užívání informačních a komunikačních prostředků a naučit se je tvořivě využívat jako nástroje poznání
- využívat získané komunikační dovednosti k vytváření kvalitních vztahů

Kompetence sociální a personální

- chápat význam týmové práce a postavení samostatné práce
- uvědoměle přijímat, získávat role v různých skupinách
- seznámit se s možnostmi utváření příjemné atmosféry v týmu
- naučit se diskutovat

Kompetence občanské

- přijmout základní principy, na kterých spočívají zákony a společenské normy
- poznat naše kulturní tradice a historické dědictví a tímto poznáním cítit potřebu je chránit
- respektovat přesvědčení druhých lidí a vážit si jejich vnitřních hodnot
- nacházet nenásilné cesty k řešení konfliktů

Kompetence pracovní

- nacházet způsoby, jak využívat znalostí získaných ve škole i mimo ni pro svůj další rozvoj
- orientovat se v základních aktivitách, které jsou potřebné pro uskutečnění podnikatelského záměru a jeho realizaci
- chápat cíl a riziko podnikání

5.6.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: prima

Vyučovací předmět: občanská výchova

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI				
• Posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci	• Vysvětlí pojem domova z hlediska své příslušnosti k rodině, obci, regionu, vlasti • Uvede příklady prvků, které člověku pomáhají vytvořit si osobní vztah ke svému domovu a jeho okolí	Domov (pojem domova, prostředí domova, bydliště a jeho okolí)		
• Zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu	• Vysvětlí význam harmonických vztahů mezi členy rodiny (vzájemná pomoc, úcta, důvěra) pro zdravý vývoj dítěte • Objasní význam právní úpravy důležitých vztahů rodiny i náhradní péče • Rozpozná možné příčiny rodinných problémů a uvede vhodné způsoby řešení • Popíše, do kterých důležitých oblastí rodina směřuje své výdaje • Umí se orientovat v kalendáři, zná letopočty • Demonstruje na konkrétních příkladech přínos odkazu našich předků • Umí vysvětlit původ a způsoby dodržování svátků • Objasní význam některých kulturních tradic • Uvádí příklady pořekadel a přísloví	Rodina (postavení jedince v rodině, role členů rodiny, funkce a vývoj rodiny, vztahy v rodině, rodinné problémy, úplná a neúplná rodina – náhradní rodinná péče, hospodaření rodiny) Rok v jeho proměnách a slavnostech (kalendář a letopočty, svátky, přísloví a pořekadla)	OSV Sebepoznání a sebepoznatí Mezilidské vztahy Poznávání lidí Hodnoty, postoje, praktická etika SOU Objevujeme Evropu a svět	Projekt – Rodokmen Zeměpis
• Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či	• Vysvětlí, proč je výhodné vzájemně spolupracovat (rozdělit si úkoly)	Činnost lidí (lidská činnost, spolupráce lidí, výhody spolupráce lidí,	OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem • Posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole i v obci	• Spolupracuje ve skupině a přebírá odpovědnost za společné úkoly, činnosti či práci • Rozlišuje vhodné a nevhodné způsoby chování ve společnosti	dělba práce, společenské chování)	Kooperace a kompetice Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena	
• Rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu • Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	• Vysvětlí pojem národa z hlediska své sounáležitosti k českému národu a českému státu • Určí významné historické mezníky v dějinách národa • Určí zajímavá a památná místa našeho státu • Uvede příklady významných osobností, které proslavily náš národ • Určí význačná díla z oblasti kultury • Uvede příklady typických zvyklostí a tradic	Národ (kořeny národa, historie národa, národní bohatství, přírodní krásy, kulturní bohatství, významné osobnosti a jejich dílo, zvyky a tradice)	MUL Etnický původ	Dějepis Český jazyk a literatura Zeměpis
• Objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	• Vysvětlí význam symbolů našeho státu a uvede příklady příležitostí, při kterých se používají • Dokáže popsat státní symboly	Národní a státní symboly	OSV Hodnoty, postoje, praktická etika MUL Kulturní diference DEM Občan, občanská společnost a stát	
• Rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	• Na příkladech vyloží pojem vlastenectví a odliší vlastenecké projevy od projevů nacionalismu	Vlast (pojmy vlast a vlastenectví, státní svátky a významné dny,	OSV Sebepoznání a sebepojetí SOU	Dějepis Český jazyk a literatura

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	• Uvede státní svátky a významné dny naší republiky • V několika příkladech uvede, co nás proslavilo ve světě • Pozná některé významné osobnosti naší vlasti • Dokáže pojmenovat významné památky v našem hlavním městě	památná místa na našem území, co nás proslavilo ve světě, významné osobnosti, hlavní město ČR)	Objevujeme Evropu a svět MUL Lidské vztahy	Zeměpis
• Zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají • Zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje	• Uvede příklady památných míst obce a regionu • Vysvětlí, k jakým událostem či osobnostem se vážou • Chová se šetrně ke kulturním památkám a přírodním objektům • Objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, řešení problémů na lokální úrovni	Naše obec, náš region, náš kraj (zajímavá a památná místa, ochrana kulturních památek a přírodních objektů)	ENV Vztah člověka k prostředí MUL Multikulturalita ENV Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Projekt – Náš region

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI				
Žák: • Zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají • Kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	Žák: • Porovnává různé podoby a projevy kultury (odívání, bydlení, cestování, chování lidí) • Projevuje smysl a cit pro kulturní rozdíly, respektuje odlišné projevy kultury a kulturní zvláštnosti • Vysvětlí přínos kulturních institucí pro život lidí • Orientuje se v nabídce jednotlivých kulturních institucí • Charakterizuje prostředky masové komunikace • Posoudí vliv masmédií na utváření masové kultury, na veřejné mínění	Kultura (rozmanitost kultury, podoby a projevy kultury, hodnoty a tradice, kulturní instituce – typy, jejich nabídka, význam pro život, masová kultura, masmédia, prostředky masové komunikace, vliv masmédií na utváření masové kultury a veřejného mínění na chování lidí)	SOU Jsme Evropané MUL Kulturní difference OSV Kreativita MED Fungování a vliv médií ve společnosti	
• Rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	• Uvede příklady významných osobností, které proslavily náš národ	Osobnosti, které nás proslavily (z různých oblastí lidské činnosti)	OSV Poznávání lidí SOU Jsme Evropané	Dějepis Český jazyk a literatura Zeměpis
• Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	• Uvědomí si význam životního názoru, vliv víry a náboženství v životě člověka • Seznámí se s významnými světovými náboženstvími,	Náboženství (úloha náboženství v dějinách, životní názor, víra, náboženství, náboženské sekty, svoboda a tolerance)	OSV Seberegulace a sebeorganizace Hodnoty, postoje, praktická etika SOU	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	církvemi a náboženskými hnutími Pochopí význam náboženské tolerance, náboženské svobody		Objevujeme Evropu a svět MUL Etnický původ Multikulturalita	
ČLOVĚK JAKO JEDINEC				
- Objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života - Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společenských cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek - Rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání - Popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	- Pochopí význam pojmu osobnost z psychologického a sociologického hlediska - Pochopí, co vytváří rozdílnost jednotlivých osobností - Uvědomí si, že každý člověk má kladné i záporné vlastnosti a že je důležité rozvíjet dobré stránky osobnosti a potlačovat špatné - Seznámí se s pojmy charakter, svědomí, egoismus - Bude schopen sebepoznání i poznání jiných lidí - Uvědomí si význam vůle, dokáže posilovat své volní jednání - Získá základní představu o emocích a dostává tak návod k vlastnímu poznání - Uvědomí si existenci sociálních pozic a rolí, učí se, co role vyžadují a jak se s nimi musí člověk vyrovnávat - Učí se zodpovědně volit životní cíle	Člověk jako jedinec (člověk jako osobnost, charakter, charakterové vlastnosti, svědomí) Sebepoznání, sebevědomí, sebehodnocení, sebekritika (vůle, volní jednání, city a emoce, sociální pozice, sociální role, životní cíle, aspirace, hledání smyslu lidského života)	OSV Seberegulace a sebeorganizace	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společenských cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek • Popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	• Dokáže na příkladech objasnit změny v chování a prožívání v závislosti na fázích lidského života • Pochopí nutnost adaptace na životní změny • Bude schopen přehodnotit stereotypy v posuzování druhých lidí • Rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí	Životní cyklus (fáze lidského života, socializace jedince, sociální struktura společnosti, sociální procesy a vztahy)	OSV Sebepoznání a sebepojetí Poznávání lidí MUL Principy sociálního smíru a solidarity	Chemie Biologie – drogová závislost

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
STÁT A PRÁVO				
Žák: - Rozlišuje nejčastější typy a formy státu a na příkladech porovná jejich znaky - Rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejích orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu - Objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů - Vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů - Přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitelských a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinností občana při zajišťování obrany státu	Žák: - Na příkladech známých států rozliší republiku a monarchii (demokracii a diktaturu) - Vysvětlí, jaké výhody má demokratický způsob řízení státu pro každodenní život občanů - Charakterizuje a porovná složky státní moci a vysvětlí, jaké úkoly plní jejich orgány a instituce, obrana státu	Podstata státu a práva (základní znaky státu, typy a formy států, státní občanství ČR, složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu)	DEM Občanská společnost a škola Formy participace občanů v politickém životě Princip demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování SOU Evropa a svět nás zajímá	Zeměpis Dějepis
Zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje	Vysvětlí, proč je každý občan povinen dodržovat právní řád, respektuje základní právní normy našeho státu	Právní řád (význam funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, právní normy, Ústava ČR,	DEM Občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• Objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství • Provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci • Dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování • Rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady • Diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání • Rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	• Uvede příklady činnosti důležitých orgánů právní ochrany občanů (policie, státní zastupitelství, soudy, advokáti, notáři) • Orientuje se ve významných dokumentech, v nichž se publikují právní předpisy • Dokáže vyjmenovat některé části Ústavy • Rozliší protiprávní jednání a na příkladech posoudí podmínky trestní postizitelnosti občanů • Uvede příklady postihů, které může použít náš stát v případě protiprávního jednání včetně korupce (pokuta, odnětí svobody...) • Uvede příklady práv a povinností, které vyplývají z důležitých právních vztahů (vlastnictví předmětu, pracovní poměr, manželství) • Právo v každodenním životě – význam právních vztahů, důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající, základní práva spotřebitele, styk s úřady	její historie a obsah, předpis publikování právních předpisů, protiprávní jednání, pojem protiprávního jednání trestní postizitelnosti, postihy protiprávního jednání, právo v každodenním životě, člověk v právních vztazích, důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající)	Formy participace občanů v politickém životě Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování MUL Lidské vztahy Princip sociálního smíru a solidarity MED Tvorba mediálního sdělení	
STÁT, HOSPODÁŘSTVÍ A SVĚT PRÁCE				

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• Rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany uvede příklady • Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi • Na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení • Vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít • Uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu • Na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny	• Popíše, ze kterých zdrojů pochází příjmy státu a do kterých důležitých oblastí stát směřuje své výdaje • Rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví • Zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování k veřejnému majetku a vysvětlí, jak lze proti němu aktivně vystupovat	Hospodářský život (hospodaření s penězi, rozpočet, majetek, vlastnictví, hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana, hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví, ochrana majetku, výroba, obchod, služby, principy tržního hospodářství, daňová politika státu, peněžní funkce a podoby peněz, formy placení, hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing, rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti, význam daní, banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků, výroba, obchod, služby-jejich funkce a návaznost, principy tržního hospodářství-nabídka, poptávka, trh, tvorba ceny, inflace, podstata fungování trhu, nejčastější právní formy podnikání)	ENV Vztah člověka k prostředí	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz - Rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané - Rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti				
- Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí - Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě	- Vyloží souvislosti mezi různými pracovními činnostmi a předpoklady nutnými pro jejich výkon - Uvede hlavní problémy, které mohou nastat v případě nezaměstnanosti	Trh práce (práce, zaměstnání, povolání, druhy pracovních činností, povolání lidí, odpovědnost za práci) Volba profesní orientace	OSV Osobnostní rozvoj Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI				
Žák: Rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	Žák: - Respektuje odlišné názory či zájmy lidí i odlišné způsoby jejich chování i myšlení, je tolerantní k menšinám - Rozpozná projevy masové nesnášenlivosti a vysvětlí, k jakým důsledkům může vést - Uvede příklady příčin a situací, v nichž mohou mezi lidmi vznikat vzájemné neshody a konflikty - Uvědomí si význam přátelství v životě člověka - Navrhuje způsoby pomoci lidem v nouzi a v případě potřeby jim dokáže přiměřeně pomáhat - Vysvětlí, proč je důležitá vzájemná solidarita mezi lidmi v situacích ohrožení (záplavy, požáry...)	Člověk hledá společenství Lidská setkání (podobnost a odlišnost lidí, přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, problémy lidské nesnášenlivosti) Vztahy mezi lidmi (osobní a neosobní vztahy, přátelství, party, láska...) Lidská solidarita (pomoc člověku v nouzi, potřební lidé ve společnosti)	OSV Rozvoj schopnosti poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Poznávání lidí Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika	
STÁT A PRÁVO				
Zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a v situaci ohrožení	- Respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí - Uvede příklady základních práv a svobod každého člověka a dokumentů upravujících lidská práva	Právo a spravedlnost Lidská a občanská práva (základní lidská práva, práva dítěte, úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech, po-	MUL Lidské vztahy Princip sociálního smíru a solidarity Multikulturalita Kulturní difference	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• Přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam lidských práv a svobod	• Posoudí význam ochrany lidských práv a svobod a v případě potřeby dokáže přiměřeně uplatňovat svá práva	škazování lidských práv, diskriminace)	Etnický původ	
• Vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	• Uvede příklady institucí orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu • Objasní smysl voleb v demokratických státech a vysvětlí, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat život občanů • Stručně charakterizuje hlavní formy voleb do zastupitelstev ČR	Státní správa a samospráva Orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly Volby a volební systém (znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu, význam politického pluralismu, význam a formy voleb do zastupitelstev ČR)	DEM Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě Princip demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	
MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT				
• Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování • Uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích	• Uvede příklady některých projevů globalizace v současném světě a objasní její klady a zápory • Uvede příklady některých globálních problémů současnosti a jejich možných důsledků pro život lidstva • Vysvětlí, jaké má výhody členství ČR v EU, uvede příklady výhod, vyplývající z členství v EU • Uvede příklady činnosti mezinárodních organizací, ke kterým	Člověk hledá svůj svět Významné globální problémy (příklady globálních problémů, jejich příčin a možných důsledků pro život lidstva) Globalizace (projevy, klady a zápory) Mezinárodní vztahy (integrační proces v Evropě, EU a ČR, význam evropské integrace) Mezinárodní organizace Mezinárodní spolupráce – eko-	MUL Kulturní difference SOU Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané	Dějepis

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• Uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory • Uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva • Objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu • Uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobu jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrány státu a při řešení krizí nevojenského charakteru	• má ČR vztah (OSN, WHO, NATO, UNICEF) • Posoudí význam ekonomické, politické a bezpečnostní spolupráce mezi státy	nomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, jejich výhody, významné mezinárodní organizace (Rada Evropy, Nato, OSN aj.) Globalizace – projevy, klady a zápory, významné globální problémy včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení		
STÁT, HOSPODÁŘSTVÍ A SVĚT PRÁCE				
• Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání • Prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	• Rozlišuje vhodné a nevhodné způsoby využívání volného času • Orientuje se v místní nabídce volnočasových aktivit • Vyhledává náplň jednotlivých studijních oborů, informace o přijímacím řízení • Chápe nutnost celoživotního vzdělávání	Možnosti vzdělávání Zaměstnání (pracovní příležitosti v regionu, způsoby hledání zaměstnání) Podnikání (nejčastější formy, problémy nezaměstnanosti) Volný čas a jeho využití	OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Český jazyk a literatura

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	• Zná základní formy podnikání, drobné a soukromé podnikání • Napíše strukturovaný životopis • Orientuje se v pracovních příležitostech v obci • Zná základní požadavky nutné pro absolvování pohovoru u zaměstnavatele			

5.6.3 Pravidla pro hodnocení žáků

Kritéria hodnocení vycházejí z platného klasifikačního řádu školy.

5.7 Fyzika (osmileté a šestileté studium)

5.7.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Fyzika vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda a zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

V tomto vzdělávacím předmětu dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Vzdělávací obor také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování.

Vyučovací předmět Fyzika svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňuje žákům hlouběji porozumět zákonitostem nejobecnějších přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Zvláště významné je, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování.

Časové vymezení předmětu

Vyučovací předmět Fyzika je vyučován od primy do kvarty s týdenní hodinovou dotací stanovenou v učebním plánu (tzn. postupně dle ročníků s dotací 2,5 + 2,5 + 2 + 2,5).

V primě, sekundě a v kvartách je 0,5 hodiny týdně spojováno do bloků 2 vyučovacích hodin po čtyřech týdnech. Tyto dvouhodinové bloky jsou využívány pro laboratorní a teoretická cvičení.

Výchovné a vzdělávací strategie

Základní formou práce v předmětu je problémové vyučování, experiment, fyzikální posuzování situací z běžného života, dále výklad a aplikační činnost žáků. Žáci jsou formou reálných nebo myšlenkových experimentů vedeni k objevování nových vztahů, k jejich zobecnění a zdůvodnění s důrazem na přesnou formulaci a argumentaci. Dále je rozvíjena schopnost žáků prakticky využívat získaných znalostí a dovedností.

Nedílnou součástí výuky je péče o nadané žáky. Pracuje se s nimi nejen v hodinách fyziky, ale od sekundy se zúčastňují fyzikálních soutěží, zejména fyzikální olympiády.

Vyučovací předmět Fyzika se významným způsobem podílí na rozvoji osobnostní a sociální výchovy žáků.

Při výuce fyziky jsou realizovány tematické okruhy OSV.

Kompetence k učení

- umožnit žákovi vyzkoušet různé metody a formy činnosti, při nich si žák procvičí použití nabytých poznatků při řešení experimentálních i teoretických úloh
- při práci s učebnicí vyžadovat správné porozumění textu, stručné a srozumitelné vyjádření zadaného problému, odečítání hodnot z grafů a tabulek
- zadáváním vhodných slovních úloh a příkladů z běžného života žáci aplikovat fyzikální poznatky a dovednosti v praxi
- zařazovat práci v týmu, při které se žák naučí spolupracovat a komunikovat
- průběžně hodnotit výsledky práce žáka, tím vyvolat sebereflexi žáka – žák sám hodnotí svou práci a její výsledky, ujasní si obtíže i rezervy své přípravy
- vyžadovat slovní komentář při objasnění postupu řešení experimentálních i teoretických úloh

Kompetence k řešení problémů

- zadávat problémy od jednodušších ke složitějším (princip postupnosti)
- zařazovat problémové úlohy
- podporovat logické, empirické i heuristické postupy při řešení
- nechat žáky najít a opravit chybný krok v jiném způsobu řešení

Kompetence komunikativní

- vést žáky ke spisovnému a věcně správnému vyjadřování
- používat odbornou terminologii
- podporovat komunikaci žáků při řešení problému v rámci skupiny: žáci se snaží pochopit úlohu, rozdělí si úkoly, hledají a navrhnou způsoby řešení a zdůvodňují je v rámci skupiny, skupina předvádí a obhajuje řešení před třídou, formuluje a vyvrací neoprávněné námitky
- vyžadovat komentář při řešení úlohy
- ukazovat postup při řešení úlohy: společné čtení, pochopení zadání, matematizace, matematické řešení, posouzení reálnosti výsledku, odpověď
- používat různé formy a metody práce k udržení pozornosti a aktivity
- využívat moderní způsoby komunikace (multimédia)
- motivovat žáky k využívání multimédií pro studijní účely: výukové programy, studijní materiály, získávání a zpracování informací atd.

Kompetence sociální a personální

- vést se žáky při prověřování znalostí dialog, během kterého je žák schopen reflexe, odhaduje výsledky vlastního jednání a chování
- podporovat práci v týmu, žák uplatňuje své individuální schopnosti, vědomosti a dovednosti
- učit žáky toleranci k jiným názorům, kriticky hodnotit perspektivnost navrženého postupu a spolupracovat s ostatními při řešení úkolu

Kompetence občanské

- motivovat žáky svou důsledností k zodpovědnému plnění uložených úkolů
- vést žáky ke kritickému přijímání tvrzení a informací
- umožnit žákovi posoudit efektivitu využití času a volbu metod domácí přípravy

Kompetence pracovní

- vést žáky k dodržování vymezených pravidel
- kontrolovat plnění závazků a povinností
- střídáním činností adaptovat žáky na změněné nebo nové pracovní podmínky
- vést žáky k vhodnému a efektivnímu používání pomůcek, kalkulaček, tabulek
- rozvíjet manuální zručnost žáků

5.7.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: prima

Vyučovací předmět: fyzika

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látku a tělesa • uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí • předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty • využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	• změří délku užitím posuvného měřítka, objem užitím odměrného válce, hmotnost na laboratorních vahách, teplotu kapalinový i digitálním teploměrem, čas užitím digitálních stopek • popíše a vysvětlí Brownův pohyb a difúzi • předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty • vypočítá hustotu, hmotnost nebo objem, zná-li dvě zbývající veličiny	LÁTKY A TĚLESA • měřené veličiny – délka, objem, hmotnost, teplota a její změna, čas • skupenství látek – souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou; difúze	OSV SOU	Matematika Chemie
• sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu • rozliší vodič a izolant na základě analýzy jejich vlastností • využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	• sestaví správně podle schématu elektrický obvod složený ze zdroje a několika spotřebičů, analyzuje správně schéma reálného obvodu • rozliší vodič a izolant na základě analýzy jejich elektrických vlastností • umí využít magnetku jako kompas, umí užitím magnetu a cívky vytvořit indukované elektrické napětí a proud	ELEKTROMAGNETICKÉ DĚJE • elektrický obvod – zdroj napětí, spotřebič, spínač • elektrické a magnetické pole – elektrická a magnetická síla; elektrický náboj; tepelné účinky elektrického proudu; elektrický odpor; stejnosměrný elektromotor; transformátor; bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními	OSV	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
- rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu - využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles - změří velikost působící síly - určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici - využívá Newtonovy zákony pro objasnění či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích - aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů	- rozliší pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný, přímočarý a křivočarý - vypočítá u rovnoměrného pohybu tělesa dráhu, rychlost nebo čas, zná-li zbývající veličiny - změří velikost působící síly užitím siloměru - určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici - vysvětlí naklonění cyklisty v zatáčce, vysvětlí význam bezpečnostních pásů v automobilu - vysvětlí odchýlení sedaček řetízkového kolotoče nebo funkci odstředivky	POHYB TĚLES SÍLY pohyby těles – pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný; pohyb přímočarý a křivočarý gravitační pole a gravitační síla – přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa tlaková síla a tlak – vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí třecí síla – smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi výslednice dvou sil stejných a opačných směrů Newtonovy zákony – první, druhý (kvalitativně), třetí rovnováha na páce a pevné kladce	OSV SOU	Matematika
- využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů - předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní	- vyřeší úlohy o hydraulických zařízeních, vysvětlí funkci hadicové vodováhy - na základě hustot rozhodne o plování tělesa ponořeného do kapaliny	MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN Pascalův zákon – hydraulická zařízení hydrostatický a atmosférický tlak – souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapa-	OSV	Matematika Zeměpis Biologie Dějepis

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
		liny; souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře • Archimédův zákon – vztahová síla; potápění, vznášení se a plavání těles v klidných tekutinách		
• využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh • rozhodne ze znalosti rychlosti světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	• sestrojí odražený paprsek od zrcadla • sestrojí vybrané lomení paprsky u čoček	SVĚTELNÉ DĚJE • vlastnosti světla – zdroje světla; rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích; stín, zatmění Slunce a Měsíce; zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně); zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně); rozklad bílého světla hranolem	OSV SOU DEM	Geometrie Zeměpis Dějepis

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa • využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem • využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh • určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem • zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí • rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí • využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů	• vypočítá práci ze síly a dráhy a určí změnu energie tělesa • vypočítá práci, výkon nebo čas, zná-li zbývající veličiny • vyřeší jednoduché úlohy užitím zákona zachování mechanické energie • vypočítá teplo z hmotnosti tělesa, měrné tepelné kapacity a změny teploty tělesa • zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí • umí zapojit voltmetr a ampérmetr v obvodu stejnosměrného i střídavého proudu a změřit napětí a proud • vypočítá užitím Ohmova zákona proud, napětí nebo elektrický odpor, zná-li zbývající veličiny	ENERGIE • formy energie – pohybová a polohová energie; vnitřní energie; elektrická energie a výkon; výroba a přenos elektrické energie; jaderná energie, štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna; ochrana lidí před radioaktivním zářením • přeměny skupenství – tání a tuhnutí, skupenské teplo tání; vypařování a kapalnění; hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny • obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie • elektrický náboj a elektrický proud – elektrický náboj, elektrický proud, jeho měření, Ohmův zákon, elektrický odpor • výkon proudu a elektrická energie	OSV ENV	Zeměpis Biologie – ekologie Matematika

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
- rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností - zapojí správně polovodičovou diodu	- rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností - zapojí správně polovodičovou diodu	POLOVODIČE - vlastní vodivost - nevlastní vodivost polovodič N, polovodič P - polovodičová dioda – hradlová vrstva, zapojení diody v propustném a v závěrném směru	OSV	Chemie
- rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku - posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	- rozpozná zdroj zvuku - analyzuje možnosti šíření zvuku v daném prostředí - posoudí vliv hluku na zdraví člověka	ZVUKOVÉ DĚJE vlastnosti zvuku – látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích; odraz zvuku na překážce, ozvěna; pohlcování zvuku; výška zvukového tónu	OSV	Biologie
- objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet - odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností	- objasní kvalitativně pohyb planet kolem Slunce - rozliší měsíce a planety - odliší hvězdy a planety	VESMÍR sluneční soustava – její hlavní složky; měsíční fáze hvězdy – jejich složení	OSV DEM SOU	Zeměpis Matematika Dějepis

5.7.3 Pravidla pro hodnocení žáků

Kritéria hodnocení vycházejí z platného klasifikačního řádu školy.

5.8 Chemie (osmileté a šestileté studium)

5.8.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Chemie vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda, vzdělávacího oboru Chemie. Ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce je zde integrován tematický okruh Práce s laboratorní technikou.

Na nižším gymnáziu, v sekundě a tercii, je hlavní důraz kladen na osvojení základních pojmů z obecné, anorganické a organické chemie. Stupeň osvojení odpovídá mentální úrovni žáků a umožňuje nerozporuplné zpřesňování pojmů ve vyšších ročnících gymnázia. Žáci jsou seznámeni se základy systematického názvosloví anorganických a organických sloučenin. Vzhledem k věku žáků a jejich matematickým dovednostem se probírají ve druhém a třetím ročníku víceletého gymnázia jen nejjednodušší chemické výpočty (hmotnostní zlomek, příprava roztoků a výpočty z rovnic s využitím relativní atomové hmotnosti). V kvartě mají žáci osvojen matematický aparát pro rozšíření této problematiky. Kromě náročnějších výpočtů výše uvedených témat jsou v tomto ročníku žáci seznámeni s výpočty látkových koncentrací roztoků, jejich směšování a ředění.

Od kvarty šestiletého i osmiletého studia jsou studenti postupně seznamováni s učivem vyššího gymnázia. Vzhledem k výše uvedenému je v kapitole 5.8.3 vzdělávací obsah předmětu rozdělen podle délky studia, učivo kvarty mají oba typy studia totožné.

Žáci získávají informace především o látkách, se kterými se mohou setkat v běžném životě. Důraz je kladen na environmentální a ekonomické aspekty, bezpečnost práce a efektivní využívání těchto látek ve škole i v praxi.

Časové vymezení předmětu

Předmět chemie je vyučován od sekundy do kvarty s týdenní časovou dotací v sekundě 1,5 h, v tercii 2,5 h a v kvartě 2 h. Pro teoretickou výuku je využívána odborná učebna a multiučebna.

V sekundě a v tercii jsou zařazena laboratorní cvičení, která jsou spojována do dvouhodinových bloků po čtyřech týdnech. Během laboratorních cvičení, jsou realizována ve školní chemické laboratoři, si žáci prakticky ověří teoretické znalosti získané při výuce. Na základě experimentu mohou nadaní žáci odvozovat rozšiřující poznatky. Cvičení tak významně přispívají k problémovému vyučování předmětu. Během laboratorních cvičení je třída dělena na skupiny.

Součástí výuky jsou také exkurze.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vyhledat, třídit a efektivně využít získané informace v procesu učení, při tvůrčích činnostech a v praktickém životě
- operovat s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- uvádět věci do souvislostí, poznatky z různých vzdělávacích oblastí propojovat do širších celků
- samostatně pozorovat a experimentovat, získané výsledky porovnat, kriticky posoudit a vyvodit z nich závěry
- poznat smysl a cíl učení, mít pozitivní vztah k učení, kriticky zhodnotit výsledky svého učení

Kompetence k řešení problémů

- vypracovat různé varianty řešení úlohy
- samostatně řešit problémy s užitím logických či empirických postupů
- vést žáka ke kritickému myšlení

Kompetence komunikativní

- dbát na správnou formulaci a vyjadřování myšlenek v logickém sledu, výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- účinně zapojovat žáky do diskuse
- využívat komunikativních dovedností ke spolupráci ve skupině

Kompetence sociální a personální

- podílet se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívat k upevňování dobrých mezilidských vztahů, účinně spolupracovat ve skupině
- chápat potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu
- ovládat a řídit svá jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

- rozhodovat se zodpovědně podle dané situace
- chápat základní environmentální souvislosti a problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhodovat se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti
- vybízet žáky ke sledování nejnovějších oborových poznatků, jejich využití v životě jedince a společnosti

Kompetence pracovní

- vést žáka k práci podle pracovního návodu, bezpečnému a účinnému používání materiálů, dodržování zásad BOZP a PO při práci
- přistupovat k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i ochrany životního prostředí
- využívat znalostí a zkušeností v zájmu vlastního rozvoje a své přípravy na budoucnost, činit podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- klást důraz na správné pořízení laboratorního protokolu

Péče o mimořádně nadané žáky

Mimořádně nadaní žáci se pravidelně účastní chemických soutěží, zejména olympiády z chemie (školní, okresní a krajské kolo). Během výuky a laboratorních cvičení řeší problémové úlohy překračující rozsah učiva základního kurzu chemie. Je jim dáván prostor pro hlubší bádání a zkoumání, jsou jim zadávány náročnější samostatné úkoly a jsou pověřováni vedením a řízením skupin.

5.8.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmět

Ročník: sekunda (osmileté studium)

Vyučovací předmět: chemie

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE				
Žák: • Určí společné a rozdílné vlastnosti látek	Žák: • Vyjádří fyzikální a chemické vlastnosti látek slovně a pomocí fyzikálních veličin • Definiuje vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek	Vlastnosti látek (hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, kujnost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek)		Fyzika
• Pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami	• Dodržuje zásady BOZP a PO při práci v chemické laboratoři • Navrhne a realizuje efektivní způsob řešení praktického úkolu • Vypracuje laboratorní protokol • Poskytne první pomoc při úrazech v laboratoři • Nakreslí a sestaví základní aparatury • Pojmenuje chemické nádobí a pomůcky, zná jejich použití	Zásady bezpečné práce (ve školní laboratoři, v běžném životě, pozorování a pokus)	OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace, sebeorganizace Kooperační a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Práce s laboratorní technikou
• Hodnotí rizikovost běžně používaných látek • Posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	• Uvede příklady nebezpečných látek • Dokáže rozlišit nebezpečnost chemikálií podle R- a S-vět, varovných značek	Nebezpečné látky a přípravky (R- a S-věty, varovné značky a jejich význam)		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
Objasní neefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek	Zhodnotí riziko a následky mimořádné události, zná neefektivnější jednání	Mimořádné události (havárie chemických provozů, úniky nebezpečných látek, ekologické katastrofy)		
SMĚSI A CHEMICKÉ LÁTKY				
- Rozlišuje směsi a chemické látky - Vypočítá složení roztoků - Připraví prakticky roztok daného složení - Vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek - Navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení - Uvede příklady oddělování složek v praxi	- Rozliší, uvede příklady a využití směsí a chemických látek z běžného života - Použije různé způsoby výpočtu složení roztoku, změny složení roztoku přidávkem soli, rozpouštědla nebo zahustěním roztoku - Vysvětlí princip vybraných separačních metod a zdůvodní jejich vhodnost použití pro oddělení složek ze směsi - Zná faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek - Definuje rozpustnost látek, roztok nenasycený a nasycený - Připraví roztok daného složení	Směsi a chemické látky (směsi různorodé a stejnorodé, hmotnostní zlomek, koncentrace roztoku; druhy roztoků dle nasycenosti a koncentrace; vliv teploty, míchání a plošného obsahu pevné složky na rychlost jejího rozpouštění do roztoku; oddělování složek směsí – usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace)		Fyzika Matematika
- Rozliší různé druhy vody - Uvede příklady výskytu a použití různých druhů vod - Uvede příklady znečišťování vody v pracovním prostředí a domácnosti	- Vyjmenuje druhy vod podle obsahu minerálních látek a nečistot, uvede jejich výskyt a použití v domácnosti a v průmyslu - Uvede význam a koloběh vody v přírodě	Voda (voda v přírodě, destilovaná, pitná, užitková a odpadní; úprava pitné vody; čistota vody a její čištění; ČOV)	ENV Základní podmínky života; vztah člověka k prostředí	Biologie a geologie Zeměpis

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• Navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění vody	• Zná fyzikální a chemické vlastnosti vody • Definuje způsoby znečištění vody • Posoudí nebezpečnost látek pro ekosystém • Uvede příčiny eutrofizace vody, její dopad na vodní ekosystémy • Popíše technologii ČOV a úpravy pitné vody			
• Uvede příklady znečišťování vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti • Navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění vzduchu	• Vyjmenuje složky vzduchu vč. jejich poměrného zastoupení • Uvede význam jednotlivých složek vzduchu a ozonu pro život na Zemi • Posoudí rizikovost vybraných polutantů pro ŽP • Objasní vznik kyselých dešťů, ztenčování ozonové vrstvy a prohloubení skleníkového efektu	Vzduch (složení, čistota ovzduší, kyselá depozice, smog)	ENV Základní podmínky života; vztah člověka k prostředí	Biologie a geologie Zeměpis
CHEMIE A SPOLEČNOST				
• Aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	• Zná zásady bezpečnosti práce s hořlavinami • Rozdělí hořlaviny do tříd • Zdůvodní vhodnost použití hasicích prostředků pro hašení požáru • Ovládá poskytnutí první pomoci při popáleninách	Hořlaviny (význam tříd nebezpečnosti)		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK				
Používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech	- Vyjmenuje a charakterizuje jednotlivé částice atomu - Zná rozdíl mezi atomem a molekulou - Odvodí vznik iontů s využitím N, Z a dopočítá množství částic v elektroneutrálních atomech a iontech	Částicové složení látek (atomy a molekuly, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony)		Fyzika
CHEMICKÉ PRVKY A ANORGANICKÉ SLOUČENINY				
- Rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny - Používá pojmu chemický prvek a chemická sloučenina ve správných souvislostech - Orientuje se v periodické soustavě chemických prvků - Rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	- Zná značky vybraných chemických prvků - Na základě znalosti obecných zákonitostí PSCHP odvodí vlastnosti významných prvků a jejich sloučenin - Objasní vznik chemické vazby - Podle rozdílu elektronegativit vázaných prvků určí druh chemické vazby - Na základě rozdílu elektronegativit definuje vybrané vlastnosti látek - Určí oxidační číslo u jednoduchých anorganických sloučenin	Prvky a chemické sloučeniny (názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků; protonové číslo, chemická vazba, oxidační číslo, názvosloví jednoduchých anorganických sloučenin)		Fyzika
Porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	- Pojmenuje (napíše) chemické vzorce prakticky významných oxidů - Popíše vlastnosti a použití prakticky využitelných oxidů	Oxidy (názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů)	ENV Vztah člověka k prostředí	Biologie a geologie

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	• Uvede vliv prakticky významných oxidů na ŽP			
• Porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů, posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí • Vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet • Orientuje se na stupnici pH • Změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírem • Uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	• Pojmenuje (napíše) chemické vzorce a uvede příklady prakticky významných kyselin a hydroxidů • Napíše reakci vzniku kyseliny, resp. hydroxidu z oxidu • Popíše vlastnosti a použití prakticky využitelných kyselin a hydroxidů • Posoudí sílu kyselin a hydroxidů • Poskytne první pomoc při požití kyseliny nebo hydroxidem • Stanoví pH roztoku univerzálním indikátorovým papírem a pomocí acidobazického indikátoru • Na základě neutralizace ovlivní reakci roztoku • Uvede praktické využití neutralizace	Kyseliny a hydroxidy (kyselost a zásaditost roztoků; vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů)	ENV Vztah člověka k prostředí	Biologie a geologie
• Porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných solí, posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	• Pojmenuje (napíše) chemické vzorce vybraných solí • Popíše vlastnosti a použití prakticky využitelných kyslíkatých a nekyslíkatých solí • Uvede různé způsoby přípravy solí	Soli kyslíkaté a nekyslíkaté (vlastnosti, použití vybraných solí, názvosloví, vlastnosti a použití prakticky významných solí)		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
CHEMICKÉ REAKCE				
Žák: • Rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí • Uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí • Proveďte klasifikaci a zhodnotí využívání chemických reakcí • Přečte chemické rovnice s užitím zákona zachování hmotnosti a energie • Vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu	Žák: • Pojmenuje výchozí látky a produkty jednoduchých chemických reakcí • Definuje zákon zachování hmotnosti a energie • Podle hodnoty reakčního posoudí tepelné zabarvení reakce • Rozdělí chemické reakce podle vnějších změn, uvede jejich příklady z praxe • Vypočítá látkové množství a molární hmotnost • S využitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost pevné (objem plynné) výchozí látky potřebné pro výrobu určitého množství produktu a naopak.	Chemické reakce, klasifikace chemických reakcí (zákon zachování hmotnosti a energie, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost, slučování, neutralizace, reakce exotermní, endotermní)		Fyzika Matematika
• Aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	• Vysvětlí vliv teploty, koncentrace, plošného obsahu povrchu výchozích látek a katalyzátoru na rychlost chemické reakce. • Uvede příklady katalyzovaných reakcí v průmyslu a v organismech	Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí (teplota, koncentrace, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza)		Matematika
	• Vysvětlí výrobu elektrického proudu chemickou cestou. • Posoudí vliv této výroby elektřiny na kvalitu ŽP	Chemie a elektřina (výroba elektrického proudu chemickou cestou)	ENV Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
ORGANICKÉ SLOUČENINY				
• Rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	• Pojmenuje (napíše vzorec) vybraných alkanů, alkenů, alkynů a arenů	Uhlovodíky	ENV	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	• Zná zdroje, výrobu a vlastnosti významných zástupců uhlovodíků a jejich směsí	(názvosloví jednoduchých organických sloučenin, příklady v praxi významných alkanů, alkenů, alkynů a arenů, směsí uhlovodíků)	Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
• Zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie • Uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	• Popíše postup při zpracování ropy, uhlí a zemního plynu • Uvede příklady produktů těchto výrob, jejich použití • Zhodnotí vliv používání průmyslově vyrobených paliv a dalších produktů na ŽP	Paliva (ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva, příklady využití)	ENV Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Biologie a geologie Zeměpis
• Rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	• Rozdělí deriváty uhlovodíků • Pojmenuje (napíše vzorec) významných halogenderivátů, hydroxysloučenin, karbonylových sloučenin a karboxylových kyselin • Používá triviální názvy některých derivátů uhlovodíků • Uvede vlastnosti a použití významných halogenderivátů, hydroxysloučenin, karbonylových sloučenin a karboxylových kyselin • Uvede vliv freonů na ozonoféru • Zhodnotí vliv požití alkoholu na zdraví člověka	Deriváty uhlovodíků (příklady v praxi významných halogenderivátů, hydroxysloučenin, karbonylových sloučenin a karboxylových kyselin)	ENV Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Biologie a geologie
• Orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů • Určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu	• Uvede vlastnosti a zdroje přírodních látek • Vysvětlí podstatu fotosyntézy, určí podmínky reakce • Napíše vzorce a uvede biologický význam vybraných mono-, di- a polysacharidů (ribóza, glukóza, fruktóza, sacharóza, škrob, glykogen)	Přírodní látky (zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů, nukleových kyselin, hormonů a vitaminů v lidském těle; vliv na zdraví člověka)		Biologie a geologie

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• Uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů	• Na základě důkazu Fehlingovým činidlem a škrobem rozliší škrob a sacharidy s redukčními účinky • Uvede příklady aminokyselin a bílkovin; uvede jejich biologický význam • Napíše rovnici vzniku peptidu • Provede důkaz bílkovin xantoproteinovou a biuretovou reakcí • Definuje chemické složení tuků, uvede jejich biologický význam • Vysvětlí vliv prostředí na žluknutí tuků • Definuje podstatu ztužování tuků • Uvede výskyt a význam NK pro život • Podá přehled hormonů lidského těla, účinek a u vybraných i chemické složení • Rozdělí a uvede zdroje vitaminů a jejich vliv na zdraví člověka • Uvede příklady přírodních látek v potravě z hlediska zásad racionální výživy			
CHEMIE A SPOLEČNOST				
• Zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	• Vyjmenuje nejvýznamnější střediska chemického průmyslu v ČR a jejich výrobní program • Zhodnotí vhodnost druhotných surovin k recyklaci • Definuje pojem koroze a účinný boj proti ní	Chemický průmysl v ČR (výrobky, rizika v souvislosti s životním prostředím, recyklace surovin, koroze)		Biologie a geologie Zeměpis
	• Zná zásady bezpečnosti při práci s chemickými látkami • Rozdělí hnojiva podle původu	Průmyslová hnojiva (druhy, výhody a nevýhody v porovnání s hnojivy přírodními)	ENV Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Biologie a geologie

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	• Zhodnotí využívání různých druhů hnojiv v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka • Uvede výhody a nevýhody používání hnojiv statkových a průmyslových s ohledem na kvalitu půdy a dalších složek ŽP			
	• Uvede suroviny, postup výroby a praktické použití cementu, vápna, sádry a keramiky	Tepelně zpracovávané materiály (cement, vápno, sádra, keramika)		Biologie a geologie Zeměpis
	• Definuje rozdíl mezi vlastnostmi nízko- a makromolekulárních látek • Vysvětlí strukturu a chemickou stavbu některých významných polymerů • Rozliší polymery podle chování v plameni • Uvede vlastnosti a použití významných polymerů • Posoudí výhody a nevýhody, resp. vliv používání syntetických polymerů na ŽP	Plasty a syntetická vlákna (vlastnosti, použití, likvidace)		Biologie a geologie
	• Definuje chemické složení mýdel a jeho výrobu • Vysvětlí prací účinky detergentů	Detergenty (mýdla, jejich prací účinky)		Fyzika Biologie a geologie
	• Zná zásady bezpečnosti při práci s těmito chemickými látkami, použití ochranných pomůcek • Uvede mechanismus účinku těchto látek na organismy • Zhodnotí využívání pesticidů v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka	Pesticidy (přehled základních skupin, jejich účinky, rezidua)		Biologie a geologie

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• Orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	• Zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem ke zdraví člověka • Rozdělí léčiva a návykové látky podle účinku • Posoudí nebezpečnost toxikomanie	Léčiva a návykové látky		Biologie a geologie

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE				
Žák: • Určí společné a rozdílné vlastnosti látek	Žák: • Vyjádří fyzikální a chemické vlastnosti látek slovně a pomocí fyzikálních veličin • Definuje vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek	Vlastnosti látek (hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, kujnost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek)		Fyzika
• Pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami	• Dodržuje zásady BOZP a PO při práci v chemické laboratoři • Navrhne a realizuje efektivní způsob řešení praktického úkolu • Vypracuje laboratorní protokol • Poskytne první pomoc při úrazech v laboratoři • Nakreslí a sestaví základní aparatury • Pojmenuje chemické nádobí a pomůcky, zná jejich použití	Zásady bezpečné práce (ve školní laboratoři, v běžném životě, pozorování a pokus)	OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace, sebeorganizace Kooperační a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Práce s laboratorní technikou
• Hodnotí rizikovost běžně používaných látek • Posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	• Uvede příklady nebezpečných látek • Dokáže rozlišit nebezpečnost chemikálií podle R- a S-vět, varovných značek	Nebezpečné látky a přípravky (R- a S-věty, varovné značky a jejich význam)		
• Objasní nejefektivnější jednání v modelových případech havárie s únikem nebezpečných látek	• Zhodnotí riziko a následky mimořádné události, zná nejefektivnější jednání	Mimořádné události (havárie chemických provozů, úniky nebezpečných látek, ekologické katastrofy)		
SMĚSI A CHEMICKÉ LÁTKY				

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• Rozlišuje směsi a chemické látky • Vypočítá složení roztoků • Připraví prakticky roztok daného složení • Vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek • Navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení • Uvede příklady oddělování složek v praxi	• Rozliší, uvede příklady a využití směsí a chemických látek z běžného života • Použije různé způsoby výpočtu složení roztoku, změny složení roztoku přidávkem soli, rozpouštědla nebo zahuštěním roztoku • Vysvětlí princip vybraných separačních metod a zdůvodní jejich vhodnost použití pro oddělení složek ze směsi • Zná faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek • Definuje rozpustnost látek, roztok nenasycený a nasycený • Připraví roztok daného složení	Směsi a chemické látky (směsi různorodé a stejnorodé, hmotnostní zlomek, koncentrace roztoku; druhy roztoků dle nasycenosti a koncentrace; vliv teploty, míchání a plošného obsahu pevné složky na rychlost jejího rozpouštění do roztoku; oddělování složek směsí – usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace)		Fyzika Matematika
• Rozliší různé druhy vody • Uvede příklady výskytu a použití různých druhů vod • Uvede příklady znečišťování vody v pracovním prostředí a domácnosti • Navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění vody	• Vyjmenuje druhy vod podle obsahu minerálních látek a nečistot, uvede jejich výskyt a použití v domácnosti a v průmyslu • Uvede význam a koloběh vody v přírodě • Zná fyzikální a chemické vlastnosti vody • Definuje způsoby znečištění vody • Posoudí nebezpečnost látek pro ekosystém • Uvede příčiny eutrofizace vody, její dopad na vodní ekosystémy • Popíše technologii ČOV a úpravy pitné vody	Voda (voda v přírodě, destilovaná, pitná, užitková a odpadní; úprava pitné vody; čistota vody a její čištění; ČOV)	ENV Základní podmínky života; vztah člověka k prostředí	Biologie a geologie Zeměpis

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• Uvede příklady znečišťování vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti • Navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění vzduchu	• Vyjmenuje složky vzduchu vč. jejich poměrného zastoupení • Uvede význam jednotlivých složek vzduchu a ozonu pro život na Zemi • Posoudí rizikovost vybraných polutantů pro ŽP • Objasní vznik kyselých dešťů, ztenčování ozonové vrstvy a prohloubení skleníkového efektu	Vzduch (složení, čistota ovzduší, kyselá depozice, smog)	ENV Základní podmínky života; vztah člověka k prostředí	Biologie a geologie Zeměpis
CHEMIE A SPOLEČNOST				
• Aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	• Zná zásady bezpečnosti práce s hořlavinami • Rozdělí hořlaviny do tříd • Zdůvodní vhodnost použití hasicích prostředků pro hašení požáru • Ovládá poskytnutí první pomoci při popáleninách	Hořlaviny (význam tříd nebezpečnosti)		
ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK				
• Používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech	• Vyjmenuje a charakterizuje jednotlivé částice atomu • Zná rozdíl mezi atomem a molekulou • Odvodí vznik iontů • S využitím N, Z a dopočítá množství částic v elektroneutrálních atomech a iontech	Částicové složení látek (atomy a molekuly, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony)		Fyzika
CHEMICKÉ PRVKY A ANORGANICKÉ SLOUČENINY				
• Rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny	• Zná značky vybraných chemických prvků	Prvky a chemické sloučeniny (názvy, značky, vlastnosti a		Fyzika

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• Používá pojmu chemický prvek a chemická sloučenina ve správných souvislostech • Orientuje se v periodické soustavě chemických prvků • Rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	• Na základě znalosti obecných zákonitostí PSCHP odvodí vlastnosti významných prvků a jejich sloučenin • Objasní vznik chemické vazby • Podle rozdílu elektronegativit vázaných prvků určí druh chemické vazby • Na základě rozdílu elektronegativit definuje vybrané vlastnosti látek • Určí oxidační číslo u jednoduchých anorganických sloučenin	použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků; protonové číslo, chemická vazba, oxidační číslo, názvosloví jednoduchých anorganických sloučenin)		
• Porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	• Pojmenuje (napíše) chemické vzorce prakticky významných oxidů • Popíše vlastnosti a použití prakticky využitelných oxidů • Uvede vliv prakticky významných oxidů na ŽP	Oxidy (názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů)	ENV Vztah člověka k prostředí	Biologie a geologie
• Porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů, posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí • Vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet • Orientuje se na stupnici pH	• Pojmenuje (napíše) chemické vzorce a uvede příklady prakticky významných kyselin a hydroxidů • Napíše reakci vzniku kyseliny, resp. hydroxidu z oxidu • Popíše vlastnosti a použití prakticky využitelných kyselin a hydroxidů • Posoudí sílu kyselin a hydroxidů • Poskytne první pomoc při požití kyselinou nebo hydroxidem	Kyseliny a hydroxidy (kyselost a zásaditost roztoků; vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů)	ENV Vztah člověka k prostředí	Biologie a geologie

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• Změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem • Uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	• Stanoví pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a pomocí acidobazického indikátoru • Na základě neutralizace ovlivní reakci roztoku • Uvede praktické využití neutralizace			
• Porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných solí, posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	• Pojmenuje (napíše) chemické vzorce vybraných solí • Popíše vlastnosti a použití prakticky využitelných kyslíkatých a nekyslíkatých solí • Uvede různé způsoby přípravy solí	Soli kyslíkaté a nekyslíkaté (vlastnosti, použití vybraných solí, názvosloví, vlastnosti a použití prakticky významných solí)		
CHEMICKÉ REAKCE				
• Rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí • Uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí • Proveďte klasifikaci a zhodnotí využívání chemických reakcí • Přečte chemické rovnice s užitím zákona zachování hmotnosti a energie • Vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu	• Pojmenuje výchozí látky a produkty jednoduchých chemických reakcí • Definuje zákon zachování hmotnosti a energie • Podle hodnoty reakčního posoudí tepelné zabarvení reakce • Rozdělí chemické reakce podle vnějších změn, uvede jejich příklady z praxe • Vypočítá látkové množství a molární hmotnost • S využitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost pevné (objem plyné) výchozí látky potřebné pro výrobu určitého množství produktu a naopak.	Chemické reakce, klasifikace chemických reakcí (zákon zachování hmotnosti a energie, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost, slučování, neutralizace, reakce exotermní, endotermní)		Fyzika Matematika

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
Aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	- Vysvětlí vliv teploty, koncentrace, plošného obsahu povrchu výchozích látek a katalyzátoru na rychlost chemické reakce. - Uvede příklady katalyzovaných reakcí v průmyslu a v organismech	Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí (teplota, koncentrace, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza)		Matematika
	- Vysvětlí výrobu elektrického proudu chemickou cestou. - Posoudí vliv této výroby elektřiny na kvalitu ŽP	Chemie a elektřina (výroba elektrického proudu chemickou cestou)	ENV Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Biologie a geologie
ORGANICKÉ SLOUČENINY				
Rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	- Pojmenuje (napíše vzorec) vybraných alkanů, alkenů, alkynů a arenů - Zná zdroje, výrobu a vlastnosti významných zástupců uhlovodíků a jejich směsí	Uhlovodíky (názvosloví jednoduchých organických sloučenin, příklady v praxi významných alkanů, alkenů, alkynů a arenů, směsí uhlovodíků)	ENV Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
- Zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie - Uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	- Popíše postup při zpracování ropy, uhlí a zemního plynu - Uvede příklady produktů těchto výrob, jejich použití - Zhodnotí vliv používání průmyslově vyrobených paliv a dalších produktů na ŽP	Paliva (ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva, příklady využití)	ENV Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Biologie a geologie Zeměpis
Rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	- Rozdělí deriváty uhlovodíků - Pojmenuje (napíše vzorec) významných halogenderivátů, hydroxysloučenin, karboxylových sloučenin a karboxylových kyselin - Používá triviální názvy některých derivátů uhlovodíků	Deriváty uhlovodíků (příklady v praxi významných halogenderivátů, hydroxysloučenin, karboxylových sloučenin a karboxylových kyselin)	ENV Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Biologie a geologie

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	• Uvede vlastnosti a použití významných halogenderivátů, hydroxyloučenin, karbonylových sloučenin a karboxylových kyselin • Uvede vliv freonů na ozonoféru • Zhodnotí vliv požití alkoholu na zdraví člověka			
• Orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů • Určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu • Uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů	• Uvede vlastnosti a zdroje přírodních látek • Vysvětlí podstatu fotosyntézy, určí podmínky reakce • Napíše vzorce a uvede biologický význam vybraných mono-, di- a polysacharidů (ribóza, glukóza, fruktóza, sacharóza, škrob, glykogen) • Na základě důkazu Fehlingovým činidlem a škrobem rozliší škrob a sacharidy s redukčními účinky • Uvede příklady aminokyselin a bílkovin; uvede jejich biologický význam • Napíše rovnici vzniku peptidu • Provede důkaz bílkovin xantoproteinovou a biuretovou reakcí • Definuje chemické složení tuků, uvede jejich biologický význam • Vysvětlí vliv prostředí na žluknutí tuků • Definuje podstatu ztužování tuků • Uvede výskyt a význam NK pro život	Přírodní látky (zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů, nukleových kyselin, hormonů a vitaminů v lidském těle; vliv na zdraví člověka)		Biologie a geologie

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	- Podá přehled hormonů lidského těla, účinek a u vybraných i chemické složení - Rozdělí a uvede zdroje vitaminů a jejich vliv na zdraví člověka - Uvede příklady přírodních látek v potravě z hlediska zásad racionální výživy			
CHEMIE A SPOLEČNOST				
Zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	- Vyjmenuje nejvýznamnější střediska chemického průmyslu v ČR a jejich výrobní program - Zhodnotí vhodnost druhotných surovin k recyklaci - Definuje pojem koroze a účinný boj proti ní	Chemický průmysl v ČR (výrobky, rizika v souvislosti s životním prostředím, recyklace surovin, koroze)		Biologie a geologie Zeměpis
	- Zná zásady bezpečnosti při práci s chemickými látkami - Rozdělí hnojiva podle původu - Zhodnotí využívání různých druhů hnojiv v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka - Uvede výhody a nevýhody používání hnojiv statkových a průmyslových s ohledem na kvalitu půdy a dalších složek ŽP	Průmyslová hnojiva (druhy, výhody a nevýhody v porovnání s hnojivy přírodními)	ENV Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Biologie a geologie
	Uvede suroviny, postup výroby a praktické použití cementu, vápna, sádry a keramiky	Tepelně zpracovávané materiály (cement, vápno, sádra, keramika)		Biologie a geologie Zeměpis

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	- Definuje rozdíl mezi vlastnostmi nízko- a makromolekulárních látek - Vysvětlí strukturu a chemickou stavbu některých významných polymerů - Rozliší polymery podle chování v plameni - Uvede vlastnosti a použití významných polymerů - Posoudí výhody a nevýhody, resp. vliv používání syntetických polymerů na ŽP	Plasty a syntetická vlákna (vlastnosti, použití, likvidace)		Biologie a geologie
	- Definuje chemické složení mýdel a jeho výrobu - Vysvětlí prací účinky detergentů	Detergenty (mýdla, jejich prací účinky)		Fyzika Biologie a geologie
	- Zná zásady bezpečnosti při práci s těmito chemickými látkami, použití ochranných pomůcek - Uvede mechanismus účinku těchto látek na organismy - Zhodnotí využívání pesticidů v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka	Pesticidy (přehled základních skupin, jejich účinky, rezidua)		Biologie a geologie
Orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	- Zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem ke zdraví člověka - Rozdělí léčiva a návykové látky podle účinku - Posoudí nebezpečnost toxikomanie	Léčiva a návykové látky		Biologie a geologie

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
ZÁKLADY OBECNÉ CHEMIE				
Žák:	Žák: • Zařadí chemii v kontextu přírodních věd • Definuje předmět a jeho metodologii • Posoudí význam chemie pro člověka a společnost • Uvede výhody a nevýhody chemizace • Vyjmenuje významné vědce, kteří přispěli k rozvoji disciplíny	Úvod do chemie (vymezení předmětu chemie, její význam, chemie jako přírodní věda)		
	• Rozliší společné a rozdílné fyzikální a chemické vlastnosti látek • Definuje základní chemické pojmy • Připraví roztok o daném složení • Uvede příklady v praxi používaných roztoků a směsí látek • Definuje dělicí metody • Navrhne a prakticky provede postup při dělení směsí látek • Napíše přeměnu látek chemickou rovnicí	Látky a soustavy látek (směsi látek, roztoky a rozpustnost látek, způsoby dělení směsí látek, chemická sloučenina a chemický prvek, atom, molekula, ion, chemické reakce a zápis průběhu reakce chemickou rovnicí)		Fyzika
	• Orientuje se ve veličinách používaných v chemii a jejich jednotkách • Vypočítá molární hmotnost, objemové a hmotnostní procento, látkovou koncentraci, příklady na ředění roztoků a výpočty ze vzorců a rovnic	Veličiny v chemii a chemické výpočty (veličiny používané v chemii a jejich jednotky, základní chemické výpočty, složení směsí a sloučenin, výpočty ze vzorců a rovnic)		Fyzika

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	• Popíše stavbu atomu z pohledu kvantové mechaniky • Charakterizuje kvantová čísla • Roztřídí prvky na s-, p-, d- a f-; přechodné, nepřechodné a vnitřně přechodné a vysvětlí vztah mezi stavbou elektronového obalu a postavením v PSCHP • Zapiše elektronové konfigurace atomů a jednoatomových iontů • Určí počet protonů, elektronů a neutronů u atomů prvků a iontů • Definuje vztahy ve skupinách a periodách PSCHP • Třídí prvky podle stavby elektronového obalu, předpovídá jejich fyzikální a chemické vlastnosti.	Chemické prvky a periodická soustava (složení atomového jádra, vlnově (kvantově) mechanický model atomu, typy atomových orbitalů, elektronová konfigurace atomů a jednoatomových iontů, periodický systém prvků – skupiny a periody)		Fyzika
	• Popíše vznik chemické vazby, její typy a vlastnosti • Na základě znalosti struktury a polarit chemické vazby předpoví vlastnosti chemických látek	Struktura a vlastnosti prvků a sloučenin (chemická vazba a její vlastnosti – násobnost a typ vazby, elektronegativita a polarita chemické vazby, struktura a prostorové tvary molekul, vlastnosti atomových, molekulových a iontových krystalů a kovů)		
	• Charakterizuje chemický děj • Podle změny koncentrace vypočítá rychlost chemické reakce • Posoudí vliv faktorů na rychlost chemického děje	Chemický děj a jeho zákonitosti (chemický děj a jeho charakteristika, rychlost chemické reakce a ovlivňující faktory,		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	• Na základě znalosti termochemických zákonů stanoví změnu entalpie. • Vypočítá standardní slučovací a spalné teplo	reakční teplo a standardní reakční teplo, termochemické zákony)		
	• Odvodí vztah pro rovnovážnou konstantu • Aplikuje Le Chatelierův princip akce a reakce při ustanovení rovnovážného stavu • Zapiše vztah pro disociační konstantu kyselin a zásad, vypočítá její hodnotu a určí sílu kyseliny/zásady • Vypočítá pH roztoku silných kyselin a hydroxidů • Definuje iontový součin vody a pH roztoku • Teoreticky (s využitím poznatků o hydrolýze) a prakticky určí pH vodných roztoků • Vyčíslí redoxní reakce • Odvodí a vypočítá hodnotu součinu rozpustnosti, uvede posloupnost vy-loučení sraženin ze systému • S využitím poznatků o Beke-tovově řadě kovů vysvětlí průběh reakce kovů s kyselinami	Chemická rovnováha (chemická rovnováha, rovno-vážné koncentrace látek, rov-novážná konstanta, princip akce a reakce, kyseliny a zá-sady, acidobazické rovnováhy, elektrolytická disociace, ion-tový součin vody, stupnice pH, oxidace a redukce, Beke-tovova elektrochemická řada napětí, srážecí rovnováhy a součin rozpustnosti)		
ZÁKLADY ANORGANICKÉ CHEMIE				
	• Popíše způsoby laboratorních pří-prav vodíku, kyslíku, resp. průmys-lové výroby těchto a vzácných plynů.	Vodík, kyslík, vzácné plyny (složení vzduchu a vody, elektronová konfigurace atomů těchto prvků, fyzikální	ENV Problematika vztahů orga-nismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	• Vysvětlí princip dělení směsí frakční destilací. • U vodíku a kyslíku uvede příklady, vlastnosti a použití důležitých sloučenin. • Vysvětlí příčinu nereaktivnosti vzácných plynů. • Pojmenuje (napíše) vzorec prakticky významných sloučenin vodíku a kyslíku • Uvede výskyt a použití vody, vzduchu a vodných roztoků	a chemické vlastnosti těchto prvků, příprava, výroba a jejich využití, základy názvosloví a vlastnosti binárních sloučenin, výskyt a použití vzduchu, vody a vodných roztoků)	a ČR OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž SOU Globální problémy, jejich příčiny a důsledky MED Média a mediální produkce	

5.8.3 Pravidla pro hodnocení žáků

Kritéria hodnocení vycházejí z platného klasifikačního řádu školy.

5.9 Biologie a geologie (osmileté a šestileté studium)

5.9.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Biologie a geologie je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Je v něm integrováno celé průřezové téma Environmentální výchova a vybraná témata průřezových temat Zdravý způsob života a péče o zdraví a Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence a Změny v životě člověka a jejich reflexe vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví vzdělávací oblasti Člověk a zdraví.

Biologie a geologie je koncipována jako předmět, který má studentům poskytnout ucelený přehled znalostí, vědomostí a dovedností o neživé a živé přírodě. V primě a částečně v sekundě je botanika a zoologie probírána se zaměřením na ekosystémy s důrazem na komplexnost přírody a místo člověka v ní. Poté dochází ke změně a následuje systematický přístup v zoologii, biologii člověka a geologických oborech.

Časové vymezení předmětu

Biologie a geologie se vyučuje ve všech ročnících gymnázia.

Týdenní hodinová dotace:

	Teoretické hodiny	Laboratorní práce
prima	2	1
sekunda	2	0
tercie	2	0,5
kvarta	2	0,5

Výuka biologie je převážně realizována v multimediálních učebnách, které jsou vybaveny videem, dataprojektorem, počítačem s přístupem na internet a zpětným projektorem. Laboratorní práce probíhají jako dvouhodinová cvičení v biologické laboratoři či v terénu, kde žáci řeší teoretické a praktické úkoly. Na cvičení je třída rozdělena do dvou skupin. Pro praktickou výuku žáci využívají mono- nebo binokulární mikroskopy, stereoskopické lupy, mikroskop s CCD kamerou propojenou na televizor a binokulární lupa s výstupem do PC.

Výchovné a vzdělávací strategie

Základní formou práce v předmětu je problémové vyučování, pozorování, posuzování situací z běžného života očima biologa a ekologa, dále výklad a aplikační činnost žáků s ukázkami přírodnin a modelů, použití videa, zpětného projektoru a PC s připravenými obrazy, grafy, tabulkami, zvuky, videem a animacemi. Důležité místo mají i tématické diskuse, referáty žáků, vycházky do přírody a exkurze (ZOO a botanická zahrada, CHKO a NP Šumava, muzea...).

Kompetence k učení

- zadávat samostatnou práci, např. referáty, problémové úlohy, doporučovat další studijní zdroje (populárně naučnou literaturu, časopisy, internet apod.), a tím motivovat žáky k samostatnosti a aktivitě při učení
- systematicky kontrolovat a objektivně hodnotit práci žáků
- osobním přístupem motivovat žáky k učení
- kriticky hodnotit věrohodnost jednotlivých informačních zdrojů (např. tisk, televize, internet)

Kompetence k řešení problémů

- vybavit žáky vědomostmi, znalostmi a dovednostmi potřebnými pro rozpoznání „problému“ a jeho řešení
- zadávat žákům problémové úlohy a metodicky dohlížet na jejich řešení
- při řešení problémů umožňovat žákům hledat a nacházet nové přístupy a nová řešení

Kompetence komunikativní

- otevřeně komunikovat s žáky
- vyjadřovat se jasně, srozumitelně, věcně a gramaticky správně
- zadávat úlohy, při jejichž řešení musí žáci využívat různé komunikační technologie (tisk, televize, internet)

Kompetence sociální a personální

- zadávat žákům skupinovou práci a dohlížet, aby se každý zodpovědně a konstruktivně zapojil do řešení
- veřejně kritizovat a potírat jakékoli náznaky neúcty, nadřazenosti či snahy o zneužívání odlišného temperamentu, sebevědomí nebo postavení jednotlivce v rámci pracovní skupiny nebo třídy
- skupinovou diskusí o výsledcích práce jednotlivce nebo skupiny rozvíjet schopnost žáků v sociálním kontextu sebekriticky hodnotit sama sebe

Kompetence občanské

- svým vztahem k přírodě a lidem být pro žáky příkladem
- důrazně dohlížet na slušné a ohleduplné chování žáků nejenom ve škole a během školních akcí, ale vždy a všude

Kompetence pracovní

- kontrolovat plnění úkolů a povinností
- vést žáky k vhodnému a efektivnímu používání pomůcek a učebnic
- střídáním činností adaptovat žáky na změněné nebo nové pracovní podmínky
- rozvíjet manuální zručnost žáků
- vést žáky k dodržování vymezených pravidel

K zabezpečení rozvoje mimořádně nadaných žáků směřují vyučující biologie již dlouhodobě. Se žáky pracují nejen v hodinách biologie. Od primy se žáci zúčastňují biologických soutěží, zejména Biologické olympiády.

Proto je kladen důraz na:

- využívání metod výuky s preferencí individuálního přístupu
- prosazování forem výuky v nichž je preferován individuální přístup
- využívání možností individuálních konzultací
- využívání možností mimoškolních aktivit

5.9.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: prima

Vyučovací předmět: biologie a geologie

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
OBEČNÁ BIOLOGIE, GENETIKA, BIOLOGIE ROSTLIN, ŽIVOČICHŮ A HUB				
Žák: • Třídí organizmy a zařadí je do říší • Porovná buňku rostlin, živočichů a bakterií	Žák: • Dokáže zařadit organizmy ze svého okolí do říší • Popíše a porovná základní typy buněk	Poznáváme přírodu (význam a zásady třídění organismů; buňka rostlinná, živočišná, bakteriální)	OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Fyzika
• Uvede příklady výskytu organismů v lese vztahy mezi nimi • Zhodnotí vliv člověka na lesy a uvede příklady narušení rovnováhy v ekosystému ve svém okolí	• Pojmenuje charakteristické organizmy lesa • Uvede příklady chráněných rostlin a živočichů • Zdůvodní význam ochrany rostlin a živočichů • Vlastními slovy popíše základní vztahy mezi organizmy v lese • Navrhne řešení zlepšení stavu lesů na Klatovsku	Lesní společenstva (řasy, houby, lišejníky mechy, kapradiny, naho- a krytosemenné rostliny; ochrana rostlin; měkkýši, členovci, obratlovci; vztahy živočichů a rostlin v lese, les jako celek)	OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti DEM Občan, demokratická společnost a stát SOU Evropa a svět nás zajímá ENV Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Zeměpis

			MED Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	
• Uvede příklady výskytu organismů ve vodním prostředí a vztahy mezi nimi • Zhodnotí vliv člověka na vodní prostředí a uvede příklady narušení rovnováhy v ekosystému ve svém okolí	• Vyjmenuje základní fyzikální a chem. vlastnosti vody • Objasní rozdíly mezi stojatou a tekoucí vodou • Pojmenuje charakteristické organizmy rybníka • Vlastními slovy popíše základní vztahy mezi organizmy v rybníce • Dokáže ukázat důsledky vlivu člověka na rybníky na Klatovsku	Voda a okolí (vlastnosti vodního prostředí; rostliny rybníka a okolí; prvoci, žahavci, měkkýši, kroužkovci, členovci, obratlovci; rybník jako celek)	OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti DEM Občan, demokratická společnost a stát ENV Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Fyzika Chemie Zeměpis
• Uvede příklady výskytu organismů na loukách, pastvinách a vztahy mezi nimi • Zhodnotí vliv člověka na životní prostředí luk, pastvin a polí a uvede příklady narušení rovnováhy v ekosystému ve svém okolí	• Vyjmenuje charakteristické druhy luk, pastvin a polí • Vlastními slovy popíše základní vztahy mezi organizmy na louce • Srovnáním louky intenzivně obhospodařované a šumavské louky demonstruje vliv člověka na travní společenstvo	Společenstva luk a pastvin (rostliny, měkkýši, kroužkovci, členovci, obratlovci; travní společenstva jako celek)	OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti DEM Občan, demokratická společnost a stát SOU	Zeměpis

			Evropa a svět nás zajímá ENV Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY				
• Dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci a poznávání živé a neživé přírody • Poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři • Zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl • Aplikuje praktické metody poznávání přírody • Vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů • Vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci • Zhodnotí příspěvek přírodovědců různých národností k poznání vývoje Země a života na ní	• Aplikuje ustanovení laboratorního řádu • Předvede základní úkony první pomoci při úrazu v laboratoři a exkurzi v přírodě • Pojmenuje jednotlivé části mikroskopu a dokáže s ním pracovat • Připraví jednoduchý přechodný preparát • Nakreslí a popíše obrázek pozorovaného objektu • Vytvoří herbář lučních rostlin • Pozoruje (okem, lupou a dalekohledem) rostliny a živočichy a zařadí je do hlavních skupin	Práce s laboratorní technikou (základní laboratorní postupy a metody, základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky) Praktické metody poznávání přírody (exkurze, pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), práce se zjednodušenými určovacími klíči a atlasy, založení herbáře a sbírek, ukázky odchytu některých živočichů, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů) Významní biologové a jejich objevy	OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti DEM Občan, demokratická společnost a stát SOU Evropa a svět nás zajímá ENV Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztahy člověka a prostředí	Člověk a svět práce

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
OBEČNÁ BIOLOGIE, GENETIKA, BIOLOGIE ROSTLIN, ŽIVOČICHŮ A HUB				
Žák: Rozlišuje a uvede příklady ekosystémů umělých a přirozených	Žák: - Přiřadí běžné ekosystémy do kategorie přirozených či umělých - Vlastními slovy charakterizuje umělý ekosystém	Ekosystémy přirozené a umělé	OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti ENV Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí MED Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	Fyzika Chemie
- Uvede příklady různých polních plodin a jejich pěstování - Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v polním ekosystému a zhodnotí jejich význam	- Pojmenuje jednotlivé u nás pěstované polní plodiny - Vysvětlí význam jednotlivých polních plodin pro člověka - Objasní podstatu pěstování hlavních polních plodin - Srovná význam organismů nazývaných škůdce, resp. plevele na poli a v přirozeném prostředí - Předloží příklady negativního vlivu nadměrné chemizace	Rozmanitost polních ekosystémů (polní plodiny)	OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti ENV Ekosystémy Základní podmínky života	Chemie

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	• Navrhne opatření, která zlepší stav našich polí		Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
• Uvede příklady výskytu organismů v okolí lidských sídel a vztahy mezi nimi • Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v okolí lidských sídel a zhodnotí jejich význam • Zhodnotí kladný i záporný vliv člověka na životní prostředí okolí lidských sídel	• Definuje sad, ovocnou zahradu a zelinářskou zahradu • Objasní podstatu pěstování hlavních ovocných dřevin a zeleniny • Vysvětlí ekonomický a krajinnotvorný význam sadů, ovocných zahrad a zelinářských zahrad • Proveďte rozbor vztahu charakteristických organismů sadů, ovocných zahrad a zelinářských zahrad s důrazem na pozitivní vliv ptactva v jejich ochraně před škůdci • Předloží příklady negativního vlivu nadměrné chemizace • Definuje pojem park a okrasná zahrada • Pojmenuje charakteristické rostliny parků a okrasných zahrad a také živočichy, kteří v nich žijí • Porovná typy parků a okrasných zahrad z hlediska výskytu různých živočichů • Zhodnotí význam parků a okrasných zahrad pro lidská sídla	Okolí lidských sídel (sady a ovocné zahrady -rostliny, houby, bakterie, viry, bezobratlí, ptáci; zelinářské zahrady -okrasné zahrady a parky -okrasné byliny, okrasné dřeviny, živočichové; rumišť a okraje cest)	OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti DEM Občan, demokratická společnost a stát SOU Evropa a svět nás zajímá ENV Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztahy člověka a prostředí	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	• Vysvětlí svými slovy pojem rumiště a vznik tohoto prostředí • Uvede příklady živočichů a rostlin rumišť a okrajů cest • Zhodnotí estetický a zdravotní vliv rumiště na člověka			
• Uvede příklady výskytu organismů, které doprovázejí člověka • Vysvětlí podstatu vztahu organismů, které doprovázejí člověka a člověka • Zhodnotí kladný i záporný vliv organismů lidských sídel na životní prostředí člověka	• Pojmenuje důležité organismy doprovázející člověka • Zhodnotí zdravotní a hygienický význam organismů doprovázejících člověka, vznik epidemií • Pojmenuje důležité organismy člověkem pěstované nebo chované v domácnostech • Objasní podstatu péče o pokojové rostliny a živočichy chované v domácnostech • Pojmenuje nejvýznamnější • Zhodnotí jejich význam hospodářských zvířat pro člověka	Lidská sídla (organizmy provázející člověka – mikroorganismy, houby, bezobratlí, obratlovci; organismy člověkem pěstované nebo chované -pokojové rostliny, chování živočichové, hospodářsky významné organismy)	OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti DEM Občan, demokratická společnost a stát SOU Evropa a svět nás zajímá ENV Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztahy člověka a prostředí	Zeměpis
• Rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	• Objasní podstatu vědeckého názoru na vznik a vývoj života • Interpretuje jednotlivé znaky života	Rozmanitost přírody - vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam (výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na	OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kooperace a kompetice	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	Uvede příklady pohlavního a nepohlavního rozmnožování u rostlin a živočichů	podněty; názory na vznik života)	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti ENV Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztahy člověka a prostředí MED Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	
Popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel	- Uvede příklady základních organel a vysvětlí jejich funkci - Porovná buňku prokaryotickou a eukaryotickou jak ve složitosti i tak ve velikosti - Vysvětlí vznik eukaryotické buňky - Načrtne schéma rostlinné a živočišné buňky a vysvětlí rozdíly mezi nimi - Na příkladu rostliny a živočicha popíše hierarchické uspořádání mnohobuněčných organismů a vysvětlí jeho význam	Základní struktura života (buňky, pletiva, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné)	OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti ENV Základní podmínky života	
PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY				
Třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek	Vysvětlí principy třídění organismů	Význam a zásady třídění organismů	OSV Rozvoj schopností poznávání	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	- Pojmenuje základní taxonomické jednotky - Srovná systém přirozený a umělý - Rozčlení běžné organizmy do taxonomických skupin	(K. Linne)	Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti SOU Evropa a svět nás zajímá	
OBEČNÁ BIOLOGIE A GENETIKA				
Uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	- Definuje pojem virus, nakreslí a popíše schéma virionu - Vysvětlí podstatu činnosti virionu v hostitelské buňce - Objasní význam virů pro biotechnologie - Vysvětlí význam bakterií v koloběhu látek v přírodě - Definuje pojem autotrofní, heterotrofní, patogenní bakterie - Vyjmenuje hlavní patogenní bakterie - Objasní význam bakterií pro biotechnologie - Rozhodne, která z běžných infekčních chorob je vyvolána viry či bakteriemi - Na příkladu vodního květu sinic prokáže negativní vliv člověka na životní prostředí	Viry a bakterie (výskyt, význam a praktické využití)	OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti DEM Občan, demokratická společnost a stát SOU Evropa a svět nás zajímá ENV Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztahy člověka a prostředí MED Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	
Odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného	Na schématu interpretuje znatlost stavby rostlinného těla a	Biologie rostlin	OSV	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům • Porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku	jeho hierarchického uspořádání • Nakreslí a popíše stavbu kořene, stonku, listu, květu semene a plodu • Vysvětlí svými slovy funkci rostlinných orgánů • Zhodnotí využití jednotlivých rostlinných orgánů pro člověka	Anatomie a morfologie rostlin (stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin – kořen, stonek, list, květ, semeno, plod)	Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti DEM Občan, demokratická společnost a stát SOU Evropa a svět nás zajímá ENV Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztahy člověka a prostředí	
• Vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	• Definuje základní funkce rostlinné fyziologie • Interpretuje schéma vodního režimu rostlin a jeho souvislost s minerální výživou • Srovná fotosyntézu a dýchání • Na příkladu sukulentů a masožravců vysvětlí modifikace fyziologických funkcí rostlin • Rozlišuje pohlavní a nepohlavní rozmnožování rostlin • Uvede příklady využití rozmnožování rostlin v praxi	Fyziologie rostlin (základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování)	OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti ENV Základní podmínky života	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
- Rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů - Odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí	- Přiřadí ke každé skupině výtrusných i semenných charakteristické zástupce - Vlastními slovy vyjádří ekologické nároky jednotlivých rostlin - Odhadne biotop, ve kterém se daný taxon vyskytuje - Rozliší rostliny léčivé a jedovaté - Pojmenuje hlavní léčivé rostliny přiřadí k nim jejich použití - Pojmenuje hlavní jedovaté rostliny a vysvětlí možnost jejich záměny - Pojmenuje hlavní hospodářsky významné rostliny a přiřadí k nim jejich využití - Porovná výskyt „běžných“ a chráněných druhů v Klatovech a okolí se Šumavou	Systém rostlin (poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kaprad'orostů (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných); jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců) Význam rostlin a jejich ochrana	OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti DEM Občan, demokratická společnost a stát SOU Evropa a svět nás zajímá ENV Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztahy člověka a prostředí MED Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	
BIOLOGIE HUB				
- Rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků - Vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích	- Zdůvodní existenci samostatné říše hub - Porovná výživu hub s výživou rostlin a živočichů - Interpretuje význam hub v koloběhu látek - Uvede příklady hub bez plodnic a vysvětlí jejich pozitivní	Biologie hub Houby bez plodnic (základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy) Houby s plodnicemi (stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první	OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti DEM	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	i negativní význam pro člověka a organizmy - Nakreslí a popíše plodnici stopkovýtusých hub - Objasní zásady sběru hub a první pomoci při otravě - Rozpozná naše nejvýznamnější jedlé a jedovaté houby	pomoc při otravě houbami)	Občan, demokratická společnost a stát SOU Evropa a svět nás zajímá ENV Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztahy člověka a prostředí	
Objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků	- Nakreslí schéma a vysvětlí vztah mezi organizmy stélky lišejníku - Zhodnotí význam lišejníků v přírodě	Lišejníky (stavba, symbióza, výskyt a význam)	OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti DEM Občan, demokratická společnost a stát SOU Evropa a svět nás zajímá ENV Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztahy člověka a prostředí MED Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
			Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ				
• Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	• Porovná schéma rostlinné a živočišné buňky a vysvětlí rozdíly mezi nimi • Popíše způsoby, kterými jednobuněčný organizmus vykonává životní funkce • Na schématu interpretuje znatlost stavby mnohobuněčného živočišného těla a jeho hierarchického uspořádání • Popíše princip pohlavního a nepohlavního rozmnožování živočichů a uvede příklady	Biologie živočichů Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla (živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování)	OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti DEM Občan, demokratická společnost a stát SOU Evropa a svět nás zajímá ENV Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztahy člověka a prostředí	
• Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	• Přiřadí ke každé skupině bezobratlých živočichů charakteristické zástupce • Vlastními slovy vyjádří jejich ekologické nároky	Vývoj, vývin a systém živočichů (významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci)	OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti DEM Občan, demokratická společnost a stát	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
			SOU Evropa a svět nás zajímá ENV Základní podmínky života	
Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	- Zhodnotí zdravotní a hygienický význam bezobratlých živočichů (zimnička, měňavka úplavičná, bičenka poševní, tasemnice, roup, škrkavka, svalovec, klíště, vosa, včela, ...) - Objasní podstatu preventivních opatření, která ochrání člověka před patogenními a parazitickými živočichy - Zhodnotí hospodářský význam bezobratlých živočichů (trypanozoma, kokcidie, bačchořci, korály, motolice, hádátka, jedlí měkkýši, perlo-tvorka, jedlí korýši, včely, mouchy, komáři, mšice, motýli, brouci...)	Rozšíření, význam a ochrana živočichů (hospodářsky a epidemiologicky významné druhy; chov včel)	OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti DEM Občan, demokratická společnost a stát SOU Evropa a svět nás zajímá ENV Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztahy člověka a prostředí	
PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY				
- Dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci a poznávání živé a neživé přírody - Aplikuje praktické metody poznávání přírody	- Pozoruje (okem, lupou a dalekohledem) rostliny a živočichy a zařadí je do hlavních skupin - Vytvoří studii zahrady rodinného domu	Praktické metody poznávání přírody (exkurze, pozorování lupou a mikroskopem, případně dalekohledem, práce se zjednodušenými určovacími klíči a atlasy, založení herbáře a sbírek,	OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti DEM	Člověk a svět práce

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
Zhodnotí příspěvek přírodovědců různých národností k poznání vývoje Země a života na ní		ukázky odchytu některých živočichů, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů) Významní biologové a jejich objevy (K. Linne, Ch.Darwin)	Občan, demokratická společnost a stát SOU Evropa a svět nás zajímá ENV Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztahy člověka a prostředí	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ				
Žák: • Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	Žák: • Na schématu interpretuje ználost stavby živočišného těla a jeho hierarchického uspořádání • Vysvětlí svými slovy funkci živočišných orgánů a orgánových soustav • Porovná stavbu a funkci živočišných orgánů u jednotlivých tříd • Zhodnotí využití jednotlivých živočišných orgánů pro člověka	Obratlovci stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla (živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy)	OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti DEM Občan, demokratická společnost a stát SOU Evropa a svět nás zajímá ENV Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztahy člověka a prostředí	
• Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	• Přiřadí ke každé třídě • Vlastními slovy vyjádří ekologické nároky charakteristických živočichů	Vývoj, vývin a systém živočichů (významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – kruhoústí, paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci)	OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti DEM Občan, demokratická společnost a stát	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
			SOU Evropa a svět nás zajímá ENV Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztahy člověka a prostředí	
Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	- Pojmenuje hlavní hospodářsky významné lovené živočichy a přiřadí k nim jejich využití - Pojmenuje chované, hospodářsky významné živočichy a u některých i jejich plemena - Zhodnotí jejich význam pro člověka - Pojmenuje důležité živočichy chované v domácnostech - Objasní podstatu péče o živočichy chované v domácnostech - Zhodnotí zdravotní a hygienický význam těchto živočichů pro člověka - Porovná výskyt „běžných“ a chráněných druhů v Klatovech a okolí se Šumavou - Prokáže na konkrétních příkladech význam ochrany druhů a ekosystémů - Provede kritiku bezohledného lovu mořských ryb a velryb	Rozšíření, význam a ochrana živočichů (hospodářsky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva)	OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kooperační a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti DEM Občan, demokratická společnost a stát SOU Evropa a svět nás zajímá ENV Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztahy člověka a prostředí	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	• Proveďte rozbor vztahu domo-rodců a společenstev velkých kopytníků a šelem v Africe • Objasní princip reintrodukce na příkladu rysa na Šumavě • Interpretuje zásady šetrného zacházení v hospodářských chovech • Demonstruje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy			
• Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	• Definuje pojem etologie • Vysvětlí základní způsoby komunikace živočichů • Vlastními slovy vyjádří význam chování živočichů jako adaptaci k přežití v daných podmínkách • Porovná některé projevy chování člověka a savců	Projevy chování živočichů	OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti DEM Občan, demokratická společnost a stát SOU Evropa a svět nás zajímá ENV Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztahy člověka a prostředí	
BIOLOGIE ČLOVĚKA				

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• Určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	• Popíše stavbu a vysvětlí funkci kůže • Demonstruje příklady správné péče o kůži i nedostatky, které vedou k chorobám kůže • Pojmenuje a určí polohu hlavních kostí a svalů lidského těla • Zhodnotí vliv nedostatečného a nadměrného tělesného zatížení na stav pohybového aparátu • Objasní pojem stálost vnitřního prostředí a souvislost s funkcí různých orgánových soustav • Určí polohu a vysvětlí funkci orgánů trávicí soustavy • Porovná význam základních živin, vody, minerálů a vitamínů pro člověka • Určí polohu a vysvětlí funkci orgánů dýchací soustavy • Zhodnotí vliv dýchání znečištěného vzduchu a kouření na zdraví • Určí polohu a vysvětlí funkci krevních buněk a orgánů oběhové soustavy • Zhodnotí vliv zdravého životního stylu na oběhovou soustavu • Vysvětlí funkci krevních buněk v imunitě	Člověk anatomie a fyziologie (stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy – opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídicí), Vyšší nervová činnost, hygiena duševní činnosti	OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kooperační a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti DEM Občan, demokratická společnost a stát SOU Evropa a svět nás zajímá ENV Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztahy člověka a prostředí	Občanská nauka Výchova ke zdraví

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	• Objasní význam objevu krevních skupin pro krevní transfúzi (osobnost J. Janského) • Určí polohu a vysvětlí funkci orgánů vylučovací soustavy • Zhodnotí vliv zdravého životního stylu na vylučovací soustavu • Určí polohu a vysvětlí funkci orgánů rozmnožovací soustavy • Objasní princip nervového a látkového řízení organismu • Popíše stavbu a funkci nervové buňky • Určí polohu a vysvětlí stavbu a funkci smyslových orgánů • Uvede vztah mezi vadami zraku a typem brýlí, které vady korigují • Určí polohu a vysvětlí stavbu a funkci jednotlivých částí CNS • Objasní rozdíl mezi podmíněným a nepodmíněným reflexem • Vysvětlí podstatu paměti a učení • Porovná délku spánku u dítěte a dospělého a vysvětlí vliv kvality spánku na duševní aktivitu			

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	• Určí polohu a vysvětlí stavbu a funkci žláz s vnitřní sekrecí • Uvede vztah mezi poruchou funkce žlázy a chorobou (cukrovka, Basedowova ch., nanismus a gigantismus)			
• Objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří	• Popíše fyziologickou stránku pohlavního aktu včetně cesty spermií a vajíčka až k oplodnění • Objasní podstatu vzniku placenty a její funkci • Vysvětlí vývoj embrya a plodu po stránce orgánové a velikostní • Interpretuje změny, které provázejí těhotenství na ženě • Popíše fáze porodu a objasní jejich hormonální a nervovou podstatu • Diskutuje o významu vztahu matky a dítěte včetně kojení pro zdárný vývoj dítěte • Vysvětlí postembryonální vývoj po stránce orgánové, velikostní a hmotnostní i psychické • Definuje pojem antikoncepce a objasní principy jednotlivých typů antikoncepce • Zhodnotí rizika spojená s nechráněným stykem včetně pohlavně přenosných chorob	Ontogeneze člověka	OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kooprace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika DEM Občan, demokratická společnost a stát SOU Evropa a svět nás zajímá MUL Kulturní difference Lidské vztahy	Výchova ke zdraví Občanská nauka

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	• Objasní princip interrupce a zdravotní a psychická rizika s ní spojená			
• Orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	• Aplikuje poznatky o vývoji života na Zemi na fylogenezi člověka • Porovná znaky jednotlivých lidských ras • Zhodnotí jejich přednosti a nedostatky v různých sportech	Fylogeneze člověka	OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti DEM Občan, demokratická společnost a stát SOU Evropa a svět nás zajímá ENV Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztahy člověka a prostředí MED Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality MUL Kulturní difference Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita	Občanská nauka

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
			Princip sociálního smíru a solidarity	
OBEČNÁ BIOLOGIE, GENETIKA A BIOLOGIE ČLOVĚKA				
Uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů	- Na modelu DNA zdůvodní hmotnou podstatu dědičnosti - Definuje základní pojmy genetiky - Uvede a popíše příklady projevů dědičnosti člověka na základě podoby rodinných příslušníků vlastní rodiny i v rodech slavných umělců a sportovců - Vyřeší jednoduché příklady křížení	Dědičnost a proměnlivost organismů (podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení)	OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti DEM Občan, demokratická společnost a stát SOU Evropa a svět nás zajímá MED Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Kulturní difference Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita Princip sociálního smíru a solidarity	Občanská nauka
Rozlišuje příčiny, případně příznaky nemocí běžných, infekčních a civilizačních a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	Popíše příznaky, vysvětlí příčinu a zdůvodní léčbu angíny, zánětu horních cest dýchacích, chřipky, průjmových onemocnění atd.	Nemoci, úrazy a prevence (příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující	OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kooperace a kompetice	Občanská nauka Ochrana člověka za mimořádných událostí

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• Aplikuje předlékařskou první pomoc při poranění a jiném poškození těla • Optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví • Dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky • Uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc • Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	• Objasní příčinu základních civil. chorob (ICHS, cukrovka, artróza, rakovina atd. • Navrhne preventivní opatření, která sníží riziko vzniku nejčastějších chorob • Vyjmenuje základní život ohrožující poranění a stavy • Navrhne postup a sám či s pomocí spolužáků provede první předlékařskou pomoc u stavu šoku a bezvědomí, zástavy dechu, zástavy srdce, tepenném a žilním krvácení, podvrknutí, vykloubení a zlomenině končetiny • Definuje pojem zdraví, nemoc a životní styl, objasní význam zdravého způsobu života, pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka • Navrhne změnu životního stylu jako prevenci vzniku chorob • Vysvětlí důsledky porušení zásad osobní a intimní hygieny pro vlastní zdraví, ale i osoby blízké • Uplatňuje (v mezích svých možností) v denním režimu zásady zdravého stravování	stavy) Životní styl (pozitivní a negativní dopad na zdraví člověka) Změny v životě člověka a jejich reflexe; dětství, puberta, dospívání (tělesné, duševní a společenské změny) Sexuální dospívání a reprodukční zdraví (předčasná sexuální zkušenost; těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity) Zdravý způsob života a péče o zdraví Výživa a zdraví (zásady zdravého stravování, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy) Péče o zdraví (zdraví, nemoc, životní styl a zdraví, ochrana před nemocemi, epidemie) Tělesná a duševní hygiena (zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, význam pohybu pro zdraví)	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika DEM Občan, demokratická společnost a stát SOU Evropa a svět nás zajímá ENV Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztahy člověka a prostředí MED Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Občanská společnost a škola	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	- Definuje pojem dieta, mentální anorexie, bulimie, obezita - Diskutuje se svými spolužáky o poruchách ve vztahu k jídlu - Zhodnotí vliv sportu rekreačního, výkonnostního i vrcholového na lidské zdraví	Režim dne ochrana před přenosnými i nepřenosnými chorobami, chronickým onemocněním a úrazy (bezpečné způsoby chování; nemoci přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy; preventivní a lékařská péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů; úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě) Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence, civilizační choroby (zdravotní rizika, preventivní a lékařská péče)		
Projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	- Vysvětlí činnost na varovný signál „všeobecná výstraha“ a signál „požární poplach“ - Rozlišuje funkci jednotlivých složek integrovaného záchranného systému - Přiřadí správná čísla tísňového volání k jednotlivým institucím - Dokáže popsat složení evakuačního zavazadla - Aplikuje jednotlivé prostředky improvizované ochrany osob	Ochrana člověka za mimořádných událostí (živelní pohromy, terorismus)	OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kooperační kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti DEM Občan, demokratická společnost a stát SOU Evropa a svět nás zajímá ENV	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	v radioaktivně, chemicky a biologicky zamořeném prostředí • Navrhne postup a sám či s pomocí spolužáků provede první předlékařskou pomoc u stavu šoku a bezvědomí, zástavy dechu, zástavy srdce, tepenném a žilním krvácení, podvrknutí, vykloubení a zlomenině končetiny		Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztahy člověka a prostředí	
PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY				
• Dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci • Poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři • Zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl • Aplikuje praktické metody poznávání přírody • Vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů • Vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci	• Aplikuje ustanovení laboratorního řádu • Předvede základní úkony první pomoci při úrazu v laboratoři a exkurzi v přírodě • Pojmenuje jednotlivé části mikroskopu a dokáže s ním pracovat • Připraví jednoduchý přechodný preparát • Nakreslí a popíše obrázek pozorovaného objektu • Pozoruje (okem, lupou a dalekohledem) rostliny a živočichy a zařadí je do hlavních skupin • Dokáže pomocí přístrojů zjistit tělesnou výšku a váhu, objem plic, tlak krve a tepovou frekvenci	Práce s laboratorní technikou (základní laboratorní postupy a metody; základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky) Praktické metody poznávání přírody (exkurze; pozorování lupou a mikroskopem, případně dalekohledem, práce se zjednodušenými určovacími klíči a atlasy, založení herbáře a sbírek, ukázky odchytu některých živočichů, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů) Významní biologové a jejich objevy (J.Janský, prof. Thomayer, J.E. Purkyně, Ch. Barnard, W.Harvey, ...)	OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti DEM Občan, demokratická společnost a stát SOU Evropa a svět nás zajímá ENV Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztahy člověka a prostředí	Člověk a svět práce

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
Zhodnotí příspěvek přírodovědců různých národností k poznání vývoje Země a života na ní				

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
NEŽIVÁ PŘÍRODA				
Žák:	Žák: • Objasní podstatu vědeckého názoru na vznik a vývoj vesmíru Sluneční soustavy • Definuje pojmy galaxie, hvězda, planeta • Na řezu objasní stavbu zemského tělesa	Vznik Země a její stavba (vznik a vývoj vesmíru, stavba zemského tělesa)	OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti DEM Občan, demokratická společnost a stát SOU Evropa a svět nás zajímá ENV Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztahy člověka a prostředí	Zeměpis Fyzika Občanská nauka Chemie
• Rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	• Definuje pojem nerost a hornina, barva, lesk, vryp, tvrdost, hustota • Popíše chemické vlastnosti nerostů • Rozlišuje jednotlivé krystalové soustavy nerostů • Objasní podstatu vzniku nerostů a hornin a jejich výskytu v ČR a ve světě	Nerosty a horniny (vznik, vlastnosti, třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků; principy krystalografie)	OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti DEM Občan, demokratická společnost a stát	Zeměpis Fyzika Chemie

	• Rozlišuje jednotlivé skupiny hornin podle jejich původu • Vysvětlí možnosti praktického využití nerostů a hornin		SOU Evropa a svět nás zajímá ENV Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztahy člověka a prostředí	
• Rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	• Definuje vnitřní geologické procesy • Objasní podstatu kontinentálního driftu, magmatizmu, vulkanizmu, zemětřesení a jejich důsledků pro utváření zemského povrchu a života na Zemi • Definuje vnější geologické procesy • Objasní podstatu působení větru, vody, ledu, gravitace, a jejich důsledků pro utváření zemského povrchu a života na Zemi	Vnější a vnitřní geologické procesy (příčiny a důsledky)	OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti DEM Občan, demokratická společnost a stát SOU Evropa a svět nás zajímá ENV Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztahy člověka a prostředí	Zeměpis Fyzika Chemie
• Porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě	• Popisuje složení půdy, půdní druhy a typy, využití půd • Vysvětlí pojmy matečná hornina, půdní horizonty, eroze půdy, humus	Půdy (složení, vlastnosti a význam půdy pro výživu rostlin, příklady její devastace)	OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Zeměpis Chemie

	• Vysvětlí význam, využití a ochranu půdy, příčiny úbytku půdy ve světě		DEM Občan, demokratická společnost a stát SOU Evropa a svět nás zajímá ENV Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztahy člověka a prostředí	
• Objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života • Rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků	• Objasní procesy vývoje zemského tělesa do vzniku kůry (předgeologické období) • Vysvětlí podstatu vzniku prvotní atmosféry a hydrosféry • Pro každé geologické období uvede vztah mezi abiotickými podmínkami a stupněm vývoje organismů	Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi (geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí)	OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti DEM Občan, demokratická společnost a stát SOU Evropa a svět nás zajímá ENV Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztahy člověka a prostředí	Zeměpis Občanská nauka
• Zhodnotí polohu, geologické poměry a zdroje České republiky v evropském a světovém kontextu	• Interpretuje údaje zjištěné z geologické mapy	Geologická mapa Geologický vývoj a stavba území ČR	OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace	Zeměpis

• Lokalizuje na mapě jednotlivé geologické útvary České republiky a ložiska, která se v nich nacházejí • Vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy • Zhodnotí geologické poměry regionu, jeho geologickou historii • Lokalizuje na mapě zdroje surovin v dobách minulých i v současnosti	• Objasní procesy utváření jednotlivých oblastí Českého masivu a Západních Karpat od prekambria • Rozvine dřívější poznatky o výskytu a využití hornin a nerostů v souvislosti geologického vývoje ČR • Objasní procesy utváření Klatovska a Šumavy • Proveďte rozbor využití geologických surovin na Klatovsku v minulosti i dnes	(Český masiv, Západní Karpaty) Regionální geologie (Klatovsko)	Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti DEM Občan, demokratická společnost a stát SOU Evropa a svět nás zajímá ENV Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztahy člověka a prostředí	
ZÁKLADY EKOLOGIE				
• Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi • Rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému • Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	• Definuje pojmy populace, společenstvo, ekosystém • Pojmenuje charakteristické organismy určitého společenstva a ekosystému • Dokáže určit společenstvo a ekosystém na základě přítomnosti charakteristických organismů • Vlastními slovy popíše základní energeticko-potravní vztahy mezi organismy v hlavních ekosystémech	Země-životní prostředí člověka (organismy a prostředí)	OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti DEM Občan, demokratická společnost a stát SOU Evropa a svět nás zajímá ENV Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztahy člověka a prostředí	Zeměpis

• Uvede na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi	• uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi • význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka • přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi	Podnebí a počasí ve vztahu k životu	ENV Základní podmínky života	Zeměpis Fyzika
• Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	• Objasní podstatu globálních problémů (populační exploze, surovinná a energetická krize) a jejich vyústění v konflikt člověka s životním prostředím • Zhodnotí stav životního prostředí v ČR, v Evropě a ve světě a odhalí příčiny tohoto stavu • Na konkrétním případě navrhne postupy vedoucí ke zlepšení ŽP • Pojmenuje hlavní typy ochrany území a druhů u nás a ve světě • Srovná pruhovou pestrost lokality v kulturní krajině a v chráněném území	Země-životní prostředí člověka (globální problémy a jejich řešení, chráněná území)	OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika DEM Občan, demokratická společnost a stát SOU Evropa a svět nás zajímá ENV Ekosystémy	Zeměpis Občanská nauka

			Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztahy člověka a prostředí MUL Etnický původ	
PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY				
• Dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci a poznávání živé a neživé přírody • Poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři • Zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl • Aplikuje praktické metody poznávání přírody • Vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů • Zhodnotí příspěvek přírodovědců různých národností k poznání vývoje Země a života na ní	• Aplikuje ustanovení laboratorního řádu • Předvede základní úkony první pomoci při úrazu v laboratoři a exkurzi v přírodě • Pojmenuje jednotlivé části mikroskopu a dokáže s ním pracovat • Připraví jednoduchý přechodný preparát • Nakreslí a popíše obrázek pozorovaného objektu • Pozoruje (okem, lupou) horniny a minerály a zařadí je do hlavních skupin • Rozliší s pomocí klíče minerály na základě zjištění a změření hustoty, tvrdosti, barvy, vrypu, lesku, krystalové soustavy a chemických vlastností • Určuje horniny na komunikacích a stavbách Klatov	Práce s laboratorní technikou (základní laboratorní postupy a metody; základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky) Praktické metody poznávání přírody (exkurze, pozorování lupou a mikroskopem, případně dalekohledem, práce se zjednodušenými určovací klíči a atlasy) Významní biologové a jejich objevy (Wegener, Goethe, Darwin, prof. Krejčí – klatovský rodák)	OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti DEM Občan, demokratická společnost a stát SOU Evropa a svět nás zajímá ENV Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztahy člověka a prostředí	Člověk a svět práce

5.9.3 Pravidla pro hodnocení žáků

Kritéria hodnocení vycházejí z platného klasifikačního řádu školy.

5.10 Zeměpis (osmileté a šestileté studium)

5.10.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Zeměpis vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda, vzdělávacího oboru Geografie.

Zeměpis je určen žákům prvního až třetího ročníku čtyřletého gymnázia a žákům pátého až sedmého ročníku víceletého gymnázia (kvinta – septima).

Vyučovací předmět Zeměpis má v rámci gymnaziálního vzdělání mnoho funkcí, za jednu z nej důležitějších lze považovat funkci integrační. Ve své podstatě spojuje Zeměpis poznatky z řady přírodních, společenských a technických věd, zároveň také z oblasti kultury.

V této rozmanitosti lze pak snadno využívat mnoha vazeb k jiným vědním oborům, či vyučovacím předmětům, které z nich vycházejí. V oblasti matematické geografie jsou to vazby na astronomii a fyziku, u fyzické geografie na geologii, hydrologii, klimatologii, chemii a biologii. V socioekonomické geografii jsou to vazby na demografii či historii a v politické geografii jsou to vazby na politologii.

Komplexní geografické poznání reality napomáhá u žáka vytvářet celkový postoj ke světu, názory na jeho vznik a vývoj. Velice úzkou vazbu má vyučovací předmět Zeměpis na kartografii. Silné vazby má Zeměpis k dalším studijním předmětům s výraznou integrační funkcí – k občanskému a společenskovědnímu základu a historii.

Do vyučovacího předmětu jsou zařazena tato průřezová témata:

- Osobní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

Časové vymezení

Ve všech výše uvedených ročnících vyššího gymnázia jsou vyučovacím předmětu Zeměpis věnovány dvě vyučovací hodiny týdně. Výuku doplňují v každém ročníku zeměpisné exkurze.

Výchovné a vzdělávací strategie

Péče o mimořádně nadané žáky

Mimořádně nadaní žáci se pravidelně účastní zeměpisných soutěží na různých úrovních, počínaje školním kolem zeměpisné olympiády. Dle jejich výsledků mohou dále postoupit do vyšších kol (okresní, krajské, celostátní, mezinárodní). V rámci individuálního zájmu si připravují různé referáty a prezentace, při nichž využívají audiovizuální a výpočetní techniku. Mohou s učiteli konzultovat odbornou problematiku a zapůjčovat si odbornou literaturu či časopisy. K dispozici je velké množství nosičů (videokazet, CD a DVD), které mohou žáci využívat k vlastnímu rozvoji nebo k samostatným pracím.

Kompetence k učení

- plánovat a organizovat své učení a pracovní činnost, využívat je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj
- efektivně využívat různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledat a rozvíjet účinné postupy ve svém učení, reflektovat proces vlastního učení a myšlení
- kriticky přistupovat ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovávat a využívat při svém studiu a praxi
- kriticky hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímat ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, čerpat poučení pro další práci z vlastních úspěchů i chyb

Kompetence komunikativní

- s ohledem na situaci a účastníky komunikace efektivně využívat dostupné prostředky komunikace, verbální i neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření informací různého typu

- používat s porozuměním odborný jazyk a symbolická a grafická vyjádření informací různého typu
- efektivně využívat moderní informační technologie
- vyjadřovat se v mluvených a psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně tomu, komu, co a jak sdělit, s jakým záměrem a v jaké situaci komunikovat; být citlivý k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnerů v komunikaci
- prezentovat vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým neznámým publikem
- rozumět sdělením různého typu v různých komunikačních situacích, správně interpretovat přijímaná sdělení a věcně argumentovat; v nejasných nebo sporných komunikačních situacích pomáhat dosáhnout porozumění

Kompetence k řešení problémů

- rozpoznat problém, objasnit jeho podstatu, rozčlenit ho na části
- vytvářet hypotézy, navrhnout postupné kroky, zvažovat využití různých postupů při řešení problému nebo ověřování hypotézy
- uplatňovat při řešení problémů vhodné metody a dříve získané vědomosti a dovednosti, kromě analytického a kritického myšlení využívat i myšlení tvořivé s použitím představivosti a intuice
- kriticky interpretovat získané poznatky a zjištění a ověřovat je, pro své tvrzení nacházet argumenty a důkazy, formulovat a obhajovat podložené závěry
- být otevřený k využití různých postupů při řešení problémů, nahlížet na problém z různých stran
- zvažovat možné klady a závěry jednotlivých variant řešení, včetně posouzení jejich rizika a důsledků

Kompetence sociální a personální

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti
- stanovovat si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky
- přizpůsobovat se měnícím se životním a pracovním podmínkám a podle svých schopností a možností je aktivně a tvořivě ovlivňovat
- aktivně spolupracovat při stanovování a dosahování společných cílů
- přispívat k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii
- projevovat zodpovědný vztah k vlastnímu zdraví a k zdraví druhých
- rozhodovat se na základě vlastního úsudku, odolávat společenským i mediálním tlakům

Kompetence občanská

- informovaně zvažovat vztahy mezi svými zájmy osobními, zájmy širší skupiny a zájmy veřejnými, rozhodovat se a jednat vyváženě
- uvažovat o chodu civilizace a společnosti z hlediska udržitelnosti života, rozhodovat se a jednat tak, aby nedošlo k poškozování přírody, životního prostředí a kultury
- respektovat různorodost hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí
- rozšiřovat své poznání a chápání kulturních a duchovních hodnot, spoluvytvářet je a chránit
- promýšlet souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností; přistupovat k plnění svých povinností zodpovědně a tvořivě, hájit svá práva i práva jiných, vystupovat proti jejich potlačování a spoluvytvářet podmínky pro jejich naplňování
- chovat se informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví, poskytnout ostatním pomoc
- posuzovat události a vývoj veřejného života, sledovat, co se děje v jeho bytlišti a okolí, zaujímat a obhajovat informovaná stanoviska a jednat k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí

Kompetence pracovní

- cílevědomě, zodpovědně a s ohledem na své potřeby, osobní předpoklady a možnosti se rozhodovat o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření

- rozvíjet svůj osobní odborný potenciál, rozpoznávat a využívat příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě
- uplatňovat proaktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost, vítat a podporovat inovace
- získávat a kriticky vyhodnocovat informace o vzdělávacích a pracovních příležitostech, využívat dostupné zdroje a informace při plánování a realizaci aktivit
- usilovat o dosažení stanovených cílů, průběžně revidovat a kriticky hodnotit dosažené výsledky, korigovat další činnost s ohledem na další cíl; dokončovat zahájené aktivity, motivovat se k dosahování úspěchů
- posuzovat a kriticky hodnotit rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích a v případě nezbytnosti být připraven tato rizika nést
- chápat podstatu a principy podnikání, zvažovat možná rizika, vyhledávat a kriticky posuzovat příležitosti k uskutečnění podnikatelského záměru s ohledem na své předpoklady, realitu tržního prostředí a další faktory

5.10.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmět

Ročník: prima

Vyučovací předmět: zeměpis

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ				
Žák: Zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy Sluneční soustavy	Žák: - Objasní postavení Slunce ve vesmíru, popíše planetární systém a tělesa Sluneční soustavy - Aplikuje poznatky o vesmíru a o Sluneční soustavě v pohledu na zemské těleso - Orientuje se na hvězdné obloze, definuje pojmy planeta, hvězda, planetky, měsíce, meteorická tělesa, komety, galaxie, cizí galaxie - Popíše povrch, vzdálenost, pohyby Měsíce, objasní ovlivňování přírodních procesů na Zemi (slapové jevy, měsíční fáze, zákrytové jevy)	Země jako vesmírné těleso (tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, Měsíc a jeho vliv na Zemi)		Fyzika
Prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	- Používá v praktických příkladech znalosti o tvaru planety Země - Prokáže schopnost orientovat se v přírodě podle Slunce - Hodnotí důsledky otáčení Země kolem vlastní osy a oběhu Země kolem Slunce pro praktický život na Zemi	Země jako vesmírné těleso (světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas)		Fyzika

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	• Vysvětlí délku trvání dne a noci na Zemi a pravidelné střídání ročních období • Vysvětlí podstatu polárního dne a noci • Aplikuje znalosti o jarní a podzimní rovnodennosti, zimním a letním slunovratu			
GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE				
• Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	• Používá glóbus jako zmenšený a zjednodušený model planety Země k demonstraci rozmístění oceánů a kontinentů • Interpretuje znázornění výškopisu a polohopisu na mapách • Prokáže aktivní znalost vrstevnic, nadmořské výšky, výškových kót	Komunikační geografický a kartografický jazyk (vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy; základní topografické útvary: důležité body, výrazné liniové útvary, plošné útvary a jejich kombinace: sítě, povrchy, ohniska – uzly; hlavní kartografické produkty: plán, mapa; jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky; statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky; základní informační geografická média a zdroje dat)		Matematika
• Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii • Přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti,	• Pomocí zeměpisných souřadnic určuje polohu místa na mapě • Používá různé druhy plánů, map, orientuje mapu, vypočítá měřítko mapy • Vysvětlí příčiny rozdílného času jednotlivých míst na Zemi	Geografická kartografie a topografie (glóbus, měřítko glóbusu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřad-		Matematika

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině Vytváří a využívá osobní myšlenkovou (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu	- Objasní účel časových pásem a úlohu hlavního poledníku - Dokáže stanovit místní čas - Vysvětlí pojmy poledník, místní poledník, hlavní poledník, rovnoběžka, zemský rovník, zeměpisná síť, nadhlavník, obratníky, polární kruh, datová mez	nice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti; měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám; praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě)		
PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ				
Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu	- Vysvětlí pojem krajinná sféra - Objasní souvislost a vzájemnou podmíněnost mezi jednotlivými složkami krajinné sféry	Krajinná sféra (přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky krajinné sféry) Systém přírodní sféry na planetární úrovni		Biologie
	- Aplikuje pojmy počasí, podnebí, meteorologické prvky, všeobecná cirkulace atmosféry - Definuje a vyhledává různé podnebné pásy a porovnává je - Posuzuje, zaznamenává a vyhodnocuje počasí v místě svého bydliště	Atmosféra (složení, vrstvy, podnebí a počasí, klimatická pásma, šířkové a výškové stupně, znečišťování a jeho důsledky)		Fyzika Biologie Chemie
	- Vysvětlí rozložení vody na Zemi - Porovnává a interpretuje pojmy moře, oceán, pohyby mořské	Hydrosféra (rozdělení zásob vody na Zemi, moře a oceány, voda na pevninách, podzemní voda,		Chemie Biologie

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	vody, tok, odtokové režimy řek, ledovce, podpovrchová voda, bezodtoké oblasti, jezera, bažiny a vodní nádrže	znečišťování a jeho důsledky)		
	• Objasní stavbu zemského tělesa, povrch pevnin a oceánské dno, posuzuje zemský povrch jako výsledek složitého působení endogenních a exogenních činitelů a lidské činnosti •	Litosféra (nerosty a horniny, složení zemského tělesa, kontinentální drift a jeho důsledky, základní tvary zemského povrchu)		Biologie Chemie
	• Popisuje složení půdy, půdní druhy a typy, využití půd, vysvětlí pojmy <i>matečná hornina</i>, <i>půdní horizonty</i>, <i>eroze půdy</i>, <i>humus</i> • Vysvětlí význam, využití a ochranu půdy, příčiny úbytku půdy ve světě	Pedosféra (půdní druhy a půdní typy, půdní profil, složení půd a půdotvorný proces, využití a rozmístění půd na Zemi)		Biologie Chemie
	• Objasní uspořádání bioty v závislosti na zeměpisné šířce a nadmořské výšce • Definuje vegetační pásma na Zemi • Posuzuje vlivy člověka na přírodní prostředí	Biosféra (podmínky pro život organismů, šířkové a výškové vegetační stupně, ochrana přírody)	ENV Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí	Biologie Chemie
• Porovnává působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	• Rozlišuje vzhled, funkci a znaky přírodních a kulturních krajín, uvádí konkrétní příklady	Systém přírodní sféry na regionální úrovni (přírodní oblasti a jejich vliv na společenskou a hospodářskou sféru)	ENV Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí	Biologie

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	• Posuzuje působení přírodních krajínotvorných procesů a vzájemný vztah mezi přírodou a společností • Posuzuje společenské a hospodářské vlivy na krajinu a životní prostředí • Uvádí příklady jednotlivých krajin ovlivněných lidskou činností • Posuzuje dodržování zásad ochrany přírody a životního prostředí na lokální i globální úrovni • Navrhuje možná řešení problematiky životního prostředí			

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
REGIONY SVĚTA				
• Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohrazení a lokalizaci regionů světa • Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny • Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států • Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	• Proveďte regionalizaci v jednotlivých světadílech, vysvětlí společné znaky daného regionu, porovnává jednotlivé regiony • Vyhledá a pojmenuje vybrané modelové státy, hlavní a významná města • Ilustruje na mapách hlavní soustředění osídlení a hospodářských činností v jednotlivých světadílech, v regionech a modelových státech, popíše a porovná jejich sektorovou, odvětvovou a územní strukturu a vysvětlí souvislost s přírodními poměry • Aplikuje osvojené geografické pojmy na práci s mapou	Světadíly, oceány, makroregiony světa (určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti – přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) Modelové regiony světa (vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení)	SOU Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané MUL Kulturní diference Etnický původ Multikulturalita	Člověk a společnost Občanská výchova Biologie a geologie Chemie Dějepis Cizí jazyky

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ				
• Porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků • Lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	• Posuzuje politickou mapu světa • klasifikuje a porovnává státy světa podle státního zřízení, formy vlády a správního členění, ilustruje na příkladech demokratické a totalitní režimy • Objasňuje aktuální příklady politických, národnostních a náboženských konfliktů ve světě • Klasifikuje politická, hospodářská a vojenská seskupení	Regionální společenské, politické a hospodářské útvary (porovnávací kritéria; národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města; politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států; geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska)		Občanská výchova Dějepis
• Posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa • Posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	• Aktivně interpretuje tematické mapy obsahující informace o obyvatelstvu a sídlech • Rozlišuje předpoklady rozmístění sídel ve světě • Vyhodnocuje aktuální demografické ukazatele a údaje o počtu obyvatel na Zemi • Popisuje rozmístění lidských ras, národů, jazyků, náboženství, sídel, aglomerací	Obyvatelstvo světa (základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické hospodářské a kulturní charakteristiky) Globalizační společenské, politické a hospodářské procesy (aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace)	MUL Kulturní diference Etnický původ Multikulturalita	Biologie a geologie Občanská výchova

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• Zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje • Porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	• Určuje a klasifikuje oblasti světového hospodářství • Porovnává a klasifikuje na mapách jádrové a periferní oblasti světového hospodářství • Definiuje kritéria hodnocení vyspělosti států • Klasifikuje státy podle stupně rozvoje	Světové hospodářství (sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatele hospodářského rozvoje a životní úrovně, hlavní a periferní hospodářské oblasti světa)		
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ				
• Porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajině sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin • Uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinových složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) • Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	• Rozlišuje znaky přírodní a kulturní krajiny, uvádí příklady • Posuzuje působení přírodních krajinotvorných procesů • Posuzuje vlivy lidské společnosti na krajinu • Interpretuje pojmy ekologie, trvale udržitelný rozvoj, globální problémy lidstva • Posoudí dodržování zásad ochrany přírody a životního prostředí na lokální i globální úrovni • Navrhne možná řešení problematiky životního prostředí	Krajina (přírodní a společenské prostředí, typy krajin) Vztah příroda a společnost (trvale udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva)	ENV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	Biologie a geologie

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
ČESKÁ REPUBLIKA				
- Hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům - Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu - Uvádí příklady účasti a působnosti ČR ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států - Lokalizuje na mapách jednotlivé kraje ČR a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit - Vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy	- Určuje geografickou polohu ČR - Porovnává rozlohu ČR s rozlohou vybraných států, - Porovnává členitost, přírodní poměry a zdroje - Definuje podnebí, vodstvo, povrch, geologii, půdy, rostlinstvo a živočišstvo - Vysvětlí zákonitosti soustředění obyvatelstva - Porovnává ukazatele lidnatosti, migrace, aktuální demografické údaje - Analyzuje hospodářství ČR dle jednotlivých odvětví: zemědělství, lesní a vodní hospodářství, těžbu surovin, průmysl, dopravu, služby, cestovní ruch, zahraniční obchod - Reprodukuje historii regionů, posuzuje statistické údaje vztahující se k regionům, klasifikuje regionální zvláštnosti oblastí - Aktivně používá mapy místního regionu	Česká republika (zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje; obyvatelstvo: základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry; rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství; transformační, společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady; hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu) Regiony České republiky (územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu, přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech) Místní region (zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu)	SOU Jsme Evropané	Dějepis Občanská výchova Biologie a geologie

	• Porovnává míru účasti ČR a evropských i mimoevropských států v jednotlivých organizacích • Posuzuje hlavní důvody členství ČR v politických, hospodářských a vojenských organizacích	důležitá pro jeho další rozvoj – potenciál x bariéry)		
TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE				
• Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu • Aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny • Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	• Aktivně používá mapy, atlasy, cestovní průvodce, jízdní řády, internet a další materiály při vyhledávání informací • Aplikuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě • Aplikuje v praxi zásady ochrany života a zdraví při živelných pohromách	Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze (orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů) Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života (živelné pohromy; opatření, chování a jednání při nebezpečí živelných pohrom v modelových situacích)		Informační a komunikační technologie Biologie a geologie

5.10.3 Pravidla pro hodnocení žáků

Kritéria hodnocení vycházejí z platného klasifikačního řádu školy.

5.11 Hudební výchova (osmileté a šestileté studium)

5.11.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Hudební výchova vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Hudební výchova, který je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura.

Cílem předmětu je:

- vnímat hudbu jako součást života jedince a společnosti prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových činností
- chápat hudební jazyk jako specifickou formu komunikace
- získávat orientaci ve spektru hudebních stylů a žánrů současnosti a minulosti
- pochopit hudební kultury různých národů a národnosti rozvíjet celkovou žakovu hudebnost

Vyučovací předmět Hudební výchova v sobě ve větší či menší míře (viz pak jednotlivé učební osnovy) zahrnuje tato průřezová témata s danými tematickými okruhy:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova

Časové vymezení předmětu

prima – kvarta: 1 hodina týdně

Organizační vymezení předmětu:

Výuka probíhá v odborné učebně. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- skupinové vyučování
- samostatná práce
- kolektivní práce
- krátkodobé projekty

Výchovné a vzdělávací strategie

- nabízet žákům práci podle individuálních hudebních schopností s různými informacemi, používat hudební pojmy a všechny získané znalosti propojovat do souvislostí v Hv, ale i v ostatních předmětech
- vést žáky k vyhledávání, třídění, porovnávání informací, učit žáky používat odbornou terminologii, společně s žáky hledat souvislosti mezi poznatky a využitím v praxi, vést žáky k využívání vědomostí z jiných předmětů, stanovat dílčí cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu

Kompetence k řešení problému

- vést žáky ke srovnávání hudebních skladeb, hledat spojitosti mezi vlastní hudební zkušeností a zkušeností autora předávané hudebním dílem, samostatně a kriticky přemýšlet, využívat nej-různější náměty k samostatnému zpracování a řešení problémů
- vést žáky k řešení problémových otázek

Kompetence komunikativní

- ve skupinové práci vyjadřovat svůj názor, vhodně ho obhajovat a také tolerovat názory druhých, zadávat úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat, zajímá se o náměty a názory žáků

Kompetence sociální a personální

- efektivně spolupracovat, hodnotit vlastní práci a také práci druhých, učit se chápat odlišné kvality svých spolužáků, dodržovat pravidla kolektivní práce, svou pracovní činností kladně ovlivňovat kvalitu práce, dbát o dodržování pravidel slušného chování, umožňovat každému žákovi zažít úspěch.

Kompetence občanské

- respektovat názor druhých, chránit a oceňovat naše kulturní tradice, aktivně se zapojovat do kulturního dění, vytvářet podmínky pro respektování společenského dění .

Kompetence pracovní

- koncentrovat se při samostatné práci na výkon, dodržovat vymezená pravidla potřebná k dokončení úkolu, vytvářet si pozitivní vztah k hudebním činnostem, dodržovat dohodnuté postupy, snažit se dosáhnout dohodnuté kvality práce.

Péče o nadané žáky

- hudebně nadaní žáci spolupracují s učitelem při hře na hudební nástroje, podle schopností a individuálních možností tvoří v hodinách Hv doprovodnou instrumentální kapelu, využívají dostupných nástrojů, které tvoří inventář školy: flétny, klávesy, metalofon, xylofon, kytara, kontrabas
- spolupracují při tvorbě hudebních pořadů, při vystoupení školního pěveckého sboru
- vyučující se snaží získat pěvecky nadané žáky do školního sboru

5.11.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: prima

Vyučovací předmět: hudební výchova

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
Žák: Využívá své hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	Žák: - Pohybem vyjadřuje pochodový a polkový rytmus - Umí taktovat dvoučtvrtý a tříčtvrtý takt - Dokáže pohybem vyjádřit obsah písně - Správně rytmicky doprovází jednoduchou píseň na Orffovy nástroje - Má rytmické cítění a rytmickou paměť - Zná pojmy: akord, předznamování, stupnice, interval, tempo - Sluchem rozliší zvuk vybraných hudebních nástrojů a dovede je pojmenovat - Rozliší skladbu vokální a instrumentální - Umí rozlišit lidovou a umělou píseň, operu, operetu a muzikál	HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI Pochod, polka, mazurka Hra na dirigenta a orchestr Dramatizace písně Tři tamboři INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI Reprodukce známých písní s důrazem první a druhou dobu taktu Rytmická hra na tělo, rytmické ozvěny Rytmické hudební formy (pochod, polka, polonéza) Analytická práce s písní, jednoduchá písňová forma, rondo, variace POSLECHOVÉ ČINNOSTI Poznávání hudebních nástrojů Komorní a orchestrální skladba Opera, opereta	OSV Komunikace OSV Mezilidské vztahy OSV Rozvoj schopností poznávání Kreativita SOU Evropa a svět nás zajímá	Tělesná výchova – hudebně pohybové činnosti: krok pochodový a polkový Dějepis Výtvarná výchova – baroko, klasicismus, romantismus
	Seznámí se s obdobím baroka, klasicismu a romantismu	Fuga (J.S.Bach) Sonáta (J.Brahms)	DEM Občanská společnost a škola	Výtvarná výchova – ilustrace písní, výtvarný

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	• Seznámí se s vybranými skladbami a autory hudebních děl • Dokáže podle svých individuálních dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně zpívat v jednohlase, popřípadě v dvojhlase • Umí slovně charakterizovat rozdíl mezi stupnicí a tóninou • Dokáže podle indiv. Dispozic zazpívat kánon • Umí pojmenovat intervaly • Orientuje se v jednoduchém notovém zápisu	Koncert (J. Haydn) Opera (Mozart, Smetana, Dvořák) Klavírní skladby (F. Chopin) VOKÁLNÍ ČINNOSTI Intonační cvičení (vzestupná a sestupná řada tónů, intonace některých stupnic durových) Zpěv lidových písní, práce s notovým zápisem Píseň, rytmické vyjádření textu písně Vyhledávání rytmu v zápisu písně, rytmické hádanky Vánoční písně a koledy		záznam melodie, rytmu Ev – citová stránka osobnosti, láska k přírodě, vnímání krásy

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
Žák: • Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého • Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	Žák: • Při zpěvu využívá správné pěvecké návyky • Podle individuálních dispozic zpívá intonačně čistě a rytmicky správně • Postupně zpívá podle individuálních možností některé písně dvojhlasně • Při poslechu využívá získané zkušenosti • Spojuje poslech s instrumentální nebo pohybovou činností • Rozpozná hudební nástroje, jejich výrazové možnosti • Rozpozná rozdíly komorní a symfonické hudby • Zařadí skladbu do příslušného slohového období • Pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků • Dokáže využít získaných znalostí a dovedností k vytvoření hudebně dramatického vystoupení – kramářská píseň	VOKÁLNÍ ČINNOSTI Lidové a umělé písně (rytmus, melodie, dynamika) Písně různých slohových období Současné písně moderní, popové, folkové Kontrast v hudbě (výraz, dynamika) POSLECHOVÉ ČINNOSTI Pochod, tanec v proměnách staletí Poslechové skladby (baroko – Vivaldi, Vejvanovský – koncert, serenáda, klasicismus – Mozart, Beethoven – sonáta, symfonie, Romantismus – Smetana – symfonická báseň, Dvořák, 20. století – Suk – melodram, Janáček – Sinfonietta) INSTRUMENTÁLNÍ A POHYBOVÉ ČINNOSTI Prolínají do ostatních činností v průběhu školního roku Hra na flétny – písně pop music	MUL Etnický původ ENV Vztah člověka k prostředí OSV Komunikace SOU Evropa a svět nás zajímá OSV Kreativita Rozvoj schopností poznávání	Výtvarná výchova Český jazyk a literatura Dějepis – lid v písni

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
Žák: - Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů - Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	Žák: - Dodržuje správné návyky a hlasovou hygienu - Zpívá intonačně čistě, rytmicky přesně - Respektuje dynamiku písně - Umí použít k doprovodu jednotlivé jednoduché nástroje – metalofon, xylofon - Zná pojem akord - Zná jednoduché kytarové značky - Rozliší durovou a mollovou stupnici - Umí zazpívat lidový dvojhlas, podle individuálních možností zpívá kánon v trojhlasu - Seznámí se s charakteristickými prvky jazzové hudby - Umí přesně zazpívat vybrané písně - Postihuje rytmické, dynamické a výrazové změny v hudebním proudu - Rozliší základní vlastnosti tónů - Sluchem rozliší melodii vzeštopnou a sestupnou - Umí pojmenovat vybrané hudební formy - Dokáže připravit hudební medailonek	VOKÁLNÍ ČINNOSTI Hlasová a rytmická cvičení Intervaly v písni Rytmus v opoře s hudebním nástrojem Zpěv lidových a umělých písní Spirituál, pracovní píseň, blues Písně skupiny Beatles, Olympic Folkové a country písně Písničkáři Písně avantgardy, divadla malých forem, muzikálové melodie POSLECHOVÉ ČINNOSTI Poslech různých hudebních žánrů, srovnávání, postihování charakteristických rysů (Concerto grosso, fuga – Bach Renesanční vokální a instrumentální skladba tanečního charakteru Barokní opera – Monteverdi Koncert – Čajkovskij Symfonická báseň, klavírní skladba – Smetana Sonátová forma v symfonii A. Dvořáka Jazzová skladba – ragtime – Scott Joplin Česká mše vánoční – J. J. Ryba Skladba 20. století – B. Martinů) INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	MUL Etnický původ OSV Komunikace SOU Evropa a svět nás zajímá OSV Komunikace Mezilidské vztahy MUL Lidské vztahy	Ev – citlivý přístup k přírodě, láska k místu, kde bydlím Český jazyk a literatura – soužití bělochů a černochů Český jazyk a literatura Dějepis Výtvarná výchova – lidové zvyky a obyčeje

	• Seznámí se s rockem, folkem, country • Tvoří jednoduché doprovody • Dokáže sestavit pásmo hudby a mluveného slova Umí podle individuálních dispozic vytleskat obtížnější rytmus • Umí podle individuálních dispozic zatancovat jeden současný tanec	Hudební projekt k příležitosti vánočních svátků, pásmo koled, vlastní instrumentální doprovody písní Výběr skladeb s výrazně odlišným tempem a rytmem Pochod pro bicí Synkopický rytmus v různých písních, swing, blues Hudba a technika HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI Taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění – choreografie (nácvik blues, country tanec, složitější mazurka) Dramatizace v hudebním projektu k příležitosti Vánoc		
--	--	--	--	--

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
Žák: • Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata a části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace • Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami • Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	Žák: • Dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu • Pozná hudební památky a umí je zařadit do historických souvislostí • Orientuje se v jednotlivých hudebních obdobích • Zná charakteristické znaky a umí nalézt souvislosti z jiných oborů umělecké činnosti • Při poslechu využívá získaných znalostí a zkušeností • Postihuje hudebně výrazové prostředky • Spojuje poslech s pohybovou činností • Postihuje hudební výrazové prostředky, spojuje je s pohybem • Rozpozná hudební nástroje, jejich výrazové možnosti	VOKÁLNÍ ČINNOSTI Výběr písní různých slohových období (Renesanční píseň alespoň ve dvojhlasé úpravě Barokní skladba z Loutny české Česká populární hudba 20. století) Jazz a swing v české hudbě, písně V + W Divadla malých forem – Pramínek vlasů Písně o květinách z různých slohových období a také různých žánrů Populární písně v různých úpravách Tramenské písně Muzikálové písně Současné populární písně POSLECHOVÉ ČINNOSTI Poslech různých hudebních žánrů, srovnávání, postihování charakteristických rysů (Hudba období středověku – duchovní hudba, gregoriánský chorál Klasicismus – znaky, formy, představitelé, hudební proudy ve 20. století) Besedy o současné populární hudbě (medailonky o interpretech a skupinách) INSTRUMENTÁLNÍ A POHYBOVÉ ČINNOSTI	SOU Evropa a svět nás zajímá DEM Občanská společnost a škola MUL Kulturní difference ENV Vztah člověka k prostředí OSV Komunikace Mezilidské vztahy MUL Lidské vztahy	

		Prolínají do vokálních a poslechových činností během celého roku Hudební výrazové prostředky Hudební nástroje historické a současné		
--	--	--	--	--

5.11.3 Pravidla pro hodnocení žáků

Kritéria hodnocení vycházejí z platného klasifikačního řádu školy.

5.12 Výtvarná výchova (osmileté a šestileté studium)

5.12.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Výtvarná výchova je realizován jako vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Výtvarná výchova, který je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura.

Žáci mají podnítit k těmto činnostem

- rozumět výtvarnému umění jako způsobu poznání a prostředku komunikace
- chápat umění a kulturu jako nezbytnou součást života jedince i společnosti napomáhající kultivaci a utváření hierarchie hodnot
- rozvíjet výtvarné dispozice (vnímavost, představivost, výtvarné myšlení)
- orientovat se ve výtvarné tvorbě současnosti, minulosti, rozumět pojmům a umět je pojmenovat (výtvarné techniky, materiály, postupy)
- zvládnout techniky, které umožní realizaci výtvarných představ
- slovně popsat a posoudit vhodnost výtvarné formy své vlastní práce, práce ostatních
- spolupracovat ve skupině
- respektovat hodnoty vytvořené druhými lidmi v přítomnosti i minulosti, jinými skupinami, národy a národnostmi
- vést k tvořivému přístupu k světu, k uvědomění si možnosti aktivního překonání stereotypů a k obohacování emočního života

V předmětu Výtvarná výchova jsou integrována tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

Výuka se uskutečňuje v odborné učebně, případně v terénu. Její součástí jsou návštěvy galerie, muzea a kulturních památek ve městě. Podle charakteru učiva má nejčastěji podobu individuální nebo skupinové práce. Výuka v tercii a kvartě z praktických důvodů probíhá ve dvouhodinových celcích jednou za 2 týdny.

Časové vymezení předmětu

- prima – sekunda – 2 hodiny týdně
- tercie – kvarta – 1 hodina týdně

Výchovné a vzdělávací strategie

- přizpůsobovat práci zaměření a schopnostem jednotlivců, skupin, postupně rozšiřovat oblast jejich zájmů a dovedností (setkávání s výtvarným uměním, poznání nových výtvarných technik, využívání mezipředmětových vztahů)
- učit žáky spojovat teoretické poznatky s praxí, pracovat s odbornou terminologií, pozorovat a experimentovat

Kompetence k řešení problémů

- seznamovat se s teoretickými poznatky, a především s řešením konkrétního výtvarného problému v dílech umělců přítomnosti i minulosti
- samostatně hledat nejlepší řešení vytvářením variant

Kompetence komunikativní

- obhájit vlastní výtvarný postup a řešení použitím vhodných argumentů a vyslechnout ochotně názor cizí
- rozumět výtvarnému dílu jako výpovědi o autorovi, době a také se výtvarnými prostředky vyjadřovat o svém vztahu ke světu

Kompetence sociální a personální

- aktivně se podílet na práci skupiny, neprosazovat bezohledně své řešení, naopak respektovat návrhy a zkušenosti ostatních
- přispívat k dobré pracovní atmosféře a celkovému výsledku

Kompetence občanské

- nebýt lhostejný k žádnému projevu fyzického nebo psychického násilí, být schopen vcítit se do situace druhých lidí, respektovat jejich přesvědčení
- znát naše kulturní dědictví a získat k němu pozitivní postoj
- chápat základní ekologické souvislosti

Kompetence pracovní

- používat bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení a dodržovat vymezená pravidla a chránit své zdraví i zdraví ostatních
- přistupovat k práci zodpovědně, dovést ji podle svých možností k nejlepšímu výsledku
- využívat znalostí a zkušeností získaných v ostatních vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje

Péče o nadané žáky

- konzultace mimo vyučování
- možnost individuální volby tématu v rámci výuky
- motivace k účasti ve výtvarných soutěžích
- zápůjčky odborné literatury a časopisů
- informace o přednáškách s výtvarnou tematikou a výtvarných kurzech

5.12.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: prima

Vyučovací předmět: výtvarná výchova

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
Žák: • Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie • Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření	Žák: • Vyjadřuje výtvarnými prostředky svůj vztah k zobrazené skutečnosti • Na základě pozorování, hmatových vjemů co nejpřesněji zobrazuje tvary, objemy, textury • Uplatňuje výtvarnou paměť i představivost při ztvárnění námětů z pohádek, bájí, cestopisné a vědeckofantastické literatury • Na základě vlastních poznatků vytváří plošnou, prostorovou, dramatickou... formou svůj obraz minulosti (individuálně nebo ve skupině) • Kreativně interpretuje výtvarné dílo (skupinová práce) • Nalézá souvislost mezi přírodními jevy • Uvědomuje si vzájemné ovlivňování člověka a přírody v současnosti i v minulosti. Vyjadřuje výtvarnými prostředky bohatství tvarů, přírodní rytmy, struktury • Zaznamenává vizuální vjemy i vjemy získané jinými smysly (např.: orientace v prostoru s vyloučením zraku, pocity tělesnosti, doteky, kontakt s materiálem)	UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ Můj svět Svět vnitřní i vnější Rodina, kamarádi Všední den, výjimečné události Okouzlení realitou Věci kolem nás – tvar, povrch, vlastnosti, proměny Fantazijní tvorba Historie jako inspirace výtvarného umění 19. stol., středověké památky v našem kraji, jejich ochrana Místní pověsti Typické a výjimečné v umění romantismu a realismu České krajinářství, portrét Člověk ve vztahu k živé i neživé přírodě (voda, rostliny...) Lidské tělo, jeho části,	OSV Sebepoznání a sebepojetí Mezilidské vztahy Kreativita SOU Jsme Evropané ENV Ekosystémy Základní podmínky života OSV Komunikace SOU Jsme Evropané DEM Občan, občanská společnost a stát ENV Vztah člověka k prostředí	Český jazyk a literatura Biologie Dějepis Český jazyk a literatura Biologie Český jazyk a literatura Biologie Hudební výchova Český jazyk a literatura Biologie

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	• Rozumí symbolickému obsahu výtvarného sdělení, srovnává obrazná vyjádření různých tvůrců • Poznává vztah mezi tvarem a účelem a jejich podmíněnost dobou – experimentuje s netradičními materiály (např.: PET lahve) • Rozlišuje tvary architektury historických slohů (románské, gotické, renesanční, barokní) • Kresbou zachycuje zajímavé detaily staveb • Pozoruje, zaznamenává nebo předvádí typické i neobvyklé situace a děje (křižovatka, v cukrárně, úklid města, staveniště, turisté v Klatovech)	smysly, pohyb Tajemství zrození Vývoj jedince Figurální tvorba Generace národního divadla Technické vynálezy Realita i fantazie Design Architektura 19. stol. Jos. Hlávka, architekt, stavitel, mecenáš Naše město Jeho historická a současná podoba Městská zeleň Obyvatelé a návštěvníci města		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
Žák: - Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků - Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu	Žák: - Sleduje závislost barevného vjemu na množství a barvě světla k zobrazení předmětné skutečnosti i k vyjádření nálad; používá malířské techniky (pastel, akvarel, tempera...) - Stínování a šrafování vytváří plastický tvar v ploše - Konstruuje jednoduché stereometrické tvary s využitím lineární perspektivy - Sestavuje a kreslí zátiší - Ověřuje výrazové možnosti různých technik a nástrojů, např.: při zobrazení přírodních dějů (živly) nebo mezilidských vztahů - Vypravuje příběh výtvarnými prostředky (např.: ilustrace, komiks) Personifikuje abstraktní představu (např.: vytváří rituální masku) - Pozoruje vliv životního prostředí na tělesný tvar, smyslové orgány i způsob života zvířat Srovnání schopnosti živočichů s možnostmi lidského organismu	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ Příroda ve městě její proměny během roku, průběh dne Rozklad bílého světla Impresionistická malba Modelace objemu na ploše Iluzivní a neiluzivní zobrazení prostoru Základy lineární perspektivy Pointilismus P. Cézanne Expresivní malba, barevný kontrast, malířský rukopis, dynamická linie, van Gogh Tzv. primitivní kultury Mytologický názor na svět – hranice mezi člověkem a zvířetem, skutečností a fantazií Báje, rituály Naše dnešní rituály a pověry Člověk jako součást živočišné říše Ohrožení živočichové Stavba lidského těla, proporce Výraz, gesta Záměrné a bezděčné sdělování	ENV Lidské aktivity a problémy životního prostředí SOU Jsme Evropané OSV Psychohygiena MUL Kulturní difference ENV Vztah člověka k prostředí OSV Komunikace DEM Formy participace občanů v politickém životě	Fyzika Český jazyk a literatura Dějepis Biologie Antické divadlo, balet, pantomima, němý film, znaková řeč Např.: návštěva muzea, barokní lékárny V. Fiala, projekt socha pro veřejný prostor

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	• Seznamuje se s proměnou tělesných proporcí během vývoje jedince • Ve skupině pracuje s prostředky neverbální komunikace (např.: rozhovor beze slov, tanec) • Barvou i linií zaznamenává smyslové vjemy (zvuky, vůně, chuť, teplotu...) Uplatňuje poznatky o barevných vztazích v plošné dekorativní kompozici, případně ji provede v materiálu (textil, keramika, vitráž...) • Odhaluje stopy života předků, srovnává se současným životním stylem, vyhledá neupravené veřejné plochy a vytváří kresebné i prostorové návrhy pro jejich využití (lavičky, prolézačky, zeleň...)	A. Rodin Barvy syté a lomené, harmonie barev Symbolické významy barev a tvarů Secese Město jako místo pro život Polyfunkčnost městského sídliště, výhody a nevýhody života ve městě Důležitost veřejného prostoru (x problém satelitních městeček)		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
Žák: • Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti Vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků • Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatněné v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	Žák: • Prohlubuje své poznatky o barevných vztazích • Zdokonaluje se v technice temperové malby • Rozlišuje mezi reálným a obrazovým prostorem, interpretuje způsoby zobrazení prostoru v historii malířství, odhaluje jednoduché stereometrické formy jako podstatu složitých forem přírodních a skládá je v nový celek v kresbě, malbě i materiálu • Zdokonaluje se v kresbě podstaty v pohybových studiích, vyjadřuje pohyb kreslířskými prostředky i novými médii • Ověřuje si výrazové možnosti barvy a linie • Používá techniky koláže, asambláže v kolektivní práci • Kombinuje techniku k zaznamenání snových a fantazijních představ, nalézá krásu nečekaných setkání • Nefigurativně vyjadřuje svůj prožitek • Zobrazuje v lineární perspektivě prostorové tvary	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ Umělecké směry 1. pol. 20. stol. Uvolnění vztahů mezi realitou a jejím obrazem Fauvismus Analýza a syntéza prostorových tvarů Kubismus Vyjádření pohybu a rychlosti výtvarnými prostředky Futurismus Deformace tvaru, barevná nadřazenost Expresionismus Nahodilost jako princip tvorby Dada Sen, fantazie, tajemství jako téma Surrealismus Cesty k abstraktivnímu umění, osvobození barvy a linie od popisu předmětného světa Architektura 1. pol. 20. stol. Nové požadavky na architektonickou tvorbu	SOU Jsme Evropané OSV Kreativita SOU Objevujeme Evropu a svět ENV Vztah člověka k prostředí	Egyptské umění Iluzivní prostor Barokní dynamismus Film Český jazyk a literatura Psychologie Český jazyk a literatura Hudební výchova

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	Seznamuje se s moderní architekturou a urbanistickým vývojem Klatov			

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
Žák: • Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci • Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů	Žák: • Dotváří náhodně vzniklé tvary (otisky, rozfoukávání barvy, frotáž...) kresbou, koláží • Formou koláže odhaluje pseudohodnoty současné konzumní společnosti (např.: aktualizací obrazu R. Hamiltona „Co vlastně dělá naše příbytky...“ z r. 1956) • Využívá tradičních nebo digitálních médií k propagaci zvoleného produktu • Přesně zobrazuje tvary a modeluje objemy ve „fotorealistické“ kresbě zvětšeného výřezu skutečnosti • Zvolené existenciální téma vyjadřuje figurální kompozicí Člověk v dnešním světě – např.: zrození a smrt jako součásti života, samota a osamocení, společenské menšiny, závislosti, fanatismus a lhostejnost... (kresba, malba, grafika, prostorová tvorba) • Konstruuje jednoduchý mobil • Vytváří strukturu na principu variací prvků (papírová	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ Výtvarné umění 2. pol. 20. stol. Existenciální a racionální proud Spontánnost jako projev svobody Akční malba, informel Působení vizuálního prostředí naší civilizace a jeho „ozvláštnění“ Neodada Pop-art, fotorealismus Deformace lidské postavy jako výraz ztráty životních jistot Nová figurace Od zrakového klamu ke skutečnému pohybu Op-art, kinetické umění Matematický princip řádu jako podstata neokonstruktismu „Konec zobrazujícího umění“ Jednota formou prostoru v radikální abstrakci a minimalismu Umění akce, instalace Konceptuální umění Tělové umění Zemní umění	OSV Kreativita Hodnoty postoje, praktická etika MED Fungování a vliv médií ve společnosti OSV Mezilidské vztahy MUL Lidské vztahy	Fyzika – optika

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	koláž, prostorová tvorba, počítačová grafika) • V ploše, reliéfu nebo prostorovou geometrickou formou vyjadřuje abstraktní představy (tvar a proměna, tíha – lehkost, rovnováha, klid – neklid) • Vytváří objekty z přírodních nebo umělých materiálů, akci zaznamenává (kresba, digitální foto, video) – skupinová práce v exteriéru nebo interiéru • Spojuje nesourodé předměty formou asambláže • Libovolnými prostředky ztvárňuje některé z „věčných“ témat (prostor, čas, síla, světlo, hmota, dobro – zlo, moc – bezmoc, rodina, láska, cesta...)	Mnohoznačnost výtvarného sdělení, relativizace tradičních hodnot (koneční – nekoneční, umělá kvalita – kýč, přítomnost – minulost...) Využití nových médií ve výtvarném umění (počítačová grafika, video) Postmoderna		

5.12.3 Pravidla pro hodnocení žáků

Kritéria hodnocení vycházejí z platného klasifikačního řádu školy.

5.13 Tělesná výchova (osmileté a šestileté studium)

5.13.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Tělesná výchova je spolu s Výchovou ke zdraví součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Tato vzdělávací oblast je vymezena a realizována vzhledem k věku žáků a prolíná i do ostatních vzdělávacích oblastí. Tělesná výchova směřuje k poznání vlastních pohybových možností a zájmů a k poznávání jejich účinků na tělesnou zdatnost, duševní i sociální pohodu. Pohybové vzdělávání směřuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové. Cílem je schopnost žáka samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do svého denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních potřeb a zájmů, pro optimální a trvalý rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života.

Pohybové vzdělávání nelze rozplánovat přesně k určitému datu u všech žáků najednou. Žáci se odlišují svými somatotypy, genetickými předpoklady, sociálním zázemím (př. vztah rodiny ke sportu), aktuálním zdravotním stavem tak, že není vhodné určovat jednotlivé výstupy (výkony, úroveň dovedností) striktně pro jednotlivé ročníky. Rozptyl ve výsledcích je tak velký, že je možné postupovat pouze podle konkrétně zjištěných dovedností a výkonů jednotlivých žáků a jejich změn (zlepšování). Pohybové schopnosti a dovednosti jsou rozvíjeny postupnými kroky (metodické řady) vždy s ohledem na věk a pohybovou úroveň žáka, s ohledem na vybavenost školy pro jednotlivé disciplíny, která se může v různých časových obdobích měnit atd.

Proto osnovy neobsahují konkrétní postupy, kroky a cvičení, ale obsahují pouze druhy sportů a tělovýchovných aktivit, kterými bude dosaženo daných cílů.

Do výuky TV je zařazováno především průřezové téma Osobnostní a sociální výchova. Všechna jeho podtémata jsou realizována průběžně, vždy s ohledem na intelektuální, fyzickou a smyslovou úroveň žáka. Dalším zařazeným průřezovým tématem je Environmentální výchova.

Nedílnou součástí pohybového vzdělávání je odhalování **zdravotních oslabení žáků**. Pohybový deficit žáků III. nebo II. zdravotní skupiny je kompenzován formou korektivních cvičení, která žák provádí pod dohledem učitele v hodinách povinné TV. Samostatné hodiny Zdravotní tělesné výchovy nejsou na škole realizovány. Osnovy ZTV jsou součástí kapitoly Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.

Rovněž **péče o nadané žáky** je trvalou součástí tělesné výchovy. V hodinách TV je jim věnována individuální péče s ohledem na jejich sportovní růst. Talentovaní žáci se zúčastňují školních, okresních, krajských i celostátních sportovních soutěží. Škola je též ve styku s představiteli a trenéry sportovních oddílů, aby se talentovaní žáci mohli rozvíjet i v oblasti výkonnostního a závodního sportu.

Časové vymezení předmětu

Tělesná výchova se vyučuje ve dvouhodinové týdenní dotaci v každém ročníku nižšího gymnázia. Výuka probíhá ve velké tělocvičně, určené především k míčovým hrám, v malé tělocvičně, určené ke gymnastice, drobným hrám, či k různým formám kondičního cvičení. Příznivého počasí se využívá k výuce her a atletiky na hřišti a na ostatních venkovních plochách v blízkosti školy. Ostatní sporty se mohou dle možností provozovat v nedalekém parku, v klatovském bazénu atd. V sekundě mají žáci možnost se zúčastnit lyžařského kurzu, kde mohou absolvovat výcvik na sjezdovkách, běžkách i na snowboardu, každý podle svého výběru a úrovně svých dovedností. Pro žáky tercií a kvart je organizován sportovní kurz zaměřený na výchovu ke zdravému životnímu stylu.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu Tělesná výchova směřují k vybavení žáků určitými klíčovými kompetencemi tak, aby byli schopni obstát nejen ve škole, ale i v praktickém životě. Jsou to tyto kompetence:

Kompetence k učení

- poznávat vlastní pohybové schopnosti a posoudit jejich rozvoj
- systematicky sledovat vývoj vlastní fyzické zdatnosti

- uvědomovat si souvislost mezi tělesnou kondicí a psychickou pohodou
- používat sportovní terminologii, projevovat základní orientaci v oblasti sportu

Kompetence k řešení problémů

- přemýšlet o problému při ovládnutí nového pohybového návyku
- hledat cesty k ovládnutí nového pohybového návyku
- porovnávat svá vlastní řešení s řešeními spolužáků či obecnými postupy
- řešit problémové situace (např. ve hrách)

Kompetence komunikativní

- uvědomovat si způsob adekvátní komunikace se spolužáky, s učiteli, s veřejností (např. na lyžařském kurzu, v bazénu atd.)
- naslouchat spolužákům při řešení problému (např. herní taktika, plánování a organizování sportovních akcí atd.)
- formulovat vlastní názor (taktika, organizace atd.)

Kompetence sociální a personální

- uvědomovat si a dodržovat pravidla fair play
- spolupracovat s jednotlivci i s kolektivem (družstvo, třída)
- podílet se na vzájemné dopomoci a záchraně v hodinách
- aktivně se zúčastňovat sportovních akcí a soutěží nejen v hodinách TV, ale i ve svém volném čase
- ovládat a řídit svoje chování k dosažení pocitu uspokojení a sebedůvěry

Kompetence občanské

- aktivně se podílet na podpoře aktivního sportování svém i svých spolužáků
- dokázat podat základní první pomoc spolužákům
- akceptovat škodlivost požívání drog a jim podobných látek
- uvědomovat si svá práva a povinnosti v hodinách TV i mimo ně
- respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí v tělocvičnách, na hřišti, ale též při účasti na sportovních soutěžích a na lyžařském kurzu

Kompetence pracovní

- dodržovat pravidla bezpečnosti při TV
- získávat a dodržovat hygienické návyky
- dodržovat pravidla ve sportu i mimo sport
- dokázat zpracovat i vyhodnocovat naměřené výkony

5.13.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: prima

Vyučovací předmět: tělesná výchova

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ				
Žák: - Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší. - Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu. - Využívá bezpečná místa pro hru i ve svém volném čase - Ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	Žák: - Aplikuje zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech. - Předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost. - Upraví pohybové aktivity vzhledem ke zhoršení rozptylových podmínek. - Rozlišuje vhodná a nevhodná místa pro hru - Vede spolužáky ke zodpovědnému přístupu při volbě prostoru pro hry - Dokáže přivolat pomoc v případě ohrožení fyzického i duševního zdraví - Ovládá správný způsob volání na tísňovou linku	- chování na sport. akcích ve škole i mimo školu - základy první pomoci - správné držení těla, dýchání - preventivní pohybová činnost - postup v případě ohrožení - varovný signál, evakuace, zkouška sirén - čísla tísňového volání	OSV Osobnostní rozvoj -rozvoj schopností poznání -sebepoznání, sebepojetí -seberegulace a sebeorganizace -psychohygiena -kreativita Sociální rozvoj -poznávání lidí -mezilidské vztahy -komunikace -kooperace a kompetice Morální rozvoj -řešení problémů a rozhodovací dovednosti -hodnoty, postoje, praktická etika	Biologie
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ				
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech. Činnosti podporující	- Ovládá průpravná, kondiční, relaxační cvičení, herní činnosti adekvátně k věku. - Podle svých předpokladů zlepšuje úroveň výkonů.	pohybové hry - s různým pohybovým zaměřením - soutěživé hry - netradiční hry gymnastika - viz příloha č. 1		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
pohybové učení • Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin, uživatele internetu. • Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu. • Dohodne se na spolupráci i taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji. • Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora. • Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí. • Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché soutěže.	• Podle svých předpokladů zlepšuje techniku a taktiku. • Poznává vhodné rozvojové činnosti. • Rozvíjí komunikaci při TV. • Zorganizuje prostor k realizaci pohybových činností. • Vyjmenuje některé údaje z historie i současnosti sportu. • Aplikuje základní pravidla osvojovaných pohybových činností. • Vysvětlí a přijímá zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech. • Měří výkony a posuzuje pohybové činnosti.	estetické a kondiční formy cvičení s houbou (zejména dívky) - aerobik, funky, step atd., tance, pohybové skladby atletika - průpravná běžecká cvičení - speciální běžecká cvičení - rychlý běh - vytrvalý běh - průpravná odrazová cvičení - skok do dálky - skok do výšky - průpravná cvičení pro hody - hod míčkem <i>sportovní hry</i> (fotbal, volejbal, basketbal, softbal, házená) - základní herní činnosti jednotlivce - základní herní kombinace - utkání podle zjednodušených pravidel - modifikovaná utkání <i>úpoly</i> - úpolové hry <i>plavání</i> (podle podmínek) - zdokonalovací plavecký výcvik <i> bruslení</i> (podle možností) - hokej		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
		- klas. bruslení - in-line - další pohybové činnosti (podle možností a zájmu žáků) - základní tělocvičné názvosloví, smluvené povely, signály - vzájemná komunikace a spolupráce - výběr odpovídající sportovní vý- zbroj a výstroj - orientace v nestandardních podmín- kách - významné soutěže, významní spor- tovci - olympismus -pravidla her, soutěží, závodů -měření výkonů, jejich evidence a vyhodnocování		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ				
Žák: • Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší. • Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu.; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost. • Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu • Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program • Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností. • Využívá bezpečná místa pro hru i ve svém volném čase • Ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	Žák: • Aplikuje zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech. • Předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost. • Upraví pohybové aktivity vzhledem ke zhoršení rozptylových podmínek. • Definiuje význam pohybu pro zdraví • Rozvíjí svoji zdravotně orientovanou zdatnost. • Vytváří cvičení na prevenci a korekci jednostranného zatížení a svalových dysbalancí • Rozlišuje vhodná a nevhodná místa pro hru, vede spolužáky ke zodpovědnému přístupu při volbě prostoru pro hry • Dokáže přivolat pomoc v případě ohrožení fyzického i duševního zdraví • Ovládá správný způsob volání na tísňovou linku	- drogy a jiné škodliviny (anabolika) - chování na sport. akcích ve škole i mimo školu - základy první pomoci - správné držení těla, dýchání - preventivní pohybová činnost - celkové posilování svalového aparátu - rozvoj vytrvalosti - individuální rozcvičení - strečink před výkonem, po výkonu - průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační cvičení - první pomoc při sportu - improvizované ošetření, odsun zraněného - postup v případě ohrožení - varovný signál, evakuace, zkouška sirén - pitný režim při sportovním výkonu - pitný režim na horách - vhodná skladba stravy při pobytu na horách - výběr a způsoby uchovávání potravin na horách	OSV Osobnostní rozvoj -rozvoj schopností poznání -sebepoznání, sebepojetí -seberegulace a sebeorganizace -psychohygiena -kreativita Sociální rozvoj -poznávání lidí -mezilidské vztahy -komunikace -kooperace a kompetice Morální rozvoj -řešení problémů a rozhodovací dovednosti -hodnoty, postoje, praktická etika -odpovědnost za zdraví a bezpečnost vlastní a spolužáků	Biologie Chemie

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
		- prevence nemocí a úrazů na lyžařském výcviku - ochrana před infekcemi v novém prostředí		
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ				
• Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové činnosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech. • Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti. Činnosti podporující pohybové učení • Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin, uživatele internetu. • Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu. • Dohodne se na spolupráci i taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji. • Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora.	• Ovládá průpravná, kondiční, relaxační cvičení, herní činnosti adekvátně k věku. • Podle svých předpokladů zlepšuje úroveň výkonů. • Podle svých předpokladů zlepšuje techniku a taktiku. • Poznává vhodné rozvojové činnosti. • Rozvíjí komunikaci při TV. • Zorganizuje prostor k realizaci pohybových činností. • Vyjmenuje některé údaje z historie i současnosti sportu. • Aplikuje základní pravidla osvojovaných pohybových činností. • Vysvětlí a přijímá zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech. • Měří výkony a posuzuje pohybové činnosti.	pohybové hry - s různým pohybovým zaměřením - soutěživé hry - netradiční hry gymnastika - viz příloha č.1 estetické a kondiční formy cvičení s hudbou (zejména dívky) - aerobik, funky, step atd., tance, pohybové skladby <i>atletika</i> (navázání na metodické řady a postupy z předchozího ročníku) - průpravná běžecká cvičení - speciální běžecká cvičení - rychlý běh - vytrvalý běh - průpravná odrazová cvičení - skok do dálky - skok do výšky - průpravná cvičení pro hody - hod míčkem <i>sportovní hry</i>	OSV Osobnostní rozvoj -rozvoj schopností poznání -sebepoznání, sebepojetí -seberegulace a sebeorganizace -psychohygiena -kreativita Sociální rozvoj -poznávání lidí -mezilidské vztahy -komunikace -kooperace a kompetice Morální rozvoj -řešení problémů a rozhodovací dovednosti -hodnoty, postoje, praktická etika ENV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	Zeměpis

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí. • Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché soutěže. • Spolurozhoduje hry a soutěže. • Zpracuje naměřená data.		(fotbal, volejbal, basketbal, softbal, házená) rozvíjení učiva z předchozího ročníku: - základní herní činnosti jednotlivce - základní herní kombinace - utkání podle zjednodušených pravidel - modifikovaná utkání <i>úpoly</i> - úpolové hry, přetahy přetlaky <i>plavání</i> (podle podmínek) - zdokonalovací plavecký výcvik <i>bruslení</i> (podle možností) - hokej - klas. bruslení - in-line <i>lyžování, snowboarding</i> (lyžařský kurz – podle možností) - běh na lyžích - lyžařská turistika - sjezdové lyžování - snowboarding - nebezpečí hor - výzbroj, výstroj, mazání lyží <i>další pohybové činnosti</i> (podle možností a zájmu žáků) - základní tělocvičné názvosloví,		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
		smluvené povely, signály - vzájemná komunikace a spolupráce - výběr odpovídající sportovní výzbroj a výstroj - orientace v nestandardních podmínkách - významné soutěže, významní sportovci - olympismus - pravidla her, soutěží, závodů - měření výkonů, jejich evidence a vyhodnocování		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ				
Žák: • Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší. • Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu.; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost. • Rozpozná život ohrožující zranění • Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu. Některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem. • Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program • Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností. • Využívá bezpečná místa pro hru i ve svém volném čase • Ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	Žák: • Aplikuje zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech. • Předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost. • Upraví pohybové aktivity vzhledem ke zhoršení rozptylových podmínek. • Definuje význam pohybu pro zdraví • Rozvíjí svoji zdravotně orientovanou zdatnost. • Použije cvičení na prevenci a korekci jednostranného zatížení a svalových dysbalancí • Aplikuje zásady při podezření na přenosné i nepřenosné nemoci • Dodržuje zásady prevence nemocí a úrazů • Identifikuje mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená • Definuje integrovaný záchranný systém • Dodržuje zdravý životní styl	- drogy a jiné škodliviny (anabolika) - chování na sport. akcích ve škole i mimo školu - základy první pomoci - správné držení těla, dýchání - preventivní pohybová činnost - celkové posilování svalového aparátu - rozvoj vytrvalosti - individuální rozcvičení - strečink před výkonem, po výkonu - průpravná, kompenzační, vyrovňovací, relaxační cvičení - první pomoc při sportu - improvizované ošetření, odsun zraněného - postup v případě ohrožení - varovný signál, evakuace, zkouška sirén - zdravý životní styl - pitný režim při sportovním výkonu - vhodná skladba stravy před a po sportovním výkonu - výběr a způsoby uchovávání potravin	OSV Osobnostní rozvoj -rozvoj schopností poznání -sebepoznání, sebezpojetí -seberegulace a sebeorganizace -psychohygiena -fyzická hygiena -kreativita Sociální rozvoj -poznávání lidí -mezilidské vztahy -komunikace -kooperace a kompetice Morální rozvoj -řešení problémů a rozhodovací dovednosti -hodnoty, postoje, praktická etika -odpovědnost za zdraví a bezpečnost vlastní a spolužáků	Biologie Chemie

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
		- prevence nemocí a úrazů - ochrana před infekcemi		
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ				
• Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové činnosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech. • Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti. • Označí zjevné nedostatky pohybové činnosti a jejich možné příčiny. Činnosti podporující pohybové učení • Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin, uživatele internetu • Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu. • Dohodne se na spolupráci i taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji. • Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora.	• Ovládá průpravná, kondiční, relaxační cvičení, herní činnosti adekvátně k věku. • Podle svých předpokladů zlepšuje úroveň výkonů. • Podle svých předpokladů zlepšuje techniku a taktiku. • Poznává vhodné rozvojové činnosti. • Rozvíjí komunikaci při TV. • Zorganizuje prostor k realizaci pohybových činností. • Vyjmenuje některé údaje z historie i současnosti sportu. • Aplikuje základní pravidla osvojovaných pohybových činností. • Vysvětlí a přijímá zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech. • Měří výkony a posuzuje pohybové činnosti.	pohybové hry - s různým pohybovým zaměřením - soutěživé hry - netradiční hry gymnastika - viz příloha č.1 estetické a kondiční formy cvičení s hudbou (zejména dívky) - aerobik, funky, step atd., tance, pohybové skladby kondiční cvičení - s pomůckami (činky, švihadla, medicinbaly, expandery, atd.) - imitace speciálních tréninků - v přírodě atd. atletika (navázání na metodické řady a postupy z předchozího ročníku) - průpravná běžecká cvičení - speciální běžecká cvičení - rychlý běh - vytrvalý běh na dráze i v terénu - průpravná odrazová cvičení - skok do dálky - skok do výšky - průpravná cvičení pro hody	OSV Osobnostní rozvoj -rozvoj schopností poznání -sebepoznání, sebepojetí -seberegulace a sebeorganizace -psychohygiena -kreativita Sociální rozvoj -poznávání lidí -mezilidské vztahy -komunikace -kooperace a kompetice Morální rozvoj -řešení problémů a rozhodovací dovednosti -hodnoty, postoje, praktická etika ENV Lidské aktivity a problémy živ. prostředí Vztah člověka k prostředí	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí. • Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché soutěže. • Spolurozhoduje hry a soutěže. • Zpracuje naměřená data a informace a podílí se na jejich prezentaci.		- hod míčkem <i>sportovní hry</i> (fotbal, volejbal, basketbal, softbal, házená) - rozvíjení učiva z předchozího ročníku: - herní činnosti jednotlivce - herní kombinace - utkání podle zjednodušených pravidel - modifikovaná utkání <i>úpoly</i> - úpolové hry, přetahy přetlaky - základy sebeobrany <i>plavání</i> (podle podmínek) - zdokonalovací plavecký výcvik <i>brushlení</i> (podle možností) - hokej - klas. brushlení - in-line <i>další pohybové činnosti</i> (podle možností a zájmu žáků, vždy s ohledem na věk, pohybovou vyspělost a bezpečnost žáků) - základní tělocvičné názvosloví, smluvené povely, signály - vzájemná komunikace a spolupráce		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
		- výběr odpovídající sportovní výzbroje a výstroje - orientace v nestandardních podmínkách - významné soutěže, významní sportovci - olympismus - pravidla her, soutěží, závodů - měření výkonů, jejich evidence a vyhodnocování		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ				
Žák: • Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší. • Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu.; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost. • Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu • Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program • Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností. • Využívá bezpečná místa pro hru i ve svém volném čase • Rozpozná život ohrožující zranění • Ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	Žák: • Aplikuje zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech. • Předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost. • Upraví pohybové aktivity vzhledem ke zhoršení rozptylových podmínek. • Definuje význam pohybu pro zdraví • Rozvíjí svoji zdravotně orientovanou zdatnost. • Použije cvičení na prevenci a korekci jednostranného zatížení a svalových dysbalancí • Definuje integrovaný záchranný systém • Identifikuje mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená • Uplatňuje ohleduplné chování k ostatním spolužákům, zjm ke druhému pohlaví	- drogy a jiné škodliviny (anabolika) - chování na sport. akcích ve škole i mimo školu - základy první pomoci - správné držení těla, dýchání - preventivní pohybová činnost - celkové posilování svalového aparátu - rozvoj vytrvalosti - individuální rozcvičení - strečink před výkonem, po výkonu - průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační cvičení - první pomoc při sportu - improvizované ošetření, od-sun zraněného - mimořádné události a rizika ohrožení - postup v případě ohrožení - postup v případě požáru - postup v případě povodní - základní stavba, funkce a projevy lidského těla - vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy	OSV Osobnostní rozvoj -rozvoj schopností poznání -sebepoznání, sebepojetí -seberegulace a sebeorganizace -psychohygiena -kreativita Sociální rozvoj -poznávání lidí -mezilidské vztahy -komunikace -kooperace a kompetice -etická stránka vztahů Morální rozvoj -řešení problémů a rozhodovací dovednosti -hodnoty, postoje, praktická etika	Biologie, chemie

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ				
• Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové činnosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech. • Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti. Činnosti podporující pohybové učení • Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin, uživatele internetu. • Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu. • Dohodne se na spolupráci i taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji. • Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora. • Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí. • Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché soutěže.	• Ovládá průpravná, kondiční, relaxační cvičení, herní činnosti adekvátně k věku. • Podle svých předpokladů zlepšuje úroveň výkonů. • Podle svých předpokladů zlepšuje techniku a taktiku. • Poznává vhodné rozvojové činnosti. • Rozvíjí komunikaci při TV. • Zorganizuje prostor k realizaci pohybových činností. • Vyjmenuje některé údaje z historie i současnosti sportu. • Aplikuje základní pravidla osvojovaných pohybových činností. • Vysvětlí a přijímá zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech. • Měří výkony a posuzuje pohybové činnosti.	pohybové hry - s různým pohybovým zaměřením - soutěživé hry - netradiční hry gymnastika - viz příloha č.1 estetické a kondiční formy cvičení s hudbou (zejména dívky) - aerobik, funky, step atd., tance, pohybové skladby, jóga kondiční cvičení - s pomůckami (činky, švihadla, medicinbaly, expandery, atd.) - imitace speciálních tréninků - v přírodě - atd. <i>atletika</i> (navázání na metodické řady a postupy z předchozího ročníku) - průpravná běžecká cvičení - speciální běžecká cvičení - rychlý běh - překážkový běh - vytrvalý běh na dráze i v přírodě - průpravná odrazová cvičení	OSV Osobnostní rozvoj -rozvoj schopností poznání -sebepoznání, sebepojetí -seberegulace a sebeorganizace -psychohygiena -kreativita Sociální rozvoj -poznávání lidí -mezilidské vztahy -komunikace -kooperace a kompetice Morální rozvoj -řešení problémů a rozhodovací dovednosti -hodnoty, postoje, praktická etika ENV Lidské aktivity a problémy živ. prostředí Vztah člověka k prostředí	

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• Spolurozhoduje hry a soutěže. • Zpracuje naměřená data a podílí se na jejich prezentaci.		- skok do dálky - skok do výšky - průpravná cvičení pro hody - hod míčkem - průpravná cvičení pro vrhy - vrh koulí <i>sportovní hry</i> (fotbal, volejbal, basketbal, softbal, házená) rozvíjení učiva z předchozího ročníku: - herní činnosti jednotlivce - herní kombinace - utkání podle zjednodušených pravidel - modifikovaná utkání <i>úpoly</i> - úpolové hry, přetahy přetlaky, odpory - základy sebeobrany <i>plavání</i> (podle podmínek) - zdokonalovací plavecký výcvik <i>brushlení</i> (podle možností) - hokej - klas. brushlení - in-line <i>další pohybové činnosti</i> (podle možností a zájmu)		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
		žáků, s ohledem na věk, pohybovou úroveň a bezpečnost žáků) - základní tělocvičné názvosloví, smluvené povely, signály - vzájemná komunikace a spolupráce - výběr odpovídající sportovní výzbroj a výstroj - orientace v nestandardních podmínkách - významné soutěže, významní sportovci - olympismus -pravidla her, soutěží, závodů -měření výkonů, jejich evidence a vyhodnocování		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
ČINNOSTI A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ, VŠESTRANNĚ ROZVÍJEJÍCÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI				
Žák: • Uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení. • Zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení. • Aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení.	Žák: • Zná základní druhy oslabení, jejich příčiny a možné důsledky. • Zařazuje speciální cvičení na oslabený podpurně pohybový aparát. • Zařazuje cvičení proti oslabení vnitřních orgánů • Zařazuje cvičení proti oslabení smyslových a nervových funkcí • Zařazuje cvičení v návaznosti na vzdělávací obsah TV	- základní pojmy osvojovaných činností - prevence a korekce oslabení - denní režim z pohledu zdrav. oslabení - vědomá kontrola cvičení - nevhodná cvičení a činnosti - lokální a celková relaxace - správné držení těla - posilování určitých partií - zvýšení kloubní pohyblivosti a rozsahu pohybu - správný dýchač stereotyp - hrudní a brániční dýchání při zvýšené zátěži - adaptace na zvýšenou zátěž - cvičení koordinace a rovnováhy - koordinace pohybu - rovnovážné polohy - cvičení s hudebním doprovodem - orientace v prostoru - všechny činnosti vždy s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení	OSV Osobnostní rozvoj -rozvoj schopností poznání -sebepoznání, sebepojetí -seberegulace a sebeorganizace -psychohygiena -kreativita Sociální rozvoj -poznávání lidí -mezilidské vztahy -komunikace -kooperace a kompetice Morální rozvoj -řešení problémů a rozhodovací dovednosti -hodnoty, postoje, praktická etika ENV Lidské aktivity a problémy živ. prostředí Vztah člověka k prostředí	Biologie

5.13.3 Pravidla pro hodnocení žáků

Kritéria hodnocení vycházejí z platného klasifikačního řádu školy.

5.14 Německý jazyk (osmileté a šestileté studium)

5.14.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Německý jazyk vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Další cizí jazyk v rámci vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace.

Cílem výuky předmětu Německý jazyk na nižším gymnáziu je dosáhnout úrovně A1 (event. A1/A2) podle SERR, tedy položit základy osvojení jazyka – vybudovat základní repertoár slovní zásoby týkající se běžných témat každodenního života, včetně jednoduchých frází, a zvládnout základní gramatické struktury a jevy a rozvíjet všechny komunikativní dovednosti, aby žák dokázal rozumět jednoduchým textům a promluvám a byl schopen sám jednoduše reagovat ústně i písemně v rámci nejběžnějších situací.

Nedílnou součástí výuky je i seznamování s reáliemi německy mluvících zemí, s jejich geografii, kulturou, historií a dalšími specifiky. Jejich znalost a pochopení je zvlášť žádoucí, neboť v případě němčiny jde o jazyk našich bezprostředních sousedů, s nimiž nás pojí staletá společná historie s mnoha peripetemi.

Hlavním cílem výuky je rozvoj komunikačních dovedností žáků: porozumění čtenému i vyslechnutému textu, ústního i písemného projevu na příslušné úrovni. Předpokladem pro tyto dovednosti je ovšem solidní zvládnutí gramatiky a slovní zásoby.

Výuka probíhá na základě učebnice Studio 21 A1 (event. A2) z ucelené řady Studio 21, Cornelsen / Fraus, což umožňuje plynule pokračovat na vyšším gymnáziu. Učebnice je k dispozici jak v papírové podobě, tak v elektronické verzi – této výhody žáci mohou využívat nejen ve škole, ale zejména při domácí přípravě - mj. při individuálním nácviku poslechu s porozuměním. Učebnice je schválená doložkou MŠMT.

Kromě základní učebnice jsou do výuky zařazovány i další materiály, např. prezentace vyučujících, které mj. vznikaly v rámci grantového projektu „Přechod na komplexní multimediální výuku na Gymnáziu Jaroslava Vrchlického v Klatovech“ v minulých letech. Dále jsou vyučujícím ve škole k dispozici různé cvičebnice gramatiky a slovní zásoby, časopis Freundschaft aj. Běžně se pracuje s aktuálními materiály z internetu.

Je dbáno na to, aby žáci chápali propojenost předmětu Německý jazyk s dalšími předměty – nejen s ostatními jazyky (systematické kontrastivní srovnávání gramatických jevů i slovní zásoby, uplatnění pokročilejších znalostí angličtiny), ale i dalšími předměty.

Do předmětu jsou zařazeny následující tematické okruhy z průřezových témat:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova

Časové vymezení předmětu

Na nižším stupni gymnázia je vyučovací předmět Německý jazyk zařazen od tercie, je tedy vyučován 2 roky. Časová dotace jsou 3 hodiny týdně, tedy zhruba 100 hodin ročně.

Výuka probíhá zásadně v dělených třídách, tedy ve skupinách s nižším počtem žáků než v běžných třídách a vždy v učebnách s audiovizuálním vybavením (popř. v jazykové laboratoři), jež je hojně využíváno jak pro nácvik poslechu s porozuměním, tak pro osvojování gramatických struktur, jakož i pro zprostředkování informací z oblasti reálií. I žáci jsou od počátku vedeni k užívání audiovizuální techniky a k rozvoji prezentačních dovedností, např. formou vlastních prezentací na různá témata k reáliím.

Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu Německý jazyk jsou žáci vedeni k utváření a rozvoji všech klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- jsou navozovány situace vedoucí k pochopení důležitosti komunikovat v němčině, zejména vzhledem k dalšímu studiu, budoucí profesi i soukromému životu
- žáci jsou vedeni k osvojení správných studijních návyků

Kompetence k řešení problémů

- jsou vytvářeny situace, které nutí žáky řešit jednoduché problémy v cizím jazyce

Kompetence komunikativní

- je nabízen dostatek příležitostí k rozvíjení dovednosti porozumět čtenému a vyslechnutému textu a dovednosti vyjádřit se slovem i písmem
- je dbáno na kultivovanou formu vyjádření

Kompetence sociální a personální

- jsou nabízeny příležitosti k vyzkoušení různých rolí, zaujímání různých postojů vůči okolí
- při skupinové práci se žáci učí kooperaci a toleranci
- žáci se seznamují se společenskými zvyklostmi německy mluvících zemí

Kompetence občanské

- žáci jsou vedeni k respektu k ostatním, slušnosti a zdvořilému vystupování
- umožňujeme žákům poznat alespoň některé zvyklosti německého prostředí a odlišnosti od českého

Kompetence pracovní

- žáci jsou vedeni k efektivnímu využívání studijních materiálů, včetně elektronických.

Péče o nadané žáky

- nadané žáky vedeme k rozvoji talentu, mj. např. k účasti v konverzační soutěži

5.14.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: tercie

Vyučovací předmět: německý jazyk

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI Žák: - Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	Žák: - Orientuje se v čteném a poslechovém textu odpovídající úrovně - Vyhledá ve slovníku potřebné výrazy - Řídí se jednoduchými verbálními pokyny učitele, např. při práci s učebnicí, pohybu ve třídě, řešení jazykových úkolů - Porozumí jednoduchým otázkám souvisejícími s probíranými tématy, jsou-li mu pokládány pomalu a s pečlivou výslovností, např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže znak nebo obrázek, doplní odpověď, vykoná činnost - Porozumí jednoduchým nápisům, popisům, instrukcím, pokynům, příkazům, zákazům na informativních tabulích, s nimiž se setkává v každodenním životě	Zvuková a grafická podoba jazyka základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov, fonetické znaky (pasivně) Gramatika - stavba vět jednoduchých (ozn. a tázací); vět. rámec - osob. a přív. zájm. - sloveso - přít. čas., včet. neprav. tvarů; odl. a neodl. předp.; přít. sloves být a mít - podst. jm. - rod, jedn. a mn. č.; užití členů; 1. a 4. p., 3. p. - zápor - příd. jm. v predikátu - předložky s 4. / 3. p. a další - číslovky zákl. a řad. (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl a porozumění)	OSV Komunikace Kooperace a kompetice SOU Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět ENV Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Český jazyk Anglický jazyk Další cizí jazyky Zeměpis Dějepis Občanská výchova
PRODUKTIVNÍ A INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	- Ústně reaguje na jednoduché výzvy - Použije základní zdvořilostní obraty (např. oslovení,	Tematické okruhy Vlastní osoba a rodina Škola Domov / bydlení		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• Zapojí se do jednoduchých rozhovorů	pozdrav, rozloučení, poděkování) ve velmi krátkých a pomalu vedených rozhovorech • Účastní se jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů, ve kterých poskytne konkrétní informace o sobě, dalších osobách, zvířatech, předmětech, činnostech nebo se na podobné informace zeptá (např. představí sebe či druhé, sdělí věk, kde bydlí, co dělá, vlastní, umí a má rád/nerad, na totéž se zeptá) za použití jednoduchých slovních spojení a otázek	Termíny (kalendářní rok, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny) a denní program, volný čas Orientace v budově, cesta do školy / do práce, doprav. prostředky Reálie Německo, Rakousko, Švýcarsko, zákl. infoprmae Lipsko		
• Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	• Napíše základní údaje o sobě a svém okolí • Napíše / doplní slova nebo slov. spojení číselné i nečíselné povahy týkající se jeho osoby, rodiny, kamarádů, bezprostředního okolí a činností, které běžně vykonává	Jednoduchá sdělení Pozdravy, zdvořilostní fráze Omluva Adresa Blahopřání		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI Žák : - Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se běžných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu - Rozumí základním informacím v krátkých čtených a poslechových textech týkajících se každodenních témat, vyhledá požadovanou informaci	Žák: - Orientuje se v jednoduchém čteném a poslechovém textu - Vyhledá si ve slovníku potřebné výrazy - Porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět vztahujících se k probíraným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, zejména má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam daného slova nebo slovního spojení, vykoná činnost) - Vybere konkrétní informace (např. o předmětech, osobách, zvířatech, činnostech nebo číselných údajích) v krátkém jednoduchém textu, který se vztahuje ke každodenním tématům	Výslovnost průběžný nácvik Gramatika - podst. jm. - přechylování - slovesa – modální (v přít. č.); perfektum prav. a neprav. sloves; rozkaz - předložky – další s 4., 3. p. - příd. jm. - atributivně (skl.) - man vs. es - zájmena - skl.; ukaz. zájm. - údaje množství	OSV Komunikace Kooperace a kompetice SOU Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět MUL Multikulturalita ENV Vztah člověka k prostředí	Český jazyk Anglický jazyk Další cizí jazyky Zeměpis Dějepis Občanská výchova
PRODUKTIVNÍ A INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny,	- Ústně reaguje na běžné výzvy ze života žáka a okolí (vše odpovídá probrané slovní zásobě) - Představí se, sdělí svůj věk, kde bydlí, co dělá, vlastní, umí, má rád/nerad, za použití	Tematické okruhy - Práce a povolání - Město, orientace, popis cesty, aktivity ve městě - Prázdniny, dovolená, cestování, nehoda - Potraviny, jídlo, nakupování		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
školy, volného času a dalších osvojovaných témat • Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	jednoduchých slovních spojení a vět • Sdělí takové informace o členech své rodiny a kamarádech • Popíše skutečnosti (např. předměty, zvířata, činnosti), se kterými se běžně setkává, za použití jednoduchých slovních spojení a vět • Odpoví na jednoduché otázky a sám jednoduché otázky v rámci každodenních témat klade	Oblečení Počasí Lidské tělo, zdraví, nemoci Zdravý životní styl, sport Slovní zásoba Žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů Práce se slovníkem		
• Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	• Sestaví krátký pozdrav, dotaz nebo vzkaz, ve kterém sdělí konkrétní informaci nebo se na ni zeptá (např. jak se má, kde je, co dělá, zda souhlasí či nesouhlasí) za použití základních zdvořilostních obrátů (oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování) • Odpoví písemně s použitím jednoduchých slovních spojení a vět na krátká sdělení či otázky týkající se jeho osoby a kamarádů, zvířat nebo předmětů z jeho okolí a činností, které běžně vykonává	Krátký neformální dopis Pozvání Omluva Reálie Německo, Rakousko, Švýcarsko – geografie turisticky atraktivní města, místa, regiony Berlín		

5.14.3 Pravidla pro hodnocení žáků

Kritéria hodnocení vycházejí z platného klasifikačního řádu školy.

5.15 Francouzský jazyk (osmileté a šestileté studium)

5.15.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Francouzský jazyk se vyučuje jako další cizí jazyk. Výuka vychází ze současných standardů pro základní vzdělání a směřuje k úrovni A1/popř. A2 (podle SERR). Během studia by měl žák získat základní návyky při studiu tohoto cizího jazyka a pečlivě dodržovat pravidla fonetická, pravopisná a gramatická, postupně si osvojovat základní slovní zásobu a schopnost komunikovat ústně i písemně podle požadavků evropského referenčního rámce, přičemž by získával souvislosti i s jinými předměty, aby poznával život a kulturní tradice této jazykové oblasti (viz dále).

Výuka probíhá podle současných, mezinárodně osvědčených a v ČR praxí ověřených učebnic, kde se lineárně řadí jednotlivé gramatické jevy, tematické okruhy a komunikační situace, zároveň se ale jednotlivé dovednosti cyklicky opakují se zvyšováním náročnosti.

V současné době používáme ve výuce metodu Connexions, vč. pracovního sešitu a metodické příručky, kterou postupně nahrazujeme metodou Édito. Výhledově počítáme s přechodem na elektronické učebnice, nicméně Édito není zatím v této verzi vydána.

Kromě konkrétní řady učebnic budou používány i další doplňkové materiály.

Pro studenty francouzštiny bude jednou za dva roky pořádán školou zájezd do Francie. Počítá se střídavě s návštěvou Paříže a jiného francouzského regionu, aby každý student měl možnost během studia se alespoň jednou takovéto cesty účastnit.

Podobnou funkci bude mít i exkurze do Plzně na tradiční dny Francie v podzimních měsících.

Vzhledem k mnohaleté tradici družby Klatovy s městem Poligny a tradicí výměnných pobytů na konci prázdnin počítáme i nadále s organizací týdenního programu pro studenty z družebního města a jejich české hostitele z řad našich studentů. V dalším roce pak s recipročním pobytem našich žáků u jejich přátel v Poligny. Vhodné pro studenty po min. 2 letech studia a v předmaturitních ročnících.

V rámci předmětu Francouzský jazyk budou realizována tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova

Časové vymezení předmětu

Výuka bude probíhat v běžné třídě vybavené audio-video zařízením.

Povinný další cizí jazyk je standardně 3 hodiny týdně pro všechny třídy po celou dobu studia.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Žáci budou vedeni:

- k pevnému osvojení základů mluvené i psané podoby jazyka umožňující dorozumění v běžných situacích každodenního života
- k orientaci v jednoduchém textu
- k vytvoření správných studijních a komunikačních návyků
- k vytvoření správné vazby mezi zvukovou a grafickou podobou jazyka,
- k napodobování a vytváření základních útvarů psaného a mluveného projevu

Učitel

- dává pokyny a organizuje hodinu většinou v cizím jazyce
- zařazuje metody, při kterých mohou žáci napodobit a aktivně obměňovat probírané jevy
- podněcuje žáky, aby se nenechali odradit počátečními obtížemi
- vede žáky, aby důsledně opravovali vlastní chyby

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- vyhledávají informace a třídí je
- konstatují jazykový problém a hledají poučení ve slovníku a gramatic. části učebnic
- navrhnou různá řešení jedné situace
- naslouchají ostatním a kriticky myslí

Učitel:

- zadává žákům přiměřené úkoly
- klade srozumitelné otázky
- s chybami žáků pracuje tak, aby se z nich poučili
- podněcuje žáky ke kultivované diskusi

Kompetence komunikativní

Žáci :

- učí se pozorně vnímat sdělení
- formulují otázky a odpovědi s ohledem na postavení v situaci
- komunikují na dané téma na požadované úrovni
- osvojují si fonetické, lexikální jednotky a gramatické, syntaktické jevy nutné k dorozumění
- obměňují a kreativně vytvářejí další možnosti

Učitel

- motivuje žáky k dalšímu rozšiřování slovní zásoby jako základu pro komunikaci pomocí obrazových a doplňkových materiálů
- poskytuje žákům dostatečný prostor pro dialog
- učí je naslouchat partnerovi a přiměřeně reagovat

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- uvědomují si význam jazyka pro osobní rozvoj a svoji profesionální budoucnost
- učí se chápat uvažování v jiném jazyce
- mohou využít svých znalostí k navázání a udržování písemné komunikace se studenty z Francie
- spolupracují ve dvojicích a ve skupině
- v případě potřeby požádají o pomoc, nebo ji poskytnou

Učitel:

- volí metody, při nichž mohou žáci spolupracovat
- sleduje, zda všichni pracují podle svých možností
- vede žáky k osvojení správných zdvořilostních struktur

Kompetence občanská

Žáci :

- se snaží respektovat názory ostatních
- zodpovědně plní svoje povinnosti
- slušně a zdvořile hájí svůj názor

Učitel:

- vede žáky ke smyslu pro pečlivou práci
- k otevřenosti a smyslu pro čestné jednání
- dodržuje daná pravidla a vede k tomu i žáky
- umožňuje, aby mohli hodnotit podle daných kritérií svoji činnost
- poskytuje jim příležitost, aby si uvědomili kulturní hodnoty vlastní země

Kompetence k podnikavosti

Žáci:

- plní v termínu zadané úkoly
- snaží se zbavit chyb a zlepšovat své výkony
- využívají své znalosti z jiných předmětů

Učitel:

- vede žáky k systematické a pečlivé práci
- k pravidelné přípravě
- podporuje fantazii a kreativitu
- požaduje dodržování termínů pro splnění požadovaného úkolu
- vede žáky ke kritickému myšlení
- k objektivnímu a nezájatému posouzení žákových výkonů

5.15.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: tercie

Vyučovací předmět: francouzský jazyk

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
POSLECH S POROZUMĚNÍM Žák: • Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně • rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat ČTENÍ S POROZUMĚNÍM Žák • rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům • rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud	Žák: • Získává základní návyky při studiu jazyků • Rozlišuje zvukovou a pravopisnou podobu hlásek • Správně vyslovuje a čte • Napíše diktát v rozsahu probírané látky • Hláskuje a zapíše hláskované jméno • Rozumí jednoduché otázce • Odpoví na jednoduchou otázku • Položí jednoduchou otázku • Zaznamená diktované číselné údaje • Čte číselné údaje – ceny, hodiny, tel. čísla • Orientuje se v jednoduchém čteném i slyšeném textu a vyhledá v něm potřebné informace	Zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Slovní zásoba –žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem Tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, dopravní prostředky, kalendářní rok, (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), Reálie zemí příslušných jazykových oblastí Základní komunikační situace každodenního života (základy společenských norem v ústním a písemném projevu, pozdrav, představování, pozvat, přijmout, odmítnout pozvání, telefonovat, domluvit schůzku, rozumět časovým údajům, poskytnout údaje o čase(hodiny) zdvořile požádat o informaci, poskytnout informaci, nechat vzkaz, vyjádřit	OSV Rozvoj schopností poznání Komunikace Kooperace a kompetice Sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace Kreativita Poznávání lidí ENV Vztah člověka k prostředí SOU Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět OSV SOU Jsme Evropané MUL Multikulturalita	Český jazyk Zeměpis Dějepis Biologie ZSV

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci		souhlas, nesouhlas, omluvit se Reálie Symboly Francie a ČR Hlavní zeměpisné údaje Paříž Zkušenosti z cest Zvyky, svátky Typic. rysy život. stylu		
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
MLUVENÍ Žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá PSANÍ žák - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	- Komunikuje v rozsahu slovní zásoby a probraných gramatických struktur dané učebnice - Napodobí požadovaný písemný útvar a vytvoří vlastní text	Písemně: jednoduchá sdělení, adresa, blahopřání, pozdrav a dopis z prázdnin, omluva, žádost přehledný program dne Tematické okruhy: domov, rodina, škola, volný čas, zájmová činnost, tradice a svátky důležité zeměpisné údaje		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení				
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
• Vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života • reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jedno-duchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů • s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků • zapojí se případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích	• Naváže kontakt s konkrétní osobou • Naučí se zpaměti a obměňuje vzorový dialog • Aktivně užívá osvojené konverzační obraty	Gramatické jevy – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) (člen určitý, neurčitý, vynechávání členu, pádové podoby členů, množ. číslo podst. jmen, žen. rod a mn. č. příd. jmen, shoda, osob. zájmena samost. a nesam., zájmeno on, ukaz. a přív. zájm. nesam, zájm. tázací a vztažná, základní číslovky 1- 1 000, slovesa typu parler a finir, pomocná slovesa être, avoir, aller, nepravidelná slovesa, présens, rozk. způsob., blíz. budoucnost, příslovce, předložky, pořádek slov, tři typy otázky, zápor, vazba il y a, spojky et, mais, parce que, que, si)		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
Žák: • Rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma • identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace • rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy • odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu • užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení • využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů	Žák: • Správně frázuje a dodržuje • povinné vázání • Pečlivě dodržuje fonetické protiklady • Rozumí popisu člověka, města, cesty někam • Rozumí dennímu programu programu, plánům do budoucna • Porozumí jednoduchému příběhu • Uvede možnosti, podmínky určité činnosti • Reprodukuje vyslechnutý příběh • Rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám • Rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje • Rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku • Zeptá se na cestu, dá radu, příkaz, zeptá se na příčinu, účel nějaké situace, vysvětlí příčinu a účel	Gramatické jevy – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) Dělivý člen, přechylování jmen, stupňování příd. jmen a příslovčí, zájmenné předměty a jejich pořadí, en, y, číslovky řadové, zlomky, passé composé a pravopisná shoda s être a avoir jednoduchý bud. čas, subjonctif přítomný, odvozování příslovčí z příd. jmen, předložky a příslovce s časovým významem, spojky parce que, pour Reálie Frankofonní země Stavby a umělecké památky Zeměpisné zajímavosti Příroda ve Francii Životní styl Doprava ve městě	OSV Komunikace Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Poznávání lidí DEM Principy demokracie formy vlády a způsoby rozhodování MUL Multikulturalita SOU Evropa a svět nás zajímá ENV Vztah člověka k prostředí	Zeměpis

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
		Třídění odpadu		
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
• srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata • formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně • logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma • sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek • Jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s tím související • shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace • využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma	• Charakterizuje lidi, porovná jejich zevnějšek a chování • Zeptá se na cestu, dá radu, příkaz, zeptá se na příčinu, účel nějaké situace, vysvětlí příčinu a účel • Napíše jednoduchou zprávu, žádost, osobní dopis • Poskytne požadované informace • Sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích • Vyplní základní údaje do formulářů • Reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace • Napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět	Tematické okruhy Jídlo, stravování, denní režim lidské tělo, zdraví, , oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, zvířata, příroda, počasí Komunikační situace Předat a přijmout dárek Zeptat se na cestu, vysvětlit cestu,dát instrukce a doporučení Žádat o radu, pomoc Nabídnout pomoc Popsat místo, město, památky Popsat osobu a charakterizovat ji Příbuzenské vztahy Popsat svůj den Vyjádřit názor, postoj, pocity, jistotu, nejistotu nadšení, zklamání, nutnost Vyprávět příběh, sdělit informaci o počasí, bydlení, zařízení bytu, o prázdninách a plánech do budoucna		Dějepis ZSV Výtvarná výchova Biologie Zeměpis
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
• Vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a	• Komunikuje v rozsahu probíraných lexikálních a gramatických jevů	Ústně i písemně		Dějepis Občanská výchova Zeměpis

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života • reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů • s jistotou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků • zapojí se případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích				Výtvarná výchova Biologie Zeměpis

5.15.3 Pravidla pro hodnocení žáků

Kritéria hodnocení vycházejí z platného klasifikačního řádu školy.

5.16 Ruský jazyk (osmileté a šestileté studium)

5.16.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Ruský jazyk naplňuje očekávané výstupy vzdělávací oboru Další cizí jazyk, který patří do vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, a souvisejících průřezových tematických okruhů Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání.

Jde o následující průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

Výuka se orientuje na rozvíjení komunikativní kompetence žáků, a to zejména v poslechu s porozuměním a v hovoru ve spojení s dovednostmi čtení a psaní. Vzhledem ke specifčnosti počáteční fáze výuky se klade velký důraz na zvukovou a grafickou stránku jazyka.

Podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky má být v případě výuky cizího jazyka dosaženo po dvou letech úrovně typu A1/A2: „Rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho/jí bezprostředně týkají (např. základní informace o něm/ní a jeho/její rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání). Dokáže komunikovat prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. Umí jednoduchým způsobem popsat svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jeho/její nejnaléhavějších potřeb.“

Časové vymezení předmětu

Vyučovací předmět Ruský jazyk je určen žákům tercie a kvarty víceletého gymnázia, a to vždy s tříhodinovou týdenní dotací. Realizuje se ve skupině nejméně 12 žáků podle učebnice schválených MŠMT Klass! 1-2. Výuka ruštiny probíhá ve třídě vybavené audiovizuální technikou, případně v multiučebně.

Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu Ruský jazyk využíváme pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí výchovné a vzdělávací postupy, které žákům umožní:

Kompetence k učení

- pochopit důležitost schopnosti komunikovat v dalším cizím jazyce pro budoucí studium i praktický život,
- využívat komunikační příležitosti pro používání ruského jazyka,
- samostatně pracovat s dvojjazyčnými a výkladovými slovníky.
- osvojit si správné učební návyky

Kompetence k řešení problémů

- řešit jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí,
- porovnávat stavbu ruského a českého jazyka, vyhledávat shody a odlišnosti,
- naučit se opsat obsah myšlenky, chybi-li slovní zásoba.

Kompetence komunikativní

- porozumět jednoduchému sdělení v ruštině,
- rozumět promluvě a přiměřenému textu v ruštině,
- umět zformulovat jednoduché myšlenky rusky,
- nebát se používat i nedokonale zvládnutý cizí jazyk,
- využívat dovednosti osvojené v ruském jazyce k navázání kontaktu s rusky mluvící osobou.

Kompetence sociální a personální

- v jednoduchých situacích vyžádat a poskytnout pomoc, radu,

- uvědomovat si společné rysy lidí z různého jazykového prostředí,
- spolupracovat v rusky hovořící skupině na jednoduchém úkolu.

Kompetence občanské

- získat představu o zvycích v rusky mluvících zemích a porovnávat je se zvyky našimi,
- vcítit se do problémů minorit ve světě i u nás
- srovnávat ekologické a environmentální otázky týkající se rusky mluvících zemí a České republiky

Kompetence pracovní

- správně používat studijní materiály a jazykové příručky pro samostatné studium

5.16.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: tercie

Vyučovací předmět: ruský jazyk

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
Žák: - Rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám - Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a adekvátně na ně reaguje - Rozumí jednoduchým informačním nápisům	PŘEDAZBUKOVÉ OBDOBÍ Žák: - Osvojí si fonetické jevy cestou globální nápodoby i na konkrétních cvičeních (např. na redukci samohlásek, na přízvuk, měkké a tvrdé souhlásky, intonační konstrukce) - Na základě poslechu si osvojuje ruskou intonaci, správnou výslovnost - Rozvíjí ústní projev na základě imitativního osvojování ruské výslovnosti, slovní zásoby a jednoduchých morfologických a syntaktických struktur	Pokyny a instrukce Dialogy našich mluvčích, zpočátku pomalejší, později v běžné rychlosti promluvy Fonetické rozcvičky (říkanky, písničky)	OSV Rozvoj schopností poznávání – označení předmětů v bezprostředním okolí Poznávání lidí naslouchání spolužákům, schopnost reprodukce Komunikace – dialogy, monology Mezilidské vztahy – škola, rodina Sebepoznání a sebepojetí – jednoduchá charakteristika sebe sama SOU Evropa a svět nás zajímá MUL Kulturní difference	
- Vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby - Rozumí obsahu a smyslu krátkého jednoduchého textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu,	AZBUKOVÉ OBDOBÍ - Seznámí se s tiskací a psací azbukou - Nacvičuje čtení - Písmena nejprve čte, potom píše - Postupně rozšiřuje slovní zásobu - Řeší jednoduché situace související se seznamováním	Technika čtení Otázky a odpovědi Písemná podoba různých forem sdělení (pozdrav, blahopřání) Tematické okruhy: Já a moje rodina		Cizí jazyky Český jazyk a literatura Občanská výchova Zeměpis

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat • V textu vyhledá potřebnou informaci a odpoví na otázku • Používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník • Naváže kontakt s konkrétní osobou	• Písemně sestaví jednoduché sdělení (pozdrav, blahopřání) • Nacvičuje scénky, pásma (říkanky, písně, přísloví, rčení, rozpočítadla)	• Já a moje třída, • Volný čas, záliby, • Povolání • kalendářní rok (roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny) • Narozeniny, blahopřání, dárky		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
Žák: - Sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, - Vyplní základní údaje do formulářů - Reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace - Napiše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět	Žák: - Čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché audioorálně připravené texty - Udrží pozornost pro porozumění obsahu sdělení - Stručně sdělí obsah přiměřeně obtížného textu - Písemně obměňuje krátké texty - Vyhledá základní poznatky o zemích dané jazykové oblasti - Ústně i písemně vyjádří svůj názor, zážitky, dojmy a přání - Sestaví krátkou zprávu či sdělení na zadané nebo zvolené téma	Dialogy našich i rodilých mluvčích (s postupně přiměřeně rostoucí náročností jazykových projevů) Čtení tiché i hlasité Práce se slovníkem Vedení telefonického rozhovoru Sestavení textu jednoduchého dopisu a odpověď na něj Nejdůležitější zeměpisné údaje Práce s autentickými materiály z ruskojazyčného prostředí – časopisy, knížky, obrazové materiály, prospekty, práce s internetem, video Popis osoby, předmětu, místa, situace, děje, činnosti Základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	OSV Komunikace Poznávání lidí – naslouchání spolužákům, schopnost reprodukce SOU Jsme Evropané MUL Multikulturalita (beseda) ENV Vztah člověka k prostředí MED Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení MUL Lidské vztahy – vztahy mezi kulturami SOU Evropa a svět – naši sousedé v Evropě, lidová slovesnost Objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Evropa MED Tvorba mediálního sdělení	Český jazyk a literatura Cizí jazyky Občanská výchova Zeměpis Informatika Výtvarná výchova Hudební výchova Dějepis
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
Zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované kon-	Řeší jednoduché situace související se zahájením,	Tematické okruhy: Město,		

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
verzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů, poskytne požadované informace	vedením a ukončením rozhovoru (i telefonického) a se získáváním a poskytováním základních místních, časových i jiných informací	• Dopravní prostředky • Sport • Vzhled člověka • Oblékání, nákupy • Svátky, tradice, zvyky, • Jídlo, zdraví • Příroda, počasí, zvířata • Ruské reálie • Osobní dopis, životopis.		

5.16.3 Pravidla pro hodnocení žáků

Kritéria hodnocení vycházejí z platného klasifikačního řádu školy.

5.17 Práce s počítačem (osmileté studium)

5.17.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Studenti jsou vedeni k správnému užívání hardware, software a počítačových sítí poutavou a zábavnější formou s důrazem na praktické užití počítačů.

Důraz je také kladen na rychlé a přesné vyhledávání informací na internetu a na základy práce s cloudem.

Studenti aktivně využívají lokální počítačovou síť školy.

Nejdůležitější integrovaná průřezová témata: Mediální výchova, Osobnostní a sociální výchova.

Časové vymezení předmětu

Vyučovací předmět je realizován v sekundě osmiletého studia po jedné hodině týdně.

Třídy jsou děleny do dvou skupin, aby bylo možné zajistit aktivní činnost studentů na počítači a také individuální přístup ke studentům, který respektuje jejich rozdílné vstupní znalosti a praktické zkušenosti.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- zadávanými úkoly vést žáky k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě. Pro toto poznávání využívat zkušeností s jiným SW, nápovědu u jednotlivých programů, literaturu apod.

Kompetence k řešení problémů

- vést k tvořivému přístupu při řešení úloh
- podporovat pluralitu při řešení problémových úloh
- využívat informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- vést žáky k nalézání řešení problémových úloh, k jejich praktickému provedení
- při hledání správného způsobu řešení úkolu podporovat konzultace s vyučujícím

Kompetence komunikativní

- pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie, práce žáci odevzdávají prostřednictvím počítačové sítě
- při komunikaci dodržovat vžité konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)

Kompetence sociální a personální

- při práci vést žáky k rozplánování práce, hlídání časového harmonogramu apod.

Kompetence občanské

- seznamovat se základními vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...).

Kompetence pracovní

- dodržovat bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou

5.17.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmět

Ročník: sekunda

Vyučovací předmět: práce s počítačem

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
Žák: • Při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty • Vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích • Pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru • Pracuje s obrázkem v grafickém editoru • aplikuje algoritmický přístup k řešení problému.	Žák: • Řeší a předvádí jednoduché samostatné úkoly, které ho učí samostatné tvůrčí práci na počítači s využitím elektronické dokumentace, internetu a standardních nástrojů. • Je schopen porozumět nejzákladnějším algoritmickým konstrukcím zapsaných ve zjednodušené formě.	Seznámení s PC Základy vyhledávání na internetu Základní služby sítě Internet Základy práce s textovým editorem Základy práce s grafickým editorem a digitální fotografií. Základy algoritmizace	OSV Rozvoj schopností poznávání Psychohygiena Kreativita	Fyzika Matematika Estetická výchova – výtvarná výchova

5.17.3 Pravidla pro hodnocení žáků

Kritéria hodnocení vycházejí z platného klasifikačního řádu školy.

5.18 Konverzace v anglickém jazyce

5.18.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Jedná se o doplňující vyučovací předmět, který souvisí se standardní výukou anglického jazyka. Vyučovacímu předmětu je věnována jedna hodina týdně (tzv. disponibilní hodina) v tercii. Cílem vyučování je dosažení co nejvyšších standardů v řečové komunikaci pro danou věkovou kategorii.

Výuka může probíhat ve standardních učebnách a její obsah, tj. náměty promluv, řešení problémových situací bude harmonovat s učebnicí ze standardních hodin.

Průřezová témata spojená s výukou:

- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Environmentální výchova
- Mediální výchova
- Výchova demokratického občana
- Osobnostní a sociální výchova

Časové vymezení předmětu

Jedná se o hodinový předmět, a tedy celkový počet hodin ve školním roce bude asi 35. Studenti budou pracovat v menších skupinách 12-15 žáků. Efektivita výuky bude záležet na organizačně-metodických schopnostech vyučujícího a kvalitě audio-vizuálních pomůcek.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- učitel klade důraz na význam komunikace v cizím jazyce v moderním světě.
- rozvíjí se schopnost poznávání a vyhledávání informací o anglicky hovořících zemích. Probíhají jednodušší diskuse vycházející z reálií anglické jazykové oblasti.

Kompetence k řešení problémů

- při zadaných řečových situacích je žák připravován na improvizovanou komunikaci s rodilým mluvčím.

Kompetence komunikativní

- do výuky jsou zařazovány četné nahrávky promluv rodilých mluvčích. Studenti střídají poslechy, kratší reakce i delší promluvy na zadané téma. Vyučující dbá na kulturu promluvy i správnou výslovnost. Je-li to možné, návštěvníkem hodin mohou být i rodilí mluvčí.

Kompetence sociální a personální

- vyučující střídá zadávání individuálních úkolů se skupinovou prací, při debatách nad rozdílnými názory poukazuje na důležitost tolerance a respektu.

Kompetence občanské

- hojně budou využívány odkazy na reálie anglicky mluvících zemí s pokročilým demokratizačním vývojem. Široké spektrum v tomto ohledu nabízí vzdálenější i nedávná historie.

Kompetence pracovní

- organizace výuky a přípravy na ni musí navádět studenta k systematičnosti a co největší efektivitě.

5.18.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: tercie

Vyučovací předmět: konverzace v anglickém jazyce

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
Žák: • Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích • Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech • Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	Žák • rozumí jednoduchému textu, promluvě, konverzaci na daná témata. • Vyžádá si informaci. • Podá základní informaci. • Sestaví jednoduché ústní i písemné sdělení. • Domluví se v běžných situacích. • Dbá na správnou výslovnost. • Rodina, mé místo ve společnosti, vlastnosti, popis osoby. • Zájmové činnosti a nakládání s volným časem. • Sportovní aktivity – individuální, školní akce. • Srovnání vánočních zvyků – české, anglické, americké prostředí. • Naše vlast, naše město – pohled obyvatele – pohled cizince. • Typy filmů, jejich hodnocení. • Nákupy předmětů denní potřeby, návštěva restaurace, objednání jídla, placení, jednotlivé obchody ve městě. • Turistické zajímavosti a plánování jejich návštěvy.	Můj domov, moje rodina a já Talking about me, my family, personal profile Volný čas a záliby Leisure time and hobbies Sport, péče o zdraví, jídlo Sport, krepiny healthy, food Vánoce Christmas Moje země, moje město My country, my town Bydlení Our house, flat, my room Filmy a herci Watching films, famous actors Oblečení a nakupování Shopping Cestování Famous places, planning a trip Holidays	SOU Objevujeme Evropu a svět. ENV Lidské aktivity a problémy životního prostředí MED Fungování a vliv médií ve společnosti. Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení. MUL Kulturní difference Lidské vztahy Etnický původ DEM Občanská společnost a škola OSV Mezilidské vztahy Hodnoty, postoje, praktická etika	Občanská výchova Hudební výchova Český jazyk a literatura Zeměpis Dějepis

5.18.3 Pravidla pro hodnocení žáků

Kritéria hodnocení vycházejí z platného klasifikačního řádu školy.

5.19 Španělský jazyk (osmileté a šestileté studium)

5.19.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Španělský jazyk vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Další cizí jazyk. Během dvouletého studia na nižším gymnáziu se předpokládá, že žák bude získávat základní návyky při studiu tohoto cizího jazyka a pečlivě dodržovat pravidla fonetická, pravopisná a gramatická. Postupně bude získávat základní slovní zásobu a schopnost komunikovat ústně i písemně podle požadavků Společného evropského referenčního rámce A1, popřípadě A2. Pro výuku jsou používány materiály a učebnice schválené MŠMT.

Žák by dále měl získávat souvislosti i s jinými předměty, poznávat život a kulturní tradice hispánské jazykové oblasti.

V rámci předmětu Španělský jazyk budou realizována tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova

Časové vymezení předmětu

Výuka bude probíhat 3 hodiny týdně, v tercii a kvartě, v dělené třídě vybavené audio-video zařízením.

Na toto pak dále bude navazovat čtyřleté studium (kvinta, sexta, septima, oktáva) při třech hodinách týdně.

Základním studijním materiálem budou mezinárodně uznávané učebnice. Jako doplňující materiál budou využívány periodika, časopisy, literatura. Nedílnou součástí je pak práce s internetem.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- plně pochopit schopnost a možnosti komunikovat tímto jazykem
- osvojit základy mluvené i psané podoby jazyka
- dorozumění se v běžných situacích každodenního života
- orientovat se v jednoduchém textu
- vytvářet správné studijní návyky
- dávat pokyny a organizovat hodinu většinou v cizím jazyce
- vést žáky, aby opravovali vlastní chyby

Kompetence k řešení problémů

- vyhledávat a třídit informace
- vyhledat ve slovníku
- navrhnout různá řešení jedné situace
- tvořit otázky pro získání informací, umět také na dané otázky odpovědět

Kompetence komunikativní

- komunikovat na dané téma na požadované úrovni
- osvojovat si fonetické, lexikální, gramatické a syntaktické jevy nutné k dorozumění
- aktivní vyhledávání potřebných slov a schopnost jejich využití pro různé situace
- formulovat otázky a odpovědi

Kompetence sociální a personální

- uvědomovat si význam jazyka pro osobní rozvoj a svoji profesionální budoucnost
- učit se chápat uvažování v jiném jazyce, nebát se jej použít
- spolupracovat ve skupině

- v případě potřeby požádat o pomoc, nebo ji poskytnout

Kompetence občanské

- snažit se respektovat názory ostatních, asertivně komunikovat – slušně a zdvořile hájit svůj názor, názor své skupiny
- dodržovat daná pravidla, obstát při názorové konfrontaci
- uvědomovat si kulturní hodnoty vlastní země v souvislosti s kulturou hispánských zemí

Kompetence pracovní

- snažit se zbavit chyb a zlepšovat své výkony, plnit zadané úkoly v termínu
- využívat své znalosti z jiných předmětů, zejména pak geografie historie
- pracovat s fantazií a kreativitou, využívat internetu jako prostředku „rychlého cestování světem“

5.19.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: tercie

Vyučovací předmět: španělský jazyk

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
Žák: • Vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty • složené ze známé slovní zásoby • Rozumí známým každodenním výrazům, základním frázím a jednoduchým větám • Rozumí obsahu a smyslu složitějšího textu • v textu vyhledá potřebnou informaci a dokáže ji zhodnotit, odpovědět, rozvinout • Používá slovníky učebnice a dvojjazyčný slovník • vyhledává potřebné informace na netu	Žák: • Správně intonuje a dodržuje přízvuk • Zvládá tempo řeči • Dokáže převyprávět text, dokáže pracovat s poslechem • Charakterizuje postavy, jejich profese i lidské vlastnosti • Dokáže popsat prostředí v němž žije	Gramatické jevy: Rod mužský/ženský člen určitý, neurčitý, Pádové podoby členů s předl.de, a Množ. číslo podst./příd. jmen Osobní zájmena samost. a nesamostatná Ukaz. a přív. zájmena Záj. tázací a vztažná Reflexivní zájmena Základní číslovky Přítomný čas sloves pravidelných a nepravidelných Slovesa být –nacházet se existovat (HAY-ESTAR-SER) Zvrat. slovesa Imperativ Příslovce Předložky a pády	OSV Rozvoj schopností poznání Komunikace Kreativita Poznávání lidí ENV Vztah člověka k prostředí SOU Evropa a svět Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané MUL Multikulturalita	OV, Dějepis
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
• Vyplní o sobě základní údaje v jednoduchém formuláři • Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného a jeho nejbližšího okolí	• Komunikuje v rozsahu slovní zásoby a probíraných gramatických struktur • Popíše člověka, město, cestu někam	Písemně: jednoduchá sdělení, adresa, blahopřání, pozdrav, omluva, žádost, projekt na dané téma v přiměřeném rozsahu	MUL Multikulturalita	Zeměpis Dějepis

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
Napíše jednoduchá sdělení a odpověď	- Napíše, sdělí svůj denní program - Vypráví jednoduchý příběh	Tematické okruhy: domov, rodina, město, povolání, jídlo volný čas, zájmová činnost, tradice a svátky Latinská Amerika Reálie: Hispanoamérica Espana Madrid		
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
- Zapojí se do jednoduchých rozhovorů - poskytne požadované informace	- Naváže kontakt - Imituje vzorový dialog - Napodobí požadovaný písemný útvar a vytvoří vlastní text, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Základní komunikační situace každodenního života: základy společenských norem – pozdrav, představování, vyjádřit souhlas, nesouhlas, omluvit se		
POSLECH A ČTENÍ S POROZUMĚNÍM				
Žák: - Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Žák: - Správně intonuje a dodržuje přízvuk - Zvládá tempo řeči - Dokáže převyprávět text, dokáže pracovat s poslechem - Charakterizuje postavy, jejich profese - Dokáže popsat prostředí v němž žije	Gramatické jevy: Rod mužský/ženský člen určitý, neurčitý, Pádové podoby členů s předl.de, a Množ. číslo podst./příd. jmen Osobní zájmena samost. a nesamostatná Ukaz. a přív. zájmena Záj. tázací a vztažná Reflexivní zájmena Základní číslovky Přítomný čas sloves pravidelných a	OSV Rozvoj schopností poznání Komunikace Kreativita Poznávání lidí ENV Vztah člověka k prostředí SOU Evropa a svět Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané	OV, Dějepis

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	Učí se používat abecední slovník učebnice a dvojazyčný slovník	nepravidelných Slovesa HAY-ESTAR-SER Zvrat. slovesa Příslovce Předložky a pády	MUL Multikulturalita	
MLUVENÍ A PSANÍ				
- Vyplní o sobě základní údaje v jednoduchém formuláři - Napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného a jeho nejbližšího okolí - Zapojí se do jednoduchých rozhovorů - Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	- Komunikuje v rozsahu slovní zásoby a probraných gramatických struktur - Popíše člověka, město, cestu někam - Napiše, sdělí svůj denní program - Vypráví jednoduchý příběh - Naváže kontakt - Imituje vzorový dialog - Napodobí požadovaný písemný útvar a vytvoří vlastní text, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Písemně: jednoduchá sdělení, adresa, blahopřání, pozdrav, omluva, žádost, projekt na dané téma v přiměřeném rozsahu Tematické okruhy: domov, rodina, město, povolání, jídlo volný čas, zájmová činnost, tradice a svátky Latinská Amerika Reálie: Hispanoamérika España Madrid Základní komunikační situace každodenního života: základy společenských norem – pozdrav, představování, vyjádřit souhlas, nesouhlas, omluvit se	MUL Multikulturalita	Zeměpis Dějepis

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
Žák: - Vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty - Rozumí známým každodenním výrazům, - Zapojí se do jednoduchých rozhovorů - Rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje - Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkající se každodenních témat - Používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník	Žák: - Správně frázuje, intonuje a dodržuje přízvuk - Váže slova a věty - Napíše, sdělí svůj denní program, plány do budoucna - Vypráví jednoduchý příběh - Uvede možnosti, podmínky určité činnosti - Reprodukuje vyslechnutý příběh	Gramatické jevy: - Stupňování příd. jmen a příslovceí - Samostat.záj.m. přivlastňovací - ukazovací, tázací - Jednoduchý bud. čas - Vazba muset, mít povinnost (<i>TENER QUE+inf.</i>) - Minulý čas – prostý, složený, souminulý - Existenciální výrazy - Nepravidelná slovesa	OSV Komunikace Kreativita Poznávání lidí DEM Způsoby státního zřízení MUL Multikulturalita SOU Evropa a svět nás zajímá ENV Vztah člověka k prostředí	Zeměpis OV
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
- Odpovídá na otázky, které se týkají jeho samotného, rodiny, kamarádů a podobné otázky pokládá - Reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, - Napíše jednoduchá sdělení a odpoví - Mluví o zájmech, potřebách, povinnostech	- Charakterizuje lidi, porovná jejich zevnějšek a chování - Napíše jednoduchou zprávu, žádost, osobní neformální dopis (mail)	Komunikační situace Oslava Žádat o radu, pomoc, vyhledat pomoc u lékaře Vyjádřit názor, postoj, pocity, jistotu, nejistotu nadšení, zklamání		Biologie Český jazyk
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
Zapojí se do jednoduché, konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů, dokáže reagovat na podněty	Zapojí se do komunikace o své rodině, městě, zemi, kamarádech	Reálie Hudba, počasí, oslava, výtvarné umění ...Ve Španělsku a v zemích LA		Zeměpis Dějepis Výtvarná výchova Hudební výchova

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	Komunikuje v běžných každodenních situacích			
POSLECH A ČTENÍ S POROZUMĚNÍM				
Žák: - Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkající se každodenních témat - Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - Rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	Žák: - Správně frázuje, intonuje a dodržuje přízvuk - Váže slova a věty - Napíše, sdělí svůj denní program, plány do budoucna - Vypráví jednoduchý příběh - Uvede možnosti, podmínky určité činnosti - Reprodukuje vyslechnutý příběh	Gramatické jevy: - Stupňování příd. jmen a příslovců - Samostat.záj. přivlastňovací ukazovací, tázací - Jednoduchý bud. čas - Vazba <i>TENER QUE+inf.</i> - Minulý čas prostý - Existenciální výrazy - Nepravidelná slovesa	OSV Komunikace Kreativita Poznávání lidí DEM Způsoby státního zřízení MUL Multikulturalita SOU Evropa a svět nás zajímá ENV Vztah člověka k prostředí	Zeměpis OV
MLUVENÍ A PSANÍ				
- Odpovídá na otázky, které se týkají jeho samotného, rodiny, kamarádů a podobné otázky pokládá - Zapojí se do jednoduchých rozhoovorů	- Charakterizuje lidi, porovná jejich zevnějšek a chování - Napíše jednoduchou zprávu, žádost, osobní neformální dopis (mail)	Komunikační situace - Oslava - Žádat o radu, pomoc, vyhledat pomoc u lékaře - Vyjádřit názor, postoj, pocity, jistotu, nejistotu		Biologie Český jazyk Zeměpis Dějepis Výtvarná výchova

Výstupy	Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	• Zapojí se do komunikace o své rodině, městě, zemi, kamarádech • Komunikuje v běžných každodenních situacích	nadšení, zklamání Reálie Hudba, počasí, oslava, výtvarné umění ... Ve Španělsku a v zemích LA		Hudební výchova

5.19.3 Pravidla pro hodnocení žáků

Kritéria hodnocení vycházejí z platného klasifikačního řádu školy.

6 *Učební osnovy nepovinných předmětů*

6.1 Seznam nepovinných předmětů

1. Francouzský jazyk (Fjn)
2. Německý jazyk (Njn)

Pozn.: Nabídka nepovinných předmětů je pouze orientační. Budou nabízeny podle zájmu studentů.

6.1.1 Francouzský jazyk (Fjn)

Ročník: prima – kvarta (začátečníci)

Vyučovací předmět: francouzský jazyk

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
Žák: • Získává základní návyky při studiu jazyků • Rozlišuje zvukovou a pravopisnou podobu hlásek • Správně vyslovuje a čte • Napíše diktát v rozsahu probírané látky • Hláskuje a zapíše hláskované jméno • Rozumí jednoduché otázce • Odpoví na jednoduchou otázku • Položí jednoduchou otázku • Zaznamená diktované číselné údaje • Čte číselné údaje – ceny, hodiny, tel. čísla • Orientuje se v jednoduchém čteném i slyšeném textu a vyhledá v něm potřebné informace • Komunikuje v rozsahu slovní zásoby a probraných gramatických struktur dané učebnice • Napodobí požadovaný písemný útvar a vytvoří vlastní text	Základní komunikační situace každodenního života (základy společenských norem v ústním a písemném projevu, pozdrav, představování, pozvat, přijmout, odmítnout pozvání, telefonovat, domluvit schůzku, rozumět časovým údajům, poskytnout údaje o čase(hodiny) zdvořile požádat o informaci, poskytnout informaci, nechat vzkaz, vyjádřit souhlas, nesouhlas, omluvit se Reálie Symboly Francie a ČR Hlavní zeměpisné údaje Paříž Zkušenosti z cest Zvyky, svátky Typic. rysy život. stylu jídlo, stravování, den režm Písemně (jednoduchá sdělení, adresa, blahopřání, pozdrav a dopis z prázdnin, omluva, žádost, přehledný program dne) Tematické okruhy domov, rodina, škola, volný čas, zájmová činnost, nákupy, jídlo, zdraví tradice a svátky počasí a roční doby důležité zeměpisné údaje Gramatické jevy (člen určitý, neurčitý, dělivý, vynechávání členu, , pádové podoby členů, množ. číslo podst. jmen,	OSV Spolupráce a soutěž ENV Člověk a životní prostředí SOU Žijeme v Evropě MUL Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	Český jazyk Zeměpis Dějepis Biologie Občanská výchova

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• Naváže kontakt s konkrétní osobou • Naučí se zpaměti a obměňuje vzorový dialog • Aktivně užívá osvojené konverzační obraty	žen. rod a mn. č. příd. jmen, shoda, osob. zájmena samost. a nesam., zájmeno on, ukaz.. a přív. zájm. nesam, zájm. tázací a vztažná, základní číslovky 1- 1 000, slovesa typu parler a finir, pomocná slovesa être, avoir, aller, nepravidelná slovesa, pré- zens, rozk. způsob., blíz. budoucnost, příslovce, předložky, pořádek slov, tři typy otázky, zápor, vazba il y a, spojky et, mais, parce que, que, si)		

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
Žák: • • Správně frázuje a dodržuje • povinné vázání • • Pečlivě dodržuje fonetické protiklady • • Rozumí popisu člověka, města, cesty někam • • Rozumí dennímu programu program, plánům do budoucna • • Porozumí jednoduchému příběhu • • Uvede možnosti, podmínky určité činnosti • • Reprodukuje vyslechnutý příběh • • Rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám • • Rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje • • Rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, • v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku • Zeptá se na cestu, dá radu, příkaz, zeptá se na příčinu, účel nějaké situace, vysvětlí příčinu a účel • Charakterizuje lidi, porovná jejich zevnějšek a chování	Gramatické jevy přechylování jmen, stupňování příd. jmen a příslovčí, zájmenné předměty a jejich pořadí, en, y, číslovky řadové, zlomky, passé cémposé a pravopis. shoda jednoduchý bud. čas, subjonctif přítomný, odvozov. příslovčí z příd. jmen, předložky a příslovce s časovým významem, spojky parce que, pour Reálie Frankofonní země Stavby a umělecké památky Zeměpisné zajímavosti Příroda ve Francii Životní styl Doprava ve městě Třídění odpadu Komunikační situace Předat a přijmout dárek Zeptat se na cestu, vysvětlit cestu, dát instrukce a doporučení Žádat o radu, pomoc Nabídnout pomoc Popsat místo, město, památky Popsat osobu a charakterizovat ji Příbuzenské vztahy Popsat svůj den Vyjádřit názor, postoj, pocity, jistotu, nejistotu nadšení,	OSV Spolupráce a soutěž ENV Člověk a životní prostředí SOU Žijeme v Evropě MUL Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	Zeměpis Dějepis Občanská výchova Výtvarná výchova Biologie Zeměpis

Očekávané výstupy školy	Učivo (bez časových dotací)	Realizace průřezových témat	Mezipředmětové vztahy, poznámky
• Zeptá se na cestu, dá radu, příkaz, zeptá se na příčinu, účel nějaké situace, vysvětlí příčinu a účel • Napíše jednoduchou zprávu, žádost, osobní dopis • Poskytne požadované informace • Sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích • Vyplní základní údaje do formulářů • Reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, • promluvy a jednoduché konverzace • Napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět	zklamání, nutnost Vyprávět příběh, sdělit informaci o počasí, bydlení, zařízení bytu, o prázdninách a plánech do budoucna		
• Komunikuje v rozsahu probraných lexikálních a gramatických jevů	Ústně i písemně		

6.1.2 Německý jazyk (Njn)

V případě zájmu žáků a dle možností školy nabízíme žákům nižšího gymnázia nepovinný předmět Německý jazyk, popř. kroužek němčiny.

Nepovinný předmět Německý jazyk je otevřen v zásadě všem žákům nižšího gymnázia, ale je určen především žákům primy a sekundy – začátečníkům, kteří chtějí němčinu jednak vyzkoušet ještě před volbou druhého cizího jazyka od tercie, jednak se (již dopředu) seznámit se základy němčiny, aby později eventuálně mohli pokračovat rychleji a dostat se na vyšší úroveň.

Časová dotace činí jednou 2 hodiny týdně v odpoledních hodinách. Nepovinný předmět Njn pro začátečníky je podle zájmu žáků a možností školy buď jednoroční nebo dvouletý, aby byla umožněna plynulá návaznost při nástupu do tercie a volbě němčiny jako 2. cizího jazyka.

Jazyková úroveň směřuje od naprostých základů k A1.1, učební materiály jsou voleny s ohledem na nízkou věkovou kategorii (např. učebnice Wir neu 1, Klett).

7 Hodnocení žáků a autoevaluace školy

7.1 Pravidla pro hodnocení žáků

Níže uvedená pravidla jsou platná pro nižší i vyšší stupeň studia.

7.1.1 Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků a studentů

(součást Školního řádu)

Výsledky vzdělávání se klasifikují podle této stupnice:

Stupeň 1 - výborný

Žák ovládá učebními osnovami požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti pro řešení teoretických a praktických úloh, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně. Jeho ústní a písemný projev je přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 - chvalitebný

Žák ovládá učebními osnovami požadované poznatky, fakta, pojmy definice a zákonitosti v *podstatě* uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo *podle menších podnětů učitele* uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky a tvořivě. Ústní a písemný projev mívá *menší nedostatky* ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činností je *zpravidla bez podstatných* nedostatků. Grafický projev je estetický, *bez větších* nepřesností. Žák je schopen samostatně nebo *s menší pomocí* studovat vhodné texty.

Stupeň 3 - dobrý

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí *nepodstatné mezery*. Požadované intelektuální a motorické činnosti nevykonává *vždy přesně*. Podstatnější nepřesnosti a chyby dokáže za pomoci učitele korigovat. Osvojené poznatky a dovednosti aplikuje při řešení teoretických úkolů *s chybami*. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí *podle podnětu učitele*. Jeho myšlení je *vcelku správné, není vždy* tvořivé. Ústní a písemný projev *není vždy* správný, přesný a výstižný, grafický projev je *méně* estetický. *Častější nedostatky* se projevují v kvalitě výsledků jeho činnosti. Je schopen samostatně studovat *podle návodu učitele*.

Stupeň 4 - dostatečný

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků *závažné mezery*. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je *málo pohotový* a má *větší nedostatky*. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují *závažné chyby*. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je *nesamostatný*. V logice myšlení se vyskytují *závažné chyby*. Jeho ústní a písemný projev má *zpravidla vážné nedostatky* ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Grafický projev je *málo* estetický. Závažné chyby dovede žák *s pomocí učitele* opravit. Při samostatném studiu má *velké těžkosti*.

Stupeň 5 - nedostatečný

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich *závažné a značné mezery*. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má *velmi podstatné nedostatky*. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují *velmi závažné chyby*. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit *ani s podněty učitele*. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho *časté logické nedostatky*. V ústním a písemném projevu má *závažné nedostatky* ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Grafický projev je na *nízké úrovni*. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit *ani s pomocí učitele*. *Nedovede* samostatně studovat.

Poznámka: Pro potřeby jemnějšího rozlišení klasifikace při ústním zkoušení, malém písemném zkoušení, kontrolních písemných pracích apod. může vyučující udělovat i známky se znaménky +, - a v tomto tvaru je lze zapisovat i do klasifikačního archu. Toto se netýká hodnocení čtvrtletních prací a hodnocení výsledného.

7.1.2 Pravidla pro hodnocení chování žáků

Klasifikaci chování žáka navrhuje třídní učitel a schvaluje ji ředitel školy po projednání v pedagogické radě. Celková klasifikace chování v jednom klasifikačním období nemá vliv na celkovou klasifikaci chování v dalším klasifikačním období. Udělení 2. nebo 3. stupně z chování se zdůvodní ve třídním výkazu.

Chování žáka se klasifikuje těmito stupni:

Stupeň 1 - velmi dobré

Žák uvědoměle dodržuje a aktivně prosazuje ustanovení Školního řádu. Má kladný vztah ke škole a třídnímu kolektivu, přispívá k jeho upevňování a k vytváření pracovních podmínek pro vyučování a pro výchovu mimo vyučování. Způsobem dobře reprezentujícím školu se chová i na veřejnosti. *Ojediněle* se může dopustit *méně závažných* přestupků proti Školnímu řádu školy.

Stupeň 2 - uspokojivé

Chování žáka je *v podstatě* v souladu s ustanoveními Školního řádu. Dopustí se závažnějšího přestupku nebo se opakovaně dopouští méně závažných přestupků proti ustanovením Školního řádu. Je však *přístupný výchovnému působení* a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 3 - neuspokojivé

Žák se dopustí *velmi závažného* přestupku nebo se opakovaně dopouští závažných přestupků proti Školnímu řádu. Dopustí se takových provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova ostatních žáků.

Celkové hodnocení

Celkové hodnocení žáka na konci prvního a druhého pololetí vyjadřuje výsledky klasifikace ve vyučovacích předmětech a klasifikaci chování; nezahrnuje klasifikaci v nepovinných předmětech.

Žák

prospěl s vyznamenáním, nemá-li v žádném vyučovacím předmětu prospěch horší než chvalitebný, průměrný prospěch nemá horší než 1,50 a jeho chování je velmi dobré;

prospěl, nemá-li v žádném vyučovacím předmětu prospěch nedostatečný;

neprospěl, má-li z některého vyučovacího předmětu prospěch nedostatečný.

Opravné zkoušky

Žák, jehož prospěch je na konci druhého pololetí nedostatečný z **nejvýše dvou** povinných vyučovacích předmětů, koná opravnou zkoušku. Termín opravných zkoušek určí ředitel školy v souladu s platnými předpisy. Žák, který se bez vážných důvodů k vykonání opravné zkoušky nedostaví, je klasifikován v předmětu, z něhož měl dělat zkoušku, stupněm nedostatečný. Opravná zkouška je komisionální, komise je tříčlenná a jmenuje ji ředitel školy.

Získávání podkladů pro klasifikaci

- Podklady pro klasifikaci žáků se získávají různými druhy zkoušek (písemnými, ústními, praktickými, pohybovými), soustavným sledováním výkonů žáka, jeho aktivity při vyučování a připravenosti na vyučování (včetně vybavení požadovanými pomůckami).
- Žák musí být z každého vyučovacího předmětu vyzkoušen ústně (nebo prakticky) alespoň dvakrát za pololetí. V předmětu s nejvýše tříhodinovou týdenní dotací může být jedno ústní zkoušení nahrazeno písemným; v případě jazyků jsou dvě ústní zkoušení povinná při jakékoli dotaci.
- Počet čtvrtletních (pololetních) písemných prací je stanoven jednotlivými předmětovými komisemi. V jednom dni může žák ve škole vypracovat nejvýše jednu takovou práci. Termín čtvrtletní (pololetní) práce a její rámcový obsah je žákovi oznámen nejméně 7 dní před jejím konáním.
- Počet dalších písemných zkoušek je stanoven vyučujícím. Tyto písemné práce rozvrhne učitel rovnoměrně na celé klasifikační období tak, aby nedocházelo k nadměrnému zatížení žáků v

určitých obdobích a aby se pokud možno jejich termíny nekryly s termíny čtvrtletních (pololetních) prací. Termín kolektivní písemné práce (nikoli individuálního písemného zkoušení), která je delší než 20 minut, je oznámen žákovi nejméně den předem (v posledních dvou ročnících studia nejméně tři dny předem).

- e) Po ústním zkoušení oznámí učitel žákovi výsledek klasifikace okamžitě a jasně, klasifikaci odůvodní.
- f) Žák má být zkoušen celkově alespoň tolikrát, aby celkový rozsah zkoušeného učiva pokryl všechnu podstatnou látku předmětu v daném klasifikačním období; přitom rozsah „podstatné látky“ stanoví vyučující ve shodě s názorem předmětové komise.
- g) Nelze-li ze závažných důvodů žáka hodnotit v daném předmětu na konci 1. pololetí, určí ředitel pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení 1. pololetí. Není-li možné hodnotit žáka ani v náhradním termínu, žák se za 1. pololetí nehodnotí. V tom případě může být součástí hodnocení v daném předmětu za 2. pololetí i znalost látky z pololetí prvního.
- h) Jestliže má žák nebo zástupce žáka odůvodněné pochybnosti o správnosti klasifikace na konci prvního nebo druhého pololetí, může *do tří dnů* ode dne, kdy se dozvěděl o jejím výsledku, požádat ředitele školy o přezkoušení. Ředitel nařídí komisionální přezkoušení, jestliže zjistí, že vyučující porušil klasifikační řád nebo jiné závazné předpisy.
- i) Vyučující (třídní učitel) poskytuje informace o prospěchu a chování žáka jeho rodičům (zákonnému zástupci) v rámci třídních schůzek, ale i kdykoli na vyžádání informace rodičem (zákonným zástupcem) v průběhu školního roku; také za situace, která podle názoru pedagogického pracovníka školy informovanost rodiče z výchovných či jiných naléhavých důvodů vyžaduje.
- j) Překročí-li žák v rámci jednoho pololetí školního roku v daném předmětu **limit 35% absence**, nebude z tohoto předmětu klasifikován v řádném termínu. Doklasifikován bude až po dodatečném prozkoušení. Výjimky, např. při dlouhodobém onemocnění, stanoví ředitel školy.
- k) Zkoušení z důvodu doklasifikování podle bodů g) a j) lze provádět ve třídě nebo komisionálním způsobem. V konkrétním případě rozhodne ředitel školy na návrh vyučujícího daného předmětu, případně po projednání v pedagogické radě.

7.2 Autoevaluace školy

7.2.1 Oblasti autoevaluace

Ve vlastním hodnocení se škola zaměřuje především na výsledky vzdělávání, tedy na dosažené vědomosti, dovednosti a postoje žáků. Přitom nespolehá na pouhou sumu vědomostí, ale zohledňuje klíčové kompetence, k nimž má výuka směřovat.

Další oblastí autoevaluace je průběh výuky, tedy použití dostatečně pestrých výukových metod a nástrojů, přiměřenost a návaznost probírané látky, tvůrčí činnost žáků a dostatečný prostor pro jejich samostatné poznávání.

Autoevaluace se zaměřuje i na jasnost a srozumitelnost kritérií hodnocení žáků, zdůvodnění hodnocení a vymezení dosažených úspěchů i rezerv, na hodnocení klimatu školy, spolupráci s rodiči a veřejností, na jednotlivé oblasti práce učitelů a vedení školy. Podrobněji v tabulce.

7.2.2 Cíle a kritéria autoevaluace

Cílem autoevaluace je zhodnocení výchozího stavu v jednotlivých oblastech, poté stanovení dílčích úkolů v oblastech, kde jsou zjištěny rezervy a po určité době vyhodnocení účinnosti plnění těchto úkolů.

Jako kritéria hodnocení školy budou používána např. úspěšnost žáků při výuce, výsledky maturitních zkoušek a přijímacího řízení na vysoké školy, výsledky v soutěžích a olympiádách, ale také hodnocení práce školy žáky a rodiči, využití moderních metod práce, efektivní využívání multimediální techniky aj.

7.2.3 Nástroje autoevaluace

K autoevaluaci školy budou využívány jednak objektivizované metody, jako jsou srovnávací testy, jednak dotazníky, řízené rozhovory s žáky a učiteli, ankety apod. Každoročně bude sledována a vyhodnocována úspěšnost maturantů v přijetí na vysoké školy či do zaměstnání. Důležitým nástrojem zůstávají výsledky v oborových soutěžích a olympiádách, hospitační činnost vedení školy a dotazníky či ankety. Podrobněji opět v následné tabulce.

7.2.4 Časové rozvržení evaluačních činností

V plánu evaluace si škola vymezuje časovou posloupnost jednotlivých hodnotících akcí. Zaměříme se na sledování výsledků práce podle ŠVP, dosahování klíčových kompetencí, zlepšování klimatu školy, využívání nových metod práce a pomůcek.

V poslední etapě autoevaluace využijeme získaných výsledků k hodnocení účinnosti ŠVP v delším časovém období a navržení změn a úprav v programu, případně jeho celkovému přepracování.

7.2.5 Struktura vlastního hodnocení školy

Oblast autoevaluace	Kritéria evaluace	Nástroje evaluace	Termíny evaluace (v běžném šk. roce)
Výsledky vzdělávání	Úspěšnost přijetí na VŠ	Statistika přijatých po oborech	září (pro absolventy v červnu předešlého škol. roku)
	Úspěšnost při maturitní zkoušce	Maturitní zkoušky - srovnání s ostatními gymnázii	duben až květen
	Úspěšnost v soutěžích	Srovnání s ostatními školami	Po uveřejnění výsledků soutěží
	Dosažení daných úrovní v cizích jazycích dle SERR	Srovnávací jazykové testy	Po dokončení učiva dané úrovně

Podpora nadaných studentů	Úspěšnost v olympiádách a soutěžích	Statistika umístění v soutěžích a olympiádách zvlášť pro nižší a vyšší Gy	Červen – říjen (za předchozí šk. rok)
Spolupráce s rodiči, vzájemné vztahy žáků a rodičů ke škole	Charakter hodnocení práce školy v různých oblastech žáky a rodiči	Ankety a dotazníky vypracované školou	Operativně
		Jednání školské rady	Dle plánu
		Setkání stud. parlamentu s ředitelem školy	Ve vyhlášených termínech (listopad, květen)
Podmínky ke vzdělávání	Vybavenost pomůckami, multimediální technikou, výukovými programy	Inventář pomůcek, výpočetní techniky, programů	Průběžně, v době možnosti nákupu dalšího vybavení
	Vybavenost učebnicemi a literaturou	Inventář skladu učebnic a školní knihovny	Průběžně, v době možnosti nákupu dalšího vybavení
	Využití multim. techniky a pomůcek při výuce	Hospitační činnost vedení a předsedů PK	Průběžně
Řízení školy, personální práce	Hodnocení práce školy a vedení školy učiteli	Pohovory s pedagogickými pracovníky	průběžně
Kvalita a účinnost DVVP	Návštěvnost akcí DVVP Hodnocení jejich kvality a prospěšnosti učiteli	Statistika účasti na akcích DVVP a ekonomických nákladů Pohovory s učiteli Sledování dopadu na výuku – hospitační činnost	Leden průběžně

8 Strategie předcházení školní neúspěšnosti žáka

Úspěch žáka ve škole je podmíněn mnoha faktory, které se vzájemně prolínají.

Faktory, které ovlivňují úspěch či neúspěch žáka:

- a) Osobnost žáka – nedostatečná paměť, emoční labilita, nízká odolnost vůči zátěži, poruchy chování, zdravotní komplikace, snížené nadání pro určitý předmět apod.
- b) Rodinné zázemí v kulturně odlišných podmínkách – jiný hodnotový žebříček.
- c) Rodinné prostředí s nedostatečným zájmem o školu nebo nadměrným očekáváním výkonu dětí. Nedostatek motivace, nebo zaměřené velmi na výkon nebo příliš ochranné.
- d) Vztahy ve škole a mezi vrstevníky – buď příznivé, nebo nepříznivé sociální klima.

Předpokladem pro školní úspěšnost žáka gymnázia je především dostatečné rozvinutí intelektových schopností. Jejich plné využití může z nějakých důvodů zablokováno – nižší výkon žáka může být způsoben nízkou sebedůvěrou, nedostatečnou motivací, špatným sebehodnocením, negativním postojem ke škole, mimořádnou událostí v rodině a jinými emočními či zdravotními problémy.

Jak řešit školní neúspěšnost žáka gymnázia:

Za školní neúspěšnost je považována situace, kdy žák ve čtvrtletí nebo pololetí neprospívá v jednom nebo více předmětech (4-5 nebo 5). Nebo když se prospěch žáka výrazně zhorší o dva stupně a více ve čtvrtletí nebo pololetí. Výrazné zhoršení prospěchu žáka nebo jeho neprospěch je vždy oznámen zákonnému zástupci třídním učitelem písemně.

Při zjištění neúspěšnosti je nutně nejdříve podrobit žáka kvalitní speciálně- pedagogické a případně i psychologické diagnostice, aby byly odhaleny konkrétní příčiny selhávání žáka ve škole, aby bylo možné nastavit vhodné opatření – ty volíme individuálně na základě diagnostiky a zjištěných potřeb žáka (speciální pedagogické metody a postupy, kompenzační pomůcky na základě doporučení PPP nebo SPC, individuální konzultace, PLPP, IVP, spolupráce s rodinou, při dlouhodobé nemoci – plán dostudování učiva a harmonogram dozkoušení.

- Postup při řešení školní neúspěšnosti

Vyučující, který vnímá velké změny ve výkonu žáka nebo v jeho přístupu ke školní práci, konzultuje situaci se třídním učitelem a mohou společně vytvořit PLPP, o jehož vypracování uvědomí třídní učitel Školní poradenské pracoviště.

- Je-li situace vyhodnocena jako závažnější, tzn., že neúspěch je způsoben několika faktory, žádá třídní učitel o spolupráci Školní poradenské pracoviště a následná opatření připravuje společně. S vypracovaným PLPP jsou seznámeni všichni vyučující žáka a zákonní zástupci.

Strategie předcházení školní neúspěšnosti na Gymnáziu J. V. v Klatovech vychází z vyhlášky č.27/2016 Sb. ve znění pozdějších předpisů.

S žáky ohroženými školní neúspěšností pracuje v rámci Školního poradenského pracoviště výchovná pracoviště. Ve spolupráci s třídními učiteli a vyučujícími zajišťuje žákům s SPU poskytování doporučených podpůrných opatření. V případě potřeby či zájmu také nabízí žákovi s jeho zákonným zástupcům zprostředkování spolupráce s odborníky z PPP a SVP.